

تاریخ التشريع الاسلامي

دسوسن اوله

حاج حسن بن حاج يونس الانزهرى

د تربيتكن اوله حاج شمس الدين بن حاج احمد
24 جالن مهاراني اموار جوهر

تاريخ

التشريع الاسلامي

تاریخ التشریع الاسلامی

دسالین دان دسوسن

اوله

حاج حسن بن حاج یونس

موار

دتریتیکن

اوله

حاج شمس الدین بن حاج احمد

24 جان مهارانی ، موار

حق منچیتق ترفلیهارا باگی فپوسن

فندھو لو ان فنر بیت

الحمد لله — دغن توفیق دان عنایة الله سبحانه وتعالی دافتمله کیت منرییتکن سبواه بو کو یغورنام
 « تاریخ التشریع الاسلامی » یغدسوسن اوله الفاضل توان حاج حسن بن حاج یونس الازھری .
 بو کو یغ کیت ترییتکن ابن ابیاله سبواه بو کو یغدبغساکن کفد علم فغتموان دان مغندوغي
 ددالم بیواف فصل یغبر توجوان ممباغونکن دان ممقسا کیت سفای ممیکرکن رهسیا ۲ کجادی مأنسی
 دموک بومي این دغن سدالم ۲ دري سکی فراتوران ۲ ددالم اسلام . کیت فریای بو کو یغ کیت
 ترییتکن ابن ابیاله سبواه بو کو یغ جارغ اداں ددالم عالم بچان کیت ملابو ۶ بکیتو جوگک نتغ سمبوتن ۲
 بلومله لاگی دافتمله کیت فستیکن ۶ سغکو هفون دمکین کیت مناروه کیقینن بوا اوسها کیت کجالن
 این اکن مندافتمله کماجوان دان کجیان یأت ستملن فمباچ ۲ کیت سدر دان انصاف اکن نیلاین
 هوگک بو کو ۲ دان مغالیه فمنداغن کفد بو کو ۲ یغ مغندوغي علم فغتموان .
 مسکیفون ماس این سواسان دنیا منوجو کآره یغ گنتیغ دان هوگک قرطس فون بولمه دکتاکن
 ماسیه تیغکی لاگی ۶ کیت برجنجی ۶ انشاءالله سکیران سمبوتن ۲ دان ککمران ۲ یغ ممواسکن تله
 کیت دافتمله مک کیت اکن براوسها لاگی تروس منروس فد منرییتکن بو کو ۲ یغ ساومفام این جوگک
 بو کو ۲ یغ مغندوغي تاریخ ۲ کبودایان ۲ دان سیاسه ددالم اسلام ۶ هوگک ۲ دغن اداں بو کو ۲ اب
 ددالم بهاس کیت ملابو دافتمله کیران کیت معجیل چنتوه دان فندوان ۲ فد منگککن شعار اسلام .
 اخرالکلام سای مغوچفکن تریما کاسیه یغ تیدق فوتس ۲ کفد توان ۲ صحابه هندي یغتمله
 مغکالککن سای فد منرییتکن بو کو این ۶ هوگک ۲ دغن گالفتن ۲ دافتمله لاگی سای بکرج تروس منروس
 دان ملقسنان چیتا ۲ فد ممفر کیاکن فرستکدان بفسا کیت ملابو خاص دان اسلام عامن دسمننچوغ
 نانه ملابو این اداں .

موار ۶ جوهر

صفر 1371

فتریة

حاج شمس الدین احمد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله ملهم الصواب ، الهادي الى سبيل الرشاد ، والصلاة والسلام على خير أنبيائه ،
وسيد اصفيائه ، سيدنا محمد وآله وصحبه .

مک این بیراف کلمات ۲ دهیمفونکن ددالم بو کو یغ کچیل دان سدیکیه هلیش ، تله دسالبین
دان دانور اتس قدر فندافتن دري بیراف مذکرات دان شراحن ۲ گورو ۲ ساي سماس ساي دبشکو
« کلیة الشریعة باگی یونیورسیتی الازهر » فد بچارا فربحال « تاریخ تشریع اسلام » .

سشکوئن فرهیمفونن یغ سدیکیه این اکن ممبو کاکن لمباران ۲ چارا فرمولان تولمباگ
شریعة اسلام ایت دان فرایدراش ۲ ، دان اکن ممبنتشکن دري مان فونچا ۲ نمفة امیلان دان فچاهن ۲
مذهبن ۲ ، دان اکن مننجوقکن کلیهین ۲ دان مقصود توجوانن ۲ ، دان اکن مشکمبرکن بتاف فوی
هیبتن بلاء بنچان یغ دتیحمفاکن کأتس نبی صاعم دان کمدين صحابتن ۲ ددالمحال وریک مانچرکن
فعاجرانن ۲ دان بتاف علماء الساف دان الخلاف مشقربانکن وجود همه دان تناگ وریک مندبریکن
شریعة ایت دان برخدمة فد مبلو مشکر سکل اف رهسیان دان ملواسکن برباگی ۲ بحاثن حکومتن ۲
هشک فد اخیرن دشن سبب صبر دان تکنون مک سکل اوسها دان خدمة وریک اداله سوات بقیتی یغ
برکة دان کجیان یغ چمولغ .

دانجوگ فرهیمفونن یغ سدیکیه این اکن مورتاکن حکایة ۲ فرجلانن فقهائ ۲ دان علماء
مجتهدین سرت تاریخ هیدوف وریک دالم میدان علم ففتموان سباگی فهاون ۲ یغ برجواغ مشیرکن
فنجی ۲ شریعة اسلام ، سمواش ایت چنتوه ۲ تولدن یغ مشکمبیراکن ، دان تندا ۲ اوکران ستاکة
مان کهنوان وریک منوزیکن تفکوئن یغمله دامانمکن کأتس .

سان تاریخ تشریع اسلام این سشکوئن اداله ای ساتو فن علم یغ بهارو دسوسن ددالم بنتو یغ
برسندبری ، علماء ۲ دهولو بلوم لاگی ممبحث اکندی سباگی ساتو فن علم یغ برسندبری ، —
اد ممفوپای باب ۳ دان فصل ۲ — بهکن سکل بحاثن ۲ مسلمان برسیراق اد ددالم بیراف جنس کتاب ۲ ،
دان برتابور ددالم کندوشن بیراف ماچم علم ۲ اسلام یقلاین : ددالم علم قرآن ، علم حدیث ، علم اصول
فقه ، علم طبقات الرجال دان تاریخ اسلام ، ددالم علم ۲ ایت ترسوسن اتو توسایة بیراف سوتیمش
بحاثن ۲ مسلمان ، تنائی کشوا مسئله ۲ ایت تیدق ترگو به سباگی سوات فن بهکن ترکندوشن
ددالم علم ۲ ایت هاش تر فواغ سهاج کفد علماء ۲ یغ ممبحث فد ممیلیه دان ممیتش منورة حاجة دان

نوجوان بهائیان ماسیغ ۲ ، اوله گران ایت اد علماء بمبحث درفد سوات سگي منگل علماء لاین درفد سگي بهلاین فول .

سبا گیلای ادا له کما جوان ایت تروس مارا ، دان ماس سنتیاس برایدن منوره فوتوران رودان دان سگل سوات تنف بر اوبه منیغکه کدرجه یغ تیغگی دان ملیا سفای کککل دأنس کجیان ، تیدق نریغگیل دغن کچیچیران ، مک دغن ایت منجادیکن علماء ۲ هاری این ترفقسامنومفهنک تنانگن ممیتی دان معففولکن سگل مسئله دان بهائنن یغ برکنان دغن تشریع اسلام دجادیکن سباگی سوات فن علم یغ یوسندیوی ، فد فرمولان این هان ائس قدر یغد کهندقگی اوله سوکاتن اتوران بهارو باگی کما جوان فلاجران .

این اباله حال ددالم بهاس عرب مک بتاف حال فول ددالم بهاس ملایو ، یغدمکین ایت مناریق فرامان ساي فد مپالینکن کبهاس ملایو یغد کاسیمپی ، مدهمدهن دافته انق بهسا ساي منورهاتیکن ائس کادان حال احوال تشریع اسلام - اگامن یغ جاتی - دان ممفهمکن رهسیا ۲ کسفرنانن یغ نمفی ترغ بوله دکتموی دان دیقینکن بهوا شریعة اسلام این ترحمله ای دکتاکن برپاوا بوله هیدوف بر ککالان سلمهالان لاگی سسواپی فد ییلا ۲ ماس دان دمان ۲ نمفه جوا ، برسا یغ دغن درجه ۲ تمدن دان کما جوان یغاد .

دهارف افاله گیران بارغدبرکاتی اوله الله سبحانه وتعالی بهوا بو کو یغ کچیل این ، کادان یغ جولوغ ۲ ادا له ای جادی اساس باگی منمبهکن فغتموان دان ملواسکن فنداغن انق بهسا ساي دان دنولوغین کائس کیت سسکلین اومه ملایو دغن عقل فیکران یغ وارس لاگی چرگس امین یارب العالمین .

اوله

حسن یونس محمد صالح

بندر مهارانی موار - جوهر

صفر 1371

فند هو لو ان

تاریخ تشریع — باگي کسلامتن مأنسي تادافتیاد کفد انداغ ۲.
 انداغ ۲ آلهي، انداغ ۲ ریکمان سنديري — انداغ ۲ آلهي کلی دان جزئي.
 انداغ ۲ اسلام ممباوا بهکيا دنيا آخرة.

تاریخ تشریع

«تاریخ» معناه منتوکن ماس دان فرکارا بهاد بولاکو ددالم سورت حال احوال بهر سغکوۃ
 فاوة دغن ۶ دان «تشریع» ایت ساتو فچاهن درفد فرکتان «شریعة» ددالم بهاس عرب
 شریعة ایت اد معندوغي دوا معنی (1) جالن بهلورس، دأنس معنی این فرمان توهن عز وجل
 «ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا» ارتین «کمدين کامي جاديکنديکو دأنس
 جالن بهلورس ددالم تيف ۲ حال دان فکر جان مک هندقله اغکو ابکوۃ منوسي دي» (2) فقکالان
 فنچوران ابر، بکيمان کات عرب: «شَرَعْتَ الْاِبِلُ» افيل اونتا ایت فرگي کتشفه مينوم ابر.
 کمدين فرکتان «شریعة» ایت ددالم فريبهاس علماء فقه اداله دفاکي دان دنتوکن دأنس
 انداغ ۲ بهد کرنيان اوله توهن عزوجل باگي فرگونان همجان سفای مريک صبح ايمان دان بمبواة
 کرج مان ۲ فرکارا به ممباوا بهکيا دنيا دان آخرة.

مک انداغ ۲ بهدوحيکن اوله الله سبحانه وتعالی ایت اداله دنماکن «شریعة» کران ايان
 سوات انداغ ۲ به بتول ۶ لورس ۶ پات حکمتن ۶ تيدق بر فوتر ۲ فواتوران دان توفيسوغ درفد
 توجوانن بکيمان جوا جالن ۲ به تکق ایت نمفق پات هوچشن تياد برفانه ۲ فولع بالیک دان تيدق
 ييغکغ ييغکوق لاگي کران ايان ساؤلن ۲ سامله جوا سفوت فنچوران ابر به مپوم باگي کسوبران
 پاوا دان کسگران عقل سفرتيله ابر ایت مپوبرکن هيدوف توبه بدان دان مپوکرکن سگل اغکو تا ۲۸.

کمدين درفد لفظ شریعة دغن معنی بهتوسه جوة ایت بهاروله داتغ لفظ «شرع» بهر معنی
 منجادي اتو بمبواة شریعة (انداغ ۲) بابت افيل دسومن سگل قاعده ۲ دان داتورکن سگل
 فواتوران ۲ سورت دپتاکن حکومث ۲ شکالي، فرمان توهن عزوجل ددالم قرآنن بهعمليا «شَرَعَ لَكُم
 مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِ نُوحًا» ارتین «دغن انگواهين اي (توهن) تله معانورکن باگي کامو انداغ ۲
 جادي اگام کامو ۶ اف ۲ بهتله دوصيتن کيفد نبي نوح عليه السلام» لاگي فرمانن «أَم لَّهُمْ

شَرَّكَاهُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ « ارنين » اتو اداكه باگي موبكشيت
 بېراف اورغ كيتوا ۲۱. مختور دان مېوسنكن باگي موبكشيت انداغ ۲ جادي اگام ، اف ۲ بغ تباد
 داڅين اوله الله سبحانه وتعالى .

درفد هورابن بقرسبوة پتاله بهوا تشريع ايت معنان مېبوة انداغ ۲ دغن مختور كن قاعده ۲ ،
 فواتوران ۲ دان منتفكن حكوم ۲ سكالې ، مك دغن معني اين تيدقله بوله ددافاتي تشريع اسلام
 هپاله ددالم ماس حياة رسول الله صلعم دان درفدان سهاج كران الله سبحانه وتعالى تباد مېكرنبا كن
 مشورغ فون لاین درفد نبين كواس مېبوة انداغ ۲ ، دان رسول الله صلعم ايتفول فد ماس حياتن
 اداله بوفندو ددالمحال مختور انداغ ۲ ايت درفد وحي — قرآن اتو حديث نبوي — مك ايتله
 سبين ددالم ماس حياتن لاگي تله سمفون دتفكن سكل قاعده ۲ كُليّه دان تننوكن سكل
 حكوم ۲ دان تله داداكن هورابن مان ۲ بغ مېجمل ، دان داداكن فوگنتوغن شرط باگي مان ۲ بغ
 مطلق (تقييد مطلق) ، دان داداكن فنتنو مان ۲ بغ عام (تخصيص عام) دان دفيندا مان ۲
 يشد كهندكي الله سبحانه وتعالى (النسخ) ، دان دپتاكن فول سبب اتو علة مان ۲ حكوم بغ جزئي ،
 سفاي دهمكن درفدان اكن حكوم كُلي دان بوله دسامكن حكوم افسكل تيمبول فو كارا ۲
 جزئي لاین بغ مېروفان ، دغن حال يقدمكن مليفوتيله اگام اسلام اين اكن سكل فو كارا بقتله
 اتو لاگي اكن اد ، بر ككالن سلحلماس ، مسواي دغن فراوباھن زمان دان تحفة ، رېكس
 انداغ ۲ اسلام اين تله كس ، سموا قاعده ۲ توديري دانس اساس ۲ بغ تكوه دان بتر ، سمفجق
 فد زمان رسول الله لاگي بگيمان فرمان توهن عزوجل « الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ
 وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا » ارنين « فد هاري اين اكو
 سمفوناكن باگي كامو اگام كامو ، دان اكو سمفوناكن كفد كامو نعمتكو دان اكو رېضا الاسلام
 ايت جادي اگام كامو » لاگي فرمانن « فَإِنْ تَفَارَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ
 كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ » ارنين « مك جك كامو بربته ۲ فد مسوات حال اتو
 فو كارا هندقله كامو مېكمباليكن فربتاهن ايت كفد الله سبحانه وتعالى دان رسولن جك كامو
 سېنر ۲ اورغ بغيرايمانكن الله دان هاري آخرة . مك مېكمباليكن كفد الله ايت اياله مروجوكن
 كفد قرآن بعمليا دان كفد رسول ايت مروجوكن كفد ماس حياتن دان كفد حديث ۲
 نبوي كمدين درفد وفاتن صلعم . بگيمان سېدان صلعم « تَرَكْتُ فِيكُمْ أُمُورَ لَنْ تَضِلُّوا مَا

تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا كِتَابَ اللَّهِ وَصُنَّةَ نَبِيِّهِ - ارئین «اگو بکملکن کفد کامو دوا فرکارا بغ منجاد بکن تیدق بوله سسه سلما کامو برفکغ دغن کدوا ۲ ایت: یأیت کتاب الله (قرآن) دان سنة نبین (حدیث)»

سغگوهن درفد کپتان یغترسبوة پتاله کفد کیت بهواسان نبی صلعم ابان تیدق بوفینده درفد دنیا بغ فناء این کفد دنیا بغ بقاء ملینکن کمدين درفد سوده لشکف سمفون لمباگ شریعة اسلام دان انداغ ۲ اگام .

ادفون قاعده ۲ اتو حکوم ۲ یغددافاتی کمدين درفد وفاة نبی صلعم دغن اجتماع صحابة ۲ دان تابعین ایت سمفون بوکنله دکتاکن تشریع یغنی منجه انداغ ۲ فد حقیقتن ۶ بهکن یأیت هان مشهورایکن فد ممبنتهکن کلواسن قاعده ۲ کلیة دان ممفاسهکن دی کانس حال ۲ جزئی یغهارو برلاکو سفنجع ۲ ماس دان ماسِ تَبَاطُ حکوم ۲ درفد فهامن نص ۲ دان مقیاسکن حال ۲ یغتیاد نص کانس .

یغدمکین اداله فونچا تمغه امیلان انداغ ۲ اسلام ایت هپاله قرآن دان حدیث نهوی سهاج فد ییلا ۲ ماس فون ۶ دانس هوراین این مک لفظ « تاریخ تشریع » توتغتوله کهندق معنائ اف ۲ یغته دسوسن دان دانور سوت دپتاکن فد زمان حیاة نبی صلعم سهاج ۶ تیدق بوله ملیفوتی مان ۲ حکوم یغددافاتی کمدين دغن اوسها عفا فیکوان علماء مجتهدین .

سغگوهفون دمکین تنافی تکل اداله علم این تیدق توسکه بحائش تفتو فد زمان نبی صلعم سهاج بهکن ملیفوتی سموا قاعده دان حکوم ۲ بغ . پیاس برتو کو۶ تمبه دری سوات کسوات ماس هغک ماس کیت هاری این دان ملیفوتی جوا حال احوال علماء فقه دان مجتهدین دان کادان ۲ مریک یغاد مذاتعکن کن کفد فرجلان انداغ ۲ اسلام ددالم سفنجع ۲ ماسن ۶ فد کتیک ایت تادافتیاد لفظ « تشریع » ایت دلواسکن کهندق معنائ یأیت: -

بهوا تاریخ تشریع اسلام ایت ایاله سوات فن عِلْمِ بغ ممبنتهکن حال کادان علم انداغ ۲

اسلام فد زمان رسول الله صلعم دان ماس ۲ بغ کمدين ددالم فد منتوکن وقت توجادی حکوم ۲ ایت دان مبتاکن فراوباھن ۲ یغبرلاکو کانس سفوت نسخ ۶ تخصیص ۶ تقیید ۶ تفریع دانلاین ۶ دان ممبنتهکن حال کادان علماء ۲ فقه دان مجتهدین دان اف ۲ اوسها تناگ اجتهاد مریک .

باكي كسلا متن مانسي تاد افتياد كغد انداغ ۲

«التَّشْرِيعُ ضَرْوَرِيٌّ لِلْأَمَمِ»

بھوا مشگوهن مانسي دالحاس هيدوفن سمنجق فرمولان جادين ادا له سنتياس تور کجر ۲ دان
تربورو ۲ دبلا کخ سگل ماچم کهندق ماسيخ ۲ يغير باگي ۲ دان بولايين ۲ سرت فول مانسي ايت
تولق دباوه کواس چندروغ هائي ماسيخ ۲ ددالم فد ايت منوره اصل کجادين فول بھوا مانسي
ايت تبادله اوفيان بر کسئورغن ديري فد ميمفر ناکن کهندق ۲ يغمدمکين پتاله دغن اصل کجادين لاگي
کدادان مانسي ادا له بوتمدن يعني بر کهندق کغد بر بنتوان ۲ دان بر تولوغن ۲ انتارا سبام ۲ مريک
فد مندافتکن سبارغ حاجتن دان مخصاصيلکن فرسدیان هيدوفن درفد حال ۲ يغ لمه تاغن سئورغ
ايت مفر اولين دغن سند بري ۲ دان تباد تراوسها اوله کقواتنن دان تباد تر کيرا اوله عقل فيکرائن
مک دغن دمکين ايت جاديله هيدوف مانسي ايت تولق اتس حياه مشار که يغ مان تيف ۲ سئورغن
توتغکوغ منمفل مان ۲ لوبغ يغتروغ ددالم باغونن مشار کهن ۲ مک درفد اوسها سسکايينن بهارو
تراتور هيدوف يغير بهکيا .

کمدن درفد ايت افيل دليه کغد فراغي دان صفات ۲ مانسي درفد سمولا جادين سميغله
نفسون ايت تله تومري دغن طيعة مغميل فائده ديري دان مليمکندي ۲ تيف ۲ سئورغ
بر گولوه ۲ مروه هوان ديري سند بري دان لوب فد مندافه ليه بايقن .

يغمدمکين مانسي ايت کالو ديار کن دغن حال کدادان مريک ايکوه کسو کآن دان داي اوفاي
ماسيخ ۲ ددالم سگل بهاگين دان چاوغن هيدوف ۲ تيف ۲ سئورغن بردگيل ماتي دغن فيکرائن دان
منوره اف سهاج کهندق شهواتن ۲ بوتيمبه لاگي حالن فول کسو کآن ماسيخ ۲ ايت اد بولايين ۲ دان
کماهوانن اد بوباگي ۲ سرت تباد فرائوران يغم مغلکن انتارا بابک دان جاهه ۲ يغ مپکه کماهوان
مان ۲ مريک يغ ملحقوا ۲ کلوار باتسن ۲ يغ مغانور فوهوغن انتارا سبام ۲ مريک دان يغم مندو کغد
فأبدہ بر کچيکن سکلين ۲ تاد افتياد سگل کسو کآن دان کهندق يغير باگي ۲ دان بولايين ۲ ايت
بولاون ۲ دان بوتمفور منجاديکن تباد بر کتنتوان هالا ۲ فد کتيک ايت کلمه کابوتله سگل جالن ۲
کھيدوفن ۲ گلف گليتا اره فيق کچيکن مک مريک فون بوجالنه دجالن ۲ يغ سيمفغ سيور
ددالم گلف گليتا ايت لينتغ فوکغ کدادان ۲ سئورغ ايت تباد اميل فضولي کغد يغلان دان
ساتو ۲ کمفولن فول تباد بوتيمبغ راس دان بوبلس کسين کأتس يغلان ۲ مک جاديله کھيدوفن
سسئورغ بگيمان حال کدادان يغتوسبوت ايت ساولن ۲ کھيدوفن بناتغ ۲ يغتيا د اد اف توجوانن فد

کېچيکن دان کماجوان، دان حياه، مشار کهن فول برفنچورب، نياد مغنل حق کپنوران بهکن گدادان بروهراجلايلا بهير کماجن مک ترسگورله کماديان ايت کچورغ مان ۲ جالن بغ مېمفيکن منفعة ديري سهاج دان کچيکن ايتفول اف بغ سسواي دغن هوی نفوس، کمدين درفد ايت تيدقله اد کيرا بلاسن لاگي.

ايتله گمير کدادان حال بغ ريغسکس دسپوتکن باگي کپيدوفن مانسي کالو نياد توابکه دغن سبارغ فواتوران دان نياد توکاول دغن اداب کماکوان مک اين تولو پات کدادان ايت مېمپالکن اصل کجادينش يثمان تله دکتهويي برکهندق برتولوغ ۲ دان بربتوان ۲ انتارا سام ۲ مويک دان مويغ تالي ۲ فوهوشن کمانسيان يثمانه دنگوه دان دتفکن اوله توهن عزوجل دري مولا کجادينش درفد لالا کي دان فرمفوان دان دجادبکنش فول بيراف فواق دان بقسا سفاي برکنالن ۲، مک اوله کران اصل کجادين اين الله سبخانه وتعالی تله مريبکن کدالم هاتي کفولن ۲ مانسي درفد آزی لاگي فراسان برکهندق کفد فواتوران بغ بوله رافتکن انتارا ساتو سام لاین بغ مفاثورکن حاله کپيدوفن دان مفاول سرت ممدو کفد جالن ۲ بغ مېاوا کفد کچيکن دان کماجوان.

سگوهن تله جادي لازم جوتن بهوا فواتوران ۲ دان حکوم ۲ يفتاتور دان دسوسن اوله اومه نگري باگي دجالنکن قواکواسن اتس اومه بقسا سنديري دنماکن « انداغ ۲ نگري » مک انداغ ۲ نگري ايت اباله انداغ ۲ يثمانه دفيليه دان داتور سفاي جادي فندوان بغ مېولوه اومه کفد مېلسيکن فونیکامين دان فرسگکيتان سام ۲ مويک دان مپوسن کپيدوفن عام منوجو کفد کچيکن سکيلين، تفافي تکل اداله اياش ايت دلاهيرکن اوله کران دسقتن حجة درفد کفوان ۲ اومه يغبربانس ددالم ليغسکوشن خاص دان فول فواتورن دوي مانسي، حالن مانسي ايت بکيمان فون تيغکي دان لواس فنداقتن اداله عقل فيکوران برسفادن جوا، تيدقله اي متهويي اف يغان دسباليق سفادن ايت، لاگي تکل ددافاتي سسورغ ايت اي نياد ماهو توندوه منريما ساتو ۲ فواتوران اتو انداغ ۲ دغن طاعة متيا يغبورسيه، دان تيدق ماهو مفاسوه دپرين اتس ديديقن اداب فراغي يثمانه، دان تيدق جوا بوله درونتون کفد طاعة منريما اف جواسهاج مابينکن افيل تورانم ددالم هاتين کفرچيان بغ قوا (ايمان) برکواس مندوروغ دي کفد عمل کچيکن برهافکن بالسن بابک، دان منجاوهکندي درفد کچاهتن ناکوتکن بالسن سقسا، فد کتيک ايت تادافتياد مستي اد باگي مانسي ايت انداغ ۲ اتم يي يثمان اداله اي ايه سفون درفد انداغ ۲ دان فواتوران بواتن مانسي، دان ليه ميفوتي افکف اف جوا حجة بقد کهندقکين فد ماس سکبارغ اتو اکنداتف، دان بغ منتفکن سبابک ۲ فندوان بغ منتفکن جان فوهوشن انتارا سام ۲ مويک، انتارا مويک دغن توهن بغ منجادبکنش، دان مېمپدوفکن سهاجة کفرچيان، فراسان يغبورتانم ددالم هاتين بابت اباله سوات کماکوسان بغ سينور ۲ مفاول سسورغ فد ماس برنواغ اتو ددالم سوليتش، دان بغ منجادبکخندي

برجاگ ۲ ديري .

اوله گوان ايت يولاگو حكمة الله سبحانه وتعالى كانس مخلوقن سمنجق دودوقكي بومي اين
اوله مانسي لاگي تله معكرنياكن كغد مريك بيراف شريعة دان معوتسكن بيراف رسول ۲ مپروكن
كغد جالن ۲ بهگيا دنيا دان آخرة كيوان دطااعتكن دان معخبركن بالسن ۲ چلاك افيل دانكاركن
« لَيْلًا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا »
ارتين سفاي قيدقله دافه مانسي ايت حجة هندق ملتقكن كسلاهن كانس الله سبحانه وتعالى كمدين درفد
داونسكن بيراف رسول ۲ دان الله سبحانه وتعالى ايت اداله اي مها فركاس لاگي ييجق دمكينله
حكمتن . مك انداغ ۲ الله اين اباله يقدنه ! كن « اگام » .

تتافي، منكل مانسي بچ جادي اومه ۲ دنيا اين سماله جوا حالن سفوت كادان كانق ۲،
منيعكة دري سوات كسوات فرايداران، مك كانق ۲ ايت تيدق سيگيا ديري ملينكن مكدان ۲ بچ
مپروكن دان تراوفاي معدهن معمنچوركن دمكين جواله يولاگو حكمة الله سبحانه وتعالى تيدق
دكونياكن انداغ ۲ فواتوران هيدوف ملينكن اف دان قدر بچ مناسبه تيعمكتن كهيدوفن مريك دان
ستارا دغن عقل فيكران مريك، اشكران تاهن فنداقتن مريك منةكوغن . مك اينله ديان رهسبا
بريلاغ ۲ دان براواغ ۲ دداتعكن شريعة الله سبحانه وتعالى سنتياس برلاين ۲ دان بوتعبه ۲ لواس
هنگك فد اخبرن مسلكافي دان مليفوتي بوله دفاكي فد بيلا ۲ ماس دان دمان ۲ تمفة جوا، فرمانن
« لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شُرْعَةً وَمِنْهَا جَا » ارتين « باگي تيف ۲ اومه درفد كامو، كامي
جاديكن — كونياكن — انداغ ۲ دان جالن ۲ فواتوران، بگيمان فون سموا شريعة ۲ سكاليفون برلاين ۲
ماس دان باق بيلاغن ۲، اداله برلاين ۲ تيدق سمماچم ايت هپاله ترباتس اتس مسئله ۲ چواغن
(فرعية) دان جالن ۲ كوج مانسي هاري ۲ سماج تتافي حالن بوساتو سكلينن فد تمفة فونچا
دكونيا كندي كرانن دان بوساتو اصل بچ سموا شريعة ۲ ايت مپرو كفدان، فرمان توهن عزوجل
« وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ »
ارتين « دان تباد كامي معوتسكن دهواو درفد اشكو (واهي محمد) درفد رسول ۲ ملينكن كامي
وحين كفدان بهواسن تباد توهن ملينكن اكو مك هندقاه كامو هان بربادة كغد اكو » لاگي
فرمانن « شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ
إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ - الْآيَةُ » ارتين « دغن
انگراهن اي (توهن) تله معانوركن باگي كامو، انداغ ۲ جادي اگام، اف ۲ بقتله دوصبتن

کفد نبي نوح دان اف ۲ یفتله گدایي وحيکن کفد ائشکو (واهی محمد) دان فرکارا ۲ یفتله گدایي وصیتکن دغن اکن نبي الله ابراهيم ، موسی دان عیسی ، بهوا سئگوئن هندقله کامو مپرو برساتو مغاول اگام کامو دان جاغتله کیران کامو بر فچه بله فدان — هئک اخير آية)

سان قرآن یعملیا اد منچریتا کن دريچال اگام ۲ یغللو بهوا سمواں اداله مپرو کفد اجران یقدسروکن اولهن (قرآن) جوا یأت مغاسا کن الله سبحانه وتعالی دان ممبر سیهکندي درفد سبارغ صفة ۲ ککوراغن ، سبکیمان جوا تله مپتا کن بهوا الله سبحانه وتعالی تله مئکرنیا کن کفد تیف ۲ اومه ایت اکن شریعة بر عبادة دان فراتوران فرجلانن هیدوف .

منوره حکمتن یغ بر لا کو دعالم گائنت این اداله ترجمله درفد رحمة الله سبحانه وتعالی بهوا چها ترغ ایت اداں کمدین درفد گلف گلیتا دان اد هوجن سلفس درفد کماراو ، مک اداله کابلوکن تدیرن یغ بر حکمة بهوا ای مغوس اکن رسولن ۲ کفد اومتن ۲ یأبتوله فد کتیک اومه ۲ ایت دکلو یغی اوله کجاهیلن ، دان فدوقت بر حیمه حال ۲ یغ باطل دان فکناغن یغ سسة دانتارا مریک ، سبنرن فد ماس سبلوم اسلام عالم دنیا این اداله دکلو یغی اوله کابوس یغ قبل درفد کاروه ماروه کفر چیان شرک ، دان مانسی فد ماس ایت تله ترجمقی کدالم گاوغ کسسانن دغن سبب رنده دان ترسکه عقل فغنموان مریک ، دغن دمکین حالن مک حال ۲ یغ کجی فون تله بر تو کر معمیل تمفة سباگی فرکارا دندغ ملیا ، مان ۲ فول مریک یغ ممفوپای صفة ۲ هینا دان جاهة تله دافة منکککن کواسن کبائس اومه ۲ ، هئک دغن سبب ایت مانسی جادی بر تمنیاران دگودا اوله کبواسن نفسو دان شهواة دان تراسله مریک بر کهندق اکن ساتو ۲ اوتوسن یغ بوله ممندو کلوار درفد گلف گلیتا کجاهیلن دان مناریق درفد لیسمه کهنان کفد مقام کملیان دان کسوجین ، فد کتیک ایت اداله دبغکیة نبي محمد صلعم جادی اوتوسن الله سبحانه ، تعالی امة پات جادی گلیکا هدایة مپولوه جالن ۲ . مریک یغ منزما کبنران دان منراشکن بکیمان عذاب سئسارا مان ۲ یغ انکار کن دان مپرو بر عبادة هپاله کفد توهن یغ سبنر ۲ ممیلیکی ککواسان ، دفیلمه اوله الله سبحانه وتعالی اکن محمد صلعم جادی نبي یغ کسوداهن یأت کمدین درفد فیکران مانسی ایت تله سمفی کفد حد یغ لایق دان مناسبه دان عقل ۲ مریک تله اد فرسدیان دان ترشکوغ باگی منزما هدایة دغن سمفونان سفای دافتله ای صلعم ممهاوا اگام یغ بنر دان ظاهرله کبنران ایت کانس سگل اگام دان مماداله فد کبنران ایت دسقسیکن اکندی اوله الله سبحانه وتعالی سهاج .

انداغ ۲ الهی دان انداغ ۲ ریکان سندیری

سنگوهن دکتهوی درفد اف یغته دپتاکن بهوا انداغ ۲ ایت سوات حال یغ سمستین باگی
فرگاولن ۶ یغتادانیاد باگی مپلامتکن حیاة مشارکة دان منتفکن کأمانن دان ممهاگیکن - کهادیلن
دان معیدوفکن فراسان سوات انتارا سسام مریک ۶ منکیل فول حکمة الله سبحانه وتعالی سوت رحمة
کأتس هجبان ۲ کدوا ۲ ایت دري ازلی لاگی برکمندفکن بهوا یغ مانسی مستی برفکغ دغن سانو ۲
اگام جادی عبادتن یغ لکف ملیفوتی ایه لواس درفد انداغ ۲ فراتوران یغدواة سندیری اوله مریک
باگی فائده سسام مریک ۶ دان یغ مئندوغي بر باگی فرنچوق کفد جالن ۲ کبجیکن یغمان عقل ۲
مریک نیاد ترسمفی کفدات .

سان تله جادی کلایمن بگیمان تله دپتاکن: بهوا انداغ ۲ فراتوران یغسوسن سندیری
اوله مانسی ایت دسبونکن « انداغ ۲ نگری » دان یغدانگراهی اوله الله سبحانه وتعالی فول
دنماکن « اگام »

یغدمکین اداله اگام ایت اباله انداغ ۲ یغ مئندوغي بر باگی سورهن ۶ تگه لارغن ۶ برماچم ۲
فعاچوان دان قاعده ۲ فراتوران یغ لکف سمفون ۶ سموان ایت داتور اوله الله سبحانه وتعالی
یاگی فائده مانسی اومه ۲ دنیا سکالینن یا ایت جادی سندران فد مپلسیکن سبارغ فرتیکلاین دان
فرسیغکییان دانارا سسام مریک دان جادی فندوان یغ میولوہ ددالم سکل لافغ کیدوفن ۶ دغن
جالن دوحیکن کفد رسول ۲ درفد اومه ۲ ایت سندیری دان توتشکوغلہ رسول ۲ ایت مپرو اومتن ۲
سفای منطاعتی انداغ ۲ ایت دان مپتاکن بلاسن ۲ یغسد یاکن اوله الله سبحانه وتعالی باگی سیاف ۲
یغ طاعة دان یغ انسکار .

ادفون انداغ ۲ نگری ایت اباله فراتوران ۲ یغدانور اوله فیهق یغ براوله کواس دجادیکن
سندران باگی کریشان موتسکن سبارغ فرسیغکییان سسام مریک سوت دکاول دغن قوانکواس
باگی مندودفکن مریک منطاعتین .

فر بيذ أن ۲ انتارا انداغ ۲ نكري دان اگام

سنگوهن انتارا اگام دان انداغ ۲ نكري ايت اد فر بيذ أن ۲ يغ بايق ، هان دسبوتكن دسيني
توجوانن ۲ يغ بسر سهاج : —

(1) مقصود بغاوتام دكهندقكي اوله انداغ ۲ اگام اباله هندق مېنتوق سسئورغ ايت كغد
بركللكوان دغن باوان فواغي يغ سمفرن دان مليا، مك داسوهن كغد برسبه هاتي، تيشكي همه،
چرگس ايغائن، دان اد فرسان برتنگو غ جواب، دان ديد يقئن كغد مرافتنن فوهوشن انتارا سئورغ
دغن بغلاين دان انتارا سئورغ دغن توهن يغ منجاديئ، دانس داسر بغتولس اخلاص دان سوچي
مورفي، بولايئن انداغ ۲ نكري مك اي تباد اميل گشكو مليئكن اف ۲ بغتوتنگو غ انس سسئورغ
نسبه كغد حق ۲ كغوپان اورغلان، كالو فون اد اي مغميل تاهو حال سسئورغ نسبه كغد ديروئن
سند يوي يايت هپاله چوما سبراف قدر يغ منفتن اد مېنتوه كغد مشاركة عام سمرت انداغ ۲
كراهن سكروله مك توجوانن سفاي اومه نكري فندي دان مغرتي مپوسن چارا برنو كور ۲ فائده
فنداقتن ماسيغ ۲، دان سفاي بر كورغن كجاهتن قدر نسبه سبراف جاوه دان لواس علم ديد يقئن
ايت دافه ممبايقكن فواغي اخلاق ماسيغ ۲ .

(ب) انداغ ۲ اگام ايت مئندوغي سورهن دان لارغن — اينجاييه دان سلبيه — يايت

اي مپوره بر بواة كبايقكن دان مئكالق اكندي دغن بر باكي ۲ جان هئكك معاداكن جنجي بالسن
بمكيا يغبر كيكال، دان ملارغ درفد بر بواة فركارا ۲ يغ كجي دان جامة دان داوگوه فول دغن
بالسن ۲ عذاب يغممكين پتاله اي توجوانن يغ اوتام سكال منچاري . صليحة كيجيكن سوت
منزلق فركارا ۲ يغ مروسقكن، برسلاهن انداغ ۲ نكري مك توجوانن يغ اوتام اباله منكه دان مپكة
درفد بولاكو كجاهتن دان فركارا ۲ يغ اكن مروسقكن كدادن فرگاؤلن مشاركة ، كالو ادا فون
مپرو كغد بر بواة كبايقكن مك يايت سباكي منچو كف شرط، بو كئن سميج ايت توجوان يغ اصل،
اوله كران ايت اداله انداغ ۲ نكري هان سمات ۲ لارغن اتو سكاتن ، اتو فون لارغن تولبه بايق
درفد سورهن (سروان) .

(ج) سموان انداغ ۲ آلهي ايت اگام جادي عبادة، مفرجاكن سبارغ اجوانن ايت دنماكن
« طاعة » يغدافه بالسن فهلا ، دان انكار كندي دنماكن « معصية » يغدكناكن بالسن سقسا ،
سموا بالسن ۲ ديسي اگام فد اصاثن داخرة كلق ، تنافي مان ۲ يغدتفنكن اد بالسن سقسا —
اد كمتتوان قمرن اتو تباد — درفد سبارغ كلاهن يغدو كيدكن كغد فيبق يغبر كواس منجانكن

اداله ايت سمات ۲. منا کو تکن سیاف ۲ بشو نفسو جابه بعتیدق. ماهو ممبواغ کجاهتنن ایت مایمنکن افییل دلیهتن بالسن عذاب دغن مات کفلاڻ سندیری، ادفون انداغ ۲ نگري مک بالسنن ددنیا این تر اساس اتس فائده متبندا بعدجالنکن اوله فیبق کواس ۲ کوچ دان کعادیلان (السلطة التنفيذية والقضائية) .

(د) انداغ ۲ اگام اداله مغاتور دان معمیل تاهو اتس سگل گوقگري مأنسي سعاد یعددالم هاتین دان کتتافن فیکرانن اتو یعدلا کوکن اوله اعکوت ۲ ظاهرن اتو سبارغ فربواتن فوسدیان، درفد تیف ۲ فرکارا یغ جادی وسیله، تنافی انداغ ۲ نگري تیدقله ای ممندو هان ستهه ۲ فربواتن مأنسي یغ ظاهر سهاج ایتفون مان ۲ یغ مپنتوه اتو مپیشکوغ اکن اورغ لاین، سفرت منچروبه هرتبندان اتو اعکوت توبهن، اتو فربواتن ۲ یغ ممبکیه فراسان عام برتنش دغن انوران ۲ کراجان یغ برجالن .

(ه) اوله کران انداغ ۲ اگام ایت بواتن درفد الله سبحانه وتعالی تروس، دان علمون ملیفوتی تیف ۲ دان سبارغ گوقگري همبان سعاد برتواغ ۲ اتو برسولیه ۲، فرکارا ۲ یغ بسر ۲ اتو کچیلان، جادبله انداغ ۲ ایت سلملمان عادیل دان ملشکافی سگل خاجة ۲ یعد کهندقکی اوله برتوکر ۲ اتو براوبه ۲ مصلحه. ربیک هتک اخیر زمان دمکینله دتقدیرکن اوله الله سبحانه وتعالی اکن کلواسنن . بولاین انداغ ۲ نگري یأیت فربواتن بیراف اورغ فیبق یغبر کواس مک تیدقله شک ددالم مپوسونن اداله مربکئیت تر تاریک ایتان دان فیکران کفد حال کادان یعاد دسکلیلیشن سفرت عادت رسم دانجوا حال ۲ کادان کدودقکن تمغه سفرت ماس، تمغه دان اودارا منکل فول کادان یعدسکلیلیشن ایت دري سوات کسوات ماس سنتیاس براوبه مک تیدقله انداغ ۲ یعدبوة مناسبه دغن سوات حال بوله سسواي دان فاتوة دفاکی لاگی کفد حال ۲ لاین یعتله براوبه کادان دان فیکران . مأنسي ایت بکیهان فون لواس عقل دان سمفون فیکران تیدقله اوفیان بوله منتوکن اف یعاکن جادی دان تیدقله ای بر کواس منجالنکن مأنسي ددالم ساتو اورغ سهاج باگی فرانوران هیدوف، دغن کران ایت ددافاتی انداغ ۲ نگري ایت سنتیاس کورغ، دري سوات کسوات ماس برحاجة دتو کو، دتمبه دان داوبه، کالو تیدق جادبله ای سوات فرانوران یغ ظالم توفیسوغ درفد مقصود یغ اصل توجوان ممبواتن مک ککوراغن ایت سلالو دتمفل دان دینچشکن اوله اهل انداغ ۲ .

(ی) ماسن ۲ اد فرکارا ۲ دبر دان دلولسکن اوله انداغ ۲ نگري تنافی تنف دلارغ دان دحرامکن اوله انداغ ۲ اگام سفرت برنیاک مینومن ارق، منجالنکن فائده ربا دان ملیسینکن فینتو فرسوندالن، دسککاش اداله ایت سوات جالن مصلحه کفد مأنسي اتو سکورغن ۲ نیاد جادی مضرة سلما ددالم گواالن . دمکین جوا نو کاداغ ۲ انداغ ۲ نگري ملارغ دان ممان بیراف فرکارا

فد حالن هاروس اتو واجب دسيبي فنداغن اگام سفرت ملارغ ساقو ۲ كمفولن اتو فد سسوات
ماس ۴ ملارغ ممفردا گيشكن بارغبندا فو كلوارن ملينكن كغدا ره يقدتفكن ۴ دان سفرت انكارن
اكن فونخ فو گلاغن تاغن فنچوري ۴ دان اشكن مپسه فمينوم ارق ۰ دكتان اداله حكومن ۲ ايت تباد
ممفوپاي رحمة دان يولاون دغن كماجوان ۰

اين اباله سدبكيه ريشكاسن كپتان يغ مپتاكن سكي ۲ فريذآن انتاراكدوا ۲ انداغ ۲ ايت دان
سپين ۲ مك درفد اف يفتله دپتاكن ايت ددافتيله دغن نوغن بهوا هوى نفسو دان كچندروغن
راس سرت حال كدادان يقدسكليليشي سستياس مناريقي فراوباغن فنداغن ۴ دان جاوه تيليقن يغ
مجبوا انداغ ۲ ايت سوت سبراف قدر لواس فغالمن دان بيراف تيشكي فتهوانن اداله سموان ايت
اد بركواس يغ ممبوي بكس ددالمجال مشكوبل انداغ ۲ نكوي ايت ۰

انداغ ۲ الہی مخندو غی کلی دان جزئی

مشكورهن سگړل سسوات تشكورون ۲ شريعه بډلتهكښ اوله الله سبحانه وتعالى دأوس سگړل همدا
 دالم ماس پخ بولاين ۲ سمجق زمان فربكالا هكك كففد شريعه محمدية سكارغ اين سموا
 ايت بوكښاله سمات ۲ فقسآن كآوس مخلوقن دان سوپي درفد اد مښدوغي حكمة پخ اد فوړوېن
 تفة كففد همكيا مريك دنيا دان كښتوسآن مريك داخوة بهكن سموا شريعه ۲ ايت اداله دداتكښ
 سمات ۲ كران منفعة مريك دان دنو جو كن كففد جالان ۲ پخ مښداتكښ فائده مريك يايت كران
 الله سبحانه وتعالى ايت اداله اي معاساسكن سموا شريعتن ۲ دأوس اعتبار مصلحة ۲ مانسي دنيا دان
 آخوة ۶ دان دسند بكنن تيف ۲ بهاگين شريعه دان تيف ۲ جز ۲۹۰۸۸ بونتم دغن مصلحة ۲ سماء
 پخوله ددافاتي سورتوت انوا كښداتخ ۶ كمدن اي گوركن اكن همدا ۲ دغن بوماچم ۲ قاعده
 دان جالان مشكالتكښ كففد بو عمل دان بوفندو دغن كښدق ۲ شريعه ۲ ايت سفاي توغ ۶ پات مريك
 نعتق بوختي ۲ نعمتن ۲ دنيا اين ۶ دان اكن مريك مموحي ۲ فول داخوة ككاق شكور كن موبما
 بالنس طاعتن — حالن الله سبحانه وتعالى ايت تو كياي درفد سگړلين عالم دان امة بلس كسين
 كآوس همدا ۲۰

سان بولا کو حکمة الله سبحانه وتعالى مشہد فکي بہوا انداغ ۲ شریعة ایت داتور کن اتس اعتبار کلیة فد سبا گینٹ منکمل فد بہا گین لاین اتس اعتبار جزئیة فول ۶ ہاٹ فوسلیمین ابالہ ددالہ حال منتفسور کن کدوا ۲ ایت (کلیة دان جزئیة) بایت تو بہا گی کفد نیٹک ارہ فنداغن:—
فنداغن فوتام — ادالہ یشد کتاکن «کلیة» ایت بایت سگمل فورتنامن ۲ دان قاعدہ ۲ بقتلہ برسام ۲ دا کو می دان دسرو اولہ سموا شریعة ۲ یشد باوا اولہ نبی ۲ دان رسول ۲ ددالہ حال بغ بر گنتی ۲ سفنجغ ۲ ماس هٹک کفد شریعة محمدیہ ۶ بایت ابالہ کما دان حال یقبر گناں دغن سیحفونان ۲ اعتقاد دان کملیان فراغی اخلاق سفرت معاسا گن الله سبحانه وتعالی دان نصف تکندی دغن سگمل صفة کسمفونان دان کسوجین دری سہارغ کیکوراعغن ۶ دان سفرت عادل ۶ احسان ۶ نونوی جنجی ۶ نا کو تکن ہاٹ کفد الله سہاج ۶ صبر دان شکور ۶ دان سفرت ملارغ درفد ملا کو کن هورو ہارا اتس موک بومی ۶ درفد فرکارا ۲ بغ کچی ۶ جاہۃ دان ظالم ۰

ادفون « جزئیة » ابت ایاله سنگل فورتاهن بیج برکنان تفة دغن فرووان ۲. کلاف درفد
فرکارا ۲ بیج بوله برلاین ۲ چارا اتارا سانو شریعة دغن یغلاین سفرت کلمکوان سمه بیج ، نصاب
زکاة ۲ ، فرومفوان ۲ حلال نکاح دان حلال حرام فد . عاملات .

سنگی بقع مناسبتہ دنماکن فورماہن ۲ فد یعفور نام ایت « کینیۃ » رأیت ابالد اولہ صیب ابان تباد

توحيد كنف ساتو زمان سهاج ۶ دان تيدق تفة دغن ساتو حال تيدق كنف حال يغلان ۶ دان تباد
توكا ية فول منمفاتي ساتو ماچم مكلف سهاج تباد كنف يغلان .

دان فد يشكدوا دغن « جزئية » ايت كران اداله اياش برگشتوغ تفة كنف بهاگين ۲ فربوانن
مكلف دان فول بولان ۲ دان براوبه ۲ دغن سبب بولانن ۲ زمان دان مكلف .

فنداغن اين سروفاله جوا ممهاگي اكندي كنف أصلية دان فرعية اتو كنف اعتقادية دان
عملية ۶ مك فائده ۲ فربهاگين يفترسبوة بوله دافة پات دغن توعن فد دايل ۲ يغ جادي تمفة اميلان
اتو يغ جادي اساس سندران مائبانكن سماء حكوم ۲ أصلية اتو حكوم ۲ فرعية (كلية اتو جزئية)

فونچا اميلان باگي حكوم ۲ أصلية اتو فرعية

فد حكوم ۲ أصلية - اداله حكوم ۲ أصلية ايت توبهاگي كنف نيگك:-

فرنام ددالم فركارا يغ تباد بوله دثابتكندي ملينكن دغن دليل عقلي يغ جازم سفوت وجود
الله سبحانه وتعالى دان بنر رسول ۲ فد دعوي رسالهن مك اين تيدق له اد جالن مائبانكندي دغن
دليل سماعي سهاج كران دليل سماعي اين تيدق له ددافاتي ملينكن كمدن درفد تله داگوي وجود
الله دان بنر رسول ۲ . مك ايت پتاله دليل سماعي توهنتي اتو برگشتوغ اتس كدوا ۲ ۶ كالو فول
معاكوي اد الله دان بنر رسول ددافاتي اميلان درفد دليل سماعي دان توهنتي اتس فد كتيتك
ايت نسچاي لازمله جادي دور يغ بطل .

مسكيفون بهاگين اين دتريما ثابتن دغن دليل عقلي تيدق له اي جادي گلوار درفد كدادانن
ايت حكوم شوع كران شوع تله منجوقكن كنف جالن ۲ معكوناكن عقل دان بوفيكرا اتس سندران
درفد اف ۲ فنداغتنن - « قُلْ اَنْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ » - ارتين كستائيله
(واهي محمد) هندق له كامو ممرهاتي باگي معميل فيكران اف بغداد دلاعية دان دبوي) « وَفِي
الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ » - ارتين دان فد بوي اين
بيراف نندا باگي اورغ ۲ يغ ممفوي اي كيقينن دان فد دير ۲ كامو جوا مك تيدق كه كامو مليه
دان ممرهاتي) .

دانلاگي سكل فنداغتنن ۲ عقل ايت اداله داعتباركن يابت افيل دلوسكن دي اوله شرع
دسينيله پات فريذانن انتارا فنداغتنن يغبئر دغن سمات ۲ سغكان اتو اغن ۲ خيال سهاج مك
حكوم ۲ بهاگين اين دكتاكن «عقلي» درفد فيق اداله يغمنداغتنن ايت عقل دان جوا دغنن دثابتكن، دان

« شرعي » درفد فیهی داکو فول اوله شرع سرت ای معاجو بگیمان معکونا کنش .
 یسکدوا: ددالم فو کمارا یغ تیاد سکالی ۲ بوله دثابتکن مایسکن دغن دلیل نقلی بایت سفوت
 سگل حکوم دان کتواغن تغه بر کنان دغن آخره کلقی .

یسکتیک: ددالم فو کمارا یغ بوله دثابتکن دغن کدوا ۲ دلیل (عقلی دان نقلی) سکالی سفوت
 حکوم بهوا الله سبحانه وتعالی ایت معتموی اکن نیف ۲ سوات دان معتمدقین ۶ دان سفوت بهوا
 سگل انبیاء ایت هاروس بر لا کو کانس سگل حال دان صفة بشریة .

تتافی فد بهاگین یغفرنام ایت تیدقله فول دثابتکن اتو تیدقله اد تگمان ددافاتی جوا بیراف
 دلیل ۲ نقلی فد منتفکن حکومن ۶ فد کتیک ایت اداله دلیل ۲ نقلی ایت هان معصکدن دان معقواتکن
 اف یغقله ددافاتی اوله عتل دغن قطعی .

ددالم کتیک ۲ بهاگین ایت اداله یغدرتربما دان یغصح منجادی دلیل بایت هپاله دلیل قطعی
 لاگی یعقینی کران ظنی ایت دکچی اوله الله سبحانه وتعالی دان دچلان مربک ۲ یغ بر فکغ دغن
 « إِنْ يَتَّبِعُوا إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ الظَّنُّ لَا يَغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا - ارتین تیاد مربک معیکوه
 مایسکن سگل ۲ سماج وال حال معکوهن سگل ۲ ایت تیاد معبری گون سدیکه فون کفد بنو یغحق)
 مک بارعسیاف ماعتقاد کن اکن حکوم ۲ اصلیة یغترسبوه ایت سباگی اعتقاد یغ تیاد سمفی اتو بلوم
 ججق کفد مرتبه یقین نسجای تیدقله ای اورغ یغ سبر ۲ برایمان .

جک دکات: بهوا بر کهندق سمفی مرتبه یقین اداله ایت بوله دفوستو جو کن دان بوله ددافاتی
 کالو درفد دلیل ۲ عقلی ۶ اد فون دلیل ۲ نقلی مک بهواسان - سکالیفون فد ستمن ۲ دکاتکن
 تنغ ثابت ایت اداله سمفی مرتبه یقین دغن سبب تواتر سفوت فد قرآن یغملیا - - تتافی تیدقله
 بوله دکات فد تنغ منجوقن کفد معنی مدلولن ایت بوله سمفی مرتبه یقین کچوالی افیل ای
 برسیه درفد سبارغ احتمال یغ سفوله سفوت احتمال مجاز ۶ اشتراک ۶ معارض دانلاین ۲ مک
 برسیه درفد یغترسبوه ایت سوات حال یغتیاد اد جالنن ۶ مک بتاف ممادا فد عقائد الایمان دغن
 دلیل یغ بکتو حالن ؟

جواب: بهوا مدلول دلیل نقلی ایت تیاد سمفی مرتبه یقین یغ قطعی بایت هان وقت ممدغ
 کفد دلیل نقلی دان نسبه کفدان سماج تیاد بر سرتن اعتبار ۲ یغلاین ۰ اد فون افیل بر هیفون ۶
 بر کفول ۲ بیراف دلیل ۲ نقلی یغ ستمن معقوا اکن یغلاین دان بر سکتو سکلمین منجوق هان
 اتس سانو معنی ۶ فد وقت ایت جادیه معنی یغبر سکتو ایت سوات کبولتن یقین یغتیاد بوله
 دشککن لاگی سفوت یغدر وایتکن حال کجوانین سیدنا علی رضی الله عنه دان کموراهن حاتم ۶ مک
 ابن اباله یغدرنما کن « متواتر معنوی » تیاد سیافون بر کواس مانکار کنش کچوالی کالو ای ایت

اورغ بغ اوغشکل یثتیدق بوله داعتبارکن فربجانشن .

فد حکوم ۲ فرعیة — مک حکوم ۲ فرعیة ایت اداله سندران بغ جادی فونچا مثابتهکندی ایت اباله دلیل ۲ نقلی یأیت قرآن دان حدیث نبوی ، دتمبه لاگی باگی منصفاتی برسمان قرآن دان حدیث ایت « اجماع دان قیاس » مک کدوا ۲ ایت — مسکیفون علماء ۲ فقه دان اصول فقه ماعتبارکن دوا دلیل بغ برسندیروی کران ممدغ کفد حکوم ۲ دان شرط ۲ بغ خاص نوتنتو کفد کدوا ۲ — تنافی بغ سبتر ۲ اداله کدوا ۲ ایت کمبالی کفد قرآن دان حدیث جوا . ادفون اجماع کران اداله ای تادافتیاد لبه دهولو تله ادساتو ۲ نص بغ مننجوق کأتس حکوم ۲ بغ علماء ۲ برساتو کات ممفرکتاکن کران علماء ۲ امة تیدقله تودافه مربک برسکات سکلیشن کأتس ساتو ۲ حکوم سمات ۲ هان منوره کچندروغن هاتی دان هوی نفسو سهاج . دان قیاس فول سغگوئن علماء ۲ اصول فقه تله برکات : بهوا ای ایت هپاله منرعکن چاربا بگیمان دلیل نص بوله ملیفوتی « مقیس » ایت دان میتاکن جالان ۲ دلیل ایت مننجوق کأتس جوا ، این اباله معنی فرکتان مربک : « بهوا قیاس ایت اداله ای منظاهرکن سهاج تیدق منجابتهکن » .

ستله ایت امفة ۲ دلیل این اباله یثتله اتفاق علماء بوله منجابتهکن سبارغ حکوم ۲ فرعیة ، تنافی دسان اد بیراف دلیل ۲ لاگی ستله ۲ علماء مماکین منکل یغلاینن . نوالی فول ، یأیت استحسنان ، استصحاب ، مصالح ، مرسلة ، دان استدلال مک مهورایکن تیف ۲ ساتو دغن ترغ دان پات یأیتوله تئگوغن علماء اصول فقه .

فنداغن یثکدوا — بهوا یثدکتاکن « کلیة » ایت اباله توجوان ۲ (المقاصد) عام یثدنتوة اوله سموا تکلیف ۲ شرع فد معاول دان مملیهاراش دانتارا مخلوق ۲ ، دان توجوان ۲ عام ایت فد سیحفولنن ترهاگی تیگ : — فورنام « ضروریات » کدوا « حایجیات » کتیگ « تحسینیات » مک کفد اره تیگ ۲ توجوان اینله سموا حال دتوجو دان دهادفکن اوله شریعة اسلام ددالم سکل سروانش سعاد برکتان دغن حکوم ۲ اتو عمل فربواتن .

ادفون « جزئیة » اتس فنداغن این اباله سکل تکلیف شرع سعاد ددالم بهاگین عمل فربواتن اتو کفرچیان یثمان کسموا ایت کمبالی جوا کفد ساله ساتو درفد توجوان ۲ عام بغ تیگ ایت :

یغفرنام درفد توجوان عام : — اباله ضروریات یثمان تادافتیاد باگی کبابیکن مانسی یأیت تواساس انس لیم فرکارا : مملیهارا اگام ، مملیهارا پاوا ، مملیهارا عقل ، مملیهارا کتورنن ، دان مملیهارا هرت ، مک سموا تکلیف ۲ شرع دتوجوکن فد منجاگک تیف ۲ ساتو درفد لیم ایت اداله دنماکن « جزئیات » مسکیفون ایان سندیری ادفول ملیفوتی بیراف تفصیل لاگی . اوغمان : —

مملیهارا اگام این ساتو درفد لیم ماچم ترماسوق دباوه ضروریات ایت ۶ تنافی ترگاوان ایت
ایاله دغن برایمان ۶ دان منجانکن کوج ۲ مپوره کیجیکن دان ملارغ کجاعتن — الامربالمعروف
والنهی عن المنکر — مک برایمان ایت تکلیف شرعی (جزئی) دان توبور . تصودکن درفدان
ایاله منجاگ اگام ۶ دمکینه ستروسن .

مملیهارا پاوا دان عتل ایت درفد ضروریات مک مملیهارا ایت دغن منوره اف ۲ یقدهاروس
دان دواجیکن اوله شرع دري ماکن مینوم ۶ فاکی فاتوه ۶ تمغه کدیامن ۶ دان دغن منجانکن
قصاص ۲ دان درا ۲ شرع دان حکوم ۲ یغ برابکوتن .

مملیهارا ذوریات کتورن دان هرت ایت درفد بهاگین ضروریات جوگ ۰ ایت بوله دسمفوناکن
دغن جالن بریتوان ۲ دان برتوکران ۲ برسام ۲ اورغ لاین داتس فراتوران یقدهاروسکن اوله شرع
سفرت مینده میلک — دغن اد فرتوکران اتو تباد — دان برسمندا یغ مغللکن بولاکی یینی
دان حکوم ۲ یغبر کأتین دغن سفرت حد زنا ۶ چوری ۶ گنتی بناس دانلاین ۰۲

اینله سدیکه ریشکس مشکمبرکن بهاگین ۲ کلیه یغ ترماسوق دباوه توجوان عام یقدهارام ایت
دان چارا ۲ تکلیف شرع یغ جزئی یقدهاتور کندی باگی مملیهارا تیف ۲ بهاگین کلیه ایت .
یغکدوا درفد توجوان عام — ایاله حاجیات یایت سموا فرکارا یغ تادافتیاد درفدان باگی
منداتشکن کلواسن کأتس مانسی دان منولقکن کسفیتن مریک مک حاجیات یغ برتوجوان ممبری
کلواسن دان کسناغن مانسی این سنتیاس اد دان ددافاتی دمان ۲ جواسماد فد عباده یقدهاروچکن
کأتس مریک اتوفد بارغ فرکارا یغ سنتیاس بولاکو اتارا سام ۲ مریک سفرت عاده رسم ۶
معاملات دان جنایات .

اومفما ۶ مریشکن تشکوغن مریک ددالم بهاگین عباده اداله ای دغن جالن رخصه ۲ بشمان
ایت درفد بهاگین حکوم ۲ جزئیة سفرت قصر سمب یغ امفه رکعه باگی اورغ ۲ مسافر دان منجمعکن
اتارا دواسمب یغ وقت دان بوبوک فواس باگی اورغ یغ عذر ۶ دان ددالم بهاگین عاده سفرت
مهاروسکن مانسی ماکن بارغ ۲ یغ باگوس دان بایک لبه درفد قدر لازم یغ مملیهارا پاوا ۶ برلواس ۲
دغن فکامین ۶ فرهیاسن دان تمغه کدیامن یغ انده ۲ دان ددالم بهاگین معاملات سفرت دهاروسکن
مریکیت برهوتغ ۶ بوجوالی سلم فد حالن فد یقدهارام ایت ادعیه یغ جادی حکوم ربا —
یایت برتشکوه — دان فد یغکدوا منجوال بندا یغ مجهول ۶ دان ددالم بهاگین جنایات سفرت
مریشکن سبراف یغ بوله درفد مریک یغ ملاکوکن کدلاهن یایت مشکوگرکن درا (الحد) دغن
سبب ادسکورغ شبهه ۶ دان دبه بونه ایت دکناکن کأتس کلوارگ فمبونه ددالم فرکارا
بونه ترساله یعنی یتدق شهاج .

بشکتيگ درفد توجوان عام . - اياله تحينيات يأت سموا حال ۲ بغ مليا دان توفوجي مك ايت بوله ددافاتي دان منجادي دغن جالن ميمليه دان مغميل مان ۲ بغ ايلوق دان بایك درفد عادة ۲ سوت منجاوه دان ممبواشکن فول مان ۲ بغ کجي بعدتولق اوله عقل ، اين بولا کو جوا ددالم بهاگين عبادة سفرت بوسوجي درفد نجيس ، متوتف عورة ، مماکي فرهياسن بغ ايلوق ، بوموره دغن خيرات کجيجکن دانلاين ۲ ، دان ددالم بهاگين عادة سفرت آداب ماکن مينوم . اشکن درفد مکمانن ۲ بغ نجيس دان مينومن ۲ بغ کجي ، تياد بوروبوروس دان کدکوة دانلاين ۲ ، دان ددالم بهاگين معاملات سفرت دلارغ بوجواليلي بارغ بندا بغ نجيس ، لبيه ۲ ايو دان سباگين درفد بارغ بندا بعداعتبار دان دکهندقکي اوله مانسي سلاين درفد ضروربات دان حاجيات .

سان درفد هور اين ۲ بغ سديکيه داتس اين تيدقله شک بهوا تيگ ۲ توجوان عام ايت سبنو ۲ اياش کليه بغ مليفوتي سموا حال دان فوکارا بعدحاجتي اوله مانسي .

ادفون تکليف ۲ شرع بعداتورکن باگي مغاول دان مملهارا توجوان ۲ عام ايت اداله اي يراف حکوم ۲ بغ جزئية هباله نص ۲ ايت ادکالا جزئي سفرت نص اتس سوجي سيسا ۲ مکمانن کوچيغ دان اتس حرام ممدوکن دغن مق سوداراش ، دان ادکالا کلي سفرت فرمان توهن عزوجل « مَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ » - ارتين (تياد دجاديکن کاتس کامو ددالم اگام کامو کسمفيتن) دان سفرت سبدا نبي صلعم « لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ » - (ارتين تياد بوله چدرا دان تيدق بوله منچدراکن) تنافي بکيمان فون فد ريغکسن سموا نص ۲ ايت فد نسبه کفد توجوان ۲ عام بغ کليه ايت جادي جزئيه جوا يعدمکين تورهاگيله نص ۲ ايت کفد جزئيه حقيقيه انو اضافيه .

مک فائده درفد فراتوران ممهاگي اتس فنداغن بشکدوا اين بوله ددافاتي دغن پات بهوا سموا توجوان ۲ عام بغ کليه ايت سوات حال بعتله فوتس يقين تياد بوله دفيندا ، داوبه دان دمنسوخکن ، ادفون تکليف ۲ شرع بغ جزئيات ايت ترکادغ اداله اي هاظنية سهاج منکل فول اد ددافاتي جوا دمنسوخکن .

فنداغن بشکتيگ — بهوا بعدکتان « کليه » ايت اياله قاعده ۲ عامه بغ بوله ترواسوق دباوهن يراف جزئيات بغ بايق تيدق بوفوتس ۲ ادان هتگ اخير دنيا ، ادفون « جزئيات » بايوله سکل حکوم ۲ بغ بركنان دغن حال ۲ بغ ترجادي بغ سنتياس بولا کو کفد مانسي ددالم کييدوفن مريک هاري ۲ هاڻ دکهندفکن مريک مغمهاليکن انو مرجوعکن افکل هندق مغمهوي حکوم ۲ حال ايت کفد قاعده کليه بعترسبوة .

مک مثل باگي کليه اتس فنداغن اين فرمان توهن عزوجل « يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ .

قُلْ أَهْلَ لَكُمْ الطَّيِّبَاتِ -- ارنيں مريکئئ منان اٿڪو: » اڦاله بندان يٿد حلالڪن باڳي مريڪ ۽ ڪتابيله واهي محمد ڪفد مريڪ: دحلالڪن ڪفد ڪامو سڪل بارغ بندايغ بابڪ ۲ دان باڳوس (مڪ آية ابن مليفوتي تيف ۲ بندايغ بابڪ سعاد مڪانن ۶ مينومن ۶ فڪاين دانلاين ۲ . دان فرمانن لاڳي » قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ ، وَالْأَشْهُمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ « ارنيں ڪتابيله واهي محمد: سڱوھن توهنڪو اداله اي ملارغ دان محرام اڪن سڪل ۲ يغ ڪجي ۶ ظاهر دان باطنن ۶ دان انباي دان چروبه دغن تيدق سبنو ۶ دان جوگ ڪامو مپھوتوي دغن الله بارغيغ نياد دتورنڪن ڪفدان اف ۲ فون دليل ڪپتان ۶ دان جوگ ڪامو مريڪا ۲ ڪانس الله اف ۲ يغ ڪامو نياد ڪتھوي (مڪ نرھاسوق دباوه آية اين حرام تيف ۲ يغ ڪجي ۶ ظاهر اتو باطنن ۶ دان حرام ڪظاليمن دان ڪچروپھن سعاد ڪانس پاوا ۶ هرت اتو ڪھرمائن ۶ دان حرام مپھوتوي توهن اتو يغ ممباوا ڪفد دمڪين سعاد دغن فوڪپتان ۶ فوہوان اتو عزم . دان حرام بروھغ ۲ ڪانس الله دغن اف جوا يغ نياد ددافاتي دليان درفد الله اتو رسولن .

دان سفوت نبي صلعم » كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ « -- ارنيں » تيف ۲ مينومن يغ ممباوفڪن ايت حرام « » كُلُّ عَمَلٍ لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ « -- ارنيں » سبارغ فڪر جان يغ نياد منوره اتس داسر ۲ فرجلانن ڪساي يابت دتولق دان نياد دتريما « » كُلُّ شَرَطٍ لَيْسَ فِي كِتَابِ اللَّهِ فَهُوَ بَاطِلٌ « -- ارنيں » سبارغ شرط فرجنجين بغير دواۋ نياد ترسھوه ڪلوالسنن ددالم ڪتاب الله مڪ يابت باطل تيدق سڪالي ۲ صح « دانلاين ۲ لاڳي .

مثل باڳي » جزئية « فول سفوت مشھڪوم نبي صلعم دغن سوچي سيسا ڪوچيغ ۶ سوچي اير اٿڪور ۶ حرام ممادوڪن فرمفوان دغن مق سوداران ۶ مڪ حڪوم ۲ اين دان ساومفمان سموان ايت دنماڪن جزئيات دغن اعتبار توجادين ايت دغن سبب ددافاتي حال ۲ يغ توتنتو يغ منداتغي مانسي فد زمان رسول الله صلعم ۶ مسڪيفون ڪادان نص ۲ ايت توهادف ڪفد سڪلين مڪلفين ۶ ددالم فد ايت اداله ڪباپڪن نص ۲ ايت اد بوسام ۲ ڪپتان سبب ۲ اتو علمه باڳي حڪومن ۶ سفاي مانسي موده ملواسڪن اتو ممنجھڪن حڪومن ۲ ڪفد فوڪارا ۲ لاي يغ سبنديغ دغن سفوت سبدا نبي صلعم برڪنان دغن ڪوچيغ ايت (إِنِّهَا مِنَ الطَّوَّافِينَ عَلَيْكُمْ وَالطَّوَافَاتِ « ارنيں » ڪران بهوا ڪوچيغ ۲ ايت درفد مخلوق جيئق يغ سنتياس بروڪايل يغ دان ميسيه ۲ ڪامو » دان فد اير اٿڪور (ثَمَرَةٌ طَيِّبَةٌ وَمَاءٌ طَهُورٌ) ارنيں (بواھن ۲ يغ بابڪ راسن دان اير يغ

سوچي « دان فد ممدادو ايت » اَنِّكُم اِن فَعَلْتُمْ ذَلِك قَطَعْتُمْ اَرْحَامَكُمْ » - ارنيڻ
 « كالو كامو فربوادة جوا اكن يئدميكن ايت نسچاي كامو مومس اتو مومثغ اكن صلالة الرحيم كامو » .
 اوله يئدميكن ايت جاديله شريعة اسلام سوات انداغ يڄ لواس قاعده ۲ بوله دفاكي دان
 دفاستگن كنفد يراف جوا فركارا ۲ يڄ تيمبول دان بهارو اد منداتغي مانسي هان مانسي ايت افيل
 هندق معتموي حكوم ۲ فركارا بهارو هندقله مرجوعكن كنفد قاعده ۲ كلياته ايت دان مقياسكن
 كنفد فركارا ۲ يئتمله معلوم حكومن يايت افيل تله پات انتارا كدوا ايت اد صفة ۲ يڄ سروف دان
 سام دان صفة ۲ ايت فول اباله فونچا داساسكن حكوم فركارا يئددافاتي نصن .

هنگك دسيني نمفق ترغ كنفد كيت بهوا انداغ ۲ آلمهي پات مئندوشي كلي دان جزئي مك
 دغن ايت اي بوله مئنگوځ سموا مصلحة ۲ مانسي دغن سمفونان سماد دفسيركن « كلياته » ايت
 دغن معنى سيمفولن عقائد يئدسروكن بوسام ۲ اوله سموا شريعة ۲ انبياء ۶ دان « جزئية » دغن
 معنى فونتاھن ۲ يڄ برگنتوځ تفة كاتس فوبواتن ۲ مكلف يڄ بوله بولاي ۲ چاران انتارا سانو
 شريعة دغن يغلين .

اتو « كلياته » ايت معنائن توجوان ۲ عام يئد تنوة بوسام ۲ اوله تكليف ۲ سموا شريعة ۲ مميهاران
 دانتارا مخلوق ۶ دان « جزئية » فول معنائن سكل تكليف ۲ شرع يئدمقصودكن باگي منجاگ دان
 منجالنكن توجوان ۲ عام ايت .

اتو فون معنى « كلياته » ايت اباله قاعده ۲ عامه يڄ بوله دماسوقكن دباوهن بيراف باقى جزئيات
 دان « جزئية » اباله سكل حكوم ۲ باگي تيف ۲ ساتو ۲ فركارا يڄ ترماسوق دباوه قاعده عامه ايت .
 يئدميكن ايتله كهندق فرمان توهن عزوجل (مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ)

ارنيڻ (تباد كامې توتيهگل فد مپتاكن تيف ۲ سوات ددالم ككتاب ايت) بعني سمواڻ اد
 نرسوة دان توكندوځ ددالم قرآن يئمليا ايت .

انداغ ۲ اسلام ممباوا بهکيا دنيا اخره

شريعة اسلام بهکيمان تله دکتهوي اباله انداغ ۲ آلهي به داتور دان دسوسنکن باگي فرگونان مانسي اوله توهن به مایفوتي فتهوانن اکن سکنل گرهفکري دان کماهوان ۲ دان جوا کدادان ۲ مريک، ظاهر دان باطن ۶ به سديا اد دان لاگي اکن اد، لاگي فول توهن بهامه بهجقسان دان ملتق اکن تيف ۲ سوات ايت بتول فد تمفتن «لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى»

سان درفد کسمفران نعمة ۲ الله سبحانه وتعالی دان پات حکمتن ۲ فد سکنل کجادين ۲ بابت کمدين درفد ملشکه دان ملالوي عقل فيکوان مانسي زمان کبودقن ۶ دان بوسدي منيشکه بواف لافيس تشک کهدوفن بهوسوفن بهوا اسلام ايت اداله اگام بهتله دکريا اوله الله سبحانه وتعالی سفای جادي عبادۃ باگي سیاف ۲ به منوره فحاجران ۶ دان دياله انداغ ۲ دشن دسوده دان دسمفران اکن اوله الله سبحانه وتعالی اکن سکنل انداغ ۲ انبياء ۲ به دهولو ممباوا ۰ مک تيدقله حبران اسلام ايت اگام به تنف لونس دان تکف فردیوبان ۶ سمفرن فراتوران ۶ ايلوق فمباوان دان تيشکي کهندق توجوان به مسواي فد بيلاماس دان نعمة دشن بروککالان ۶ منجوق سکنل جالن ۲ کبجيمکن دان ممباوا بهکيا دنيا اخره ۰

ممادا کيت هندق متهوي رهسيا ۲ اگام اين دان کليمينن ۲ درفد بهلاین منکل سهاج کيت اماني ۲ دان تاتف تنتخ فحاجران ترسولماه کفد کيت به اياش تله ممباوا بيراف حکم تباد ددافاني درفد اگام ۲ به دهولون دان مشاجر بهراف فراتوران دان فدومن به کهدوفن دنيا مستي بروکهندق کفدانش ۰ لبه ۲ لاگي کداتغن اسلام اين مملایا دان مشکونا کن اکن عقل ۶ مپرو دان مپوره کفد بروفيکر دان معميل اعتبار درفد دربحال کجادين ۲ بهاد دعالم دنيا اين سماء کچيل افتهلاگي بسرن، مپرو دان مپوره منجاوهکن درفد سمات ۲ مشیکوه دشن بوت تولي، دان دگيل بهتيدق بروکنتوان سفای بوسيه عقل ۲ ايت درفد کاروه ۲ دان لافخ باگين تبليقن به لواس دان سجه ترا درفد ترگلينچيو دان سمفي کفد کسوداهن به کفوجينن ۰

دان اسلام ايت اداله بوسهکوه ۲ فد ممتول دان منتفکن اتوران فرگاوان مپرو کفد سطرف دانتارا مانسي ۶ تيدق عرب تولبه مليا دان تيشکي درفد عجم توافي کملیان دان کتيشکين ايت اداله اي فد سیاف بهلبه تا کوکن الله سبحانه وتعالی ۶ بهدمکين اي مملهارا باگي تيف ۲ سورغ ايت اکن هبران کيباسنن سرت مشکالتی کفد هيدوف به بوسوان ۶ بروکخ کفد ديوي سندوي سراي منجاگ کحروانن اورغ لاین دان اي منجوق اکن مانسي کفد جالن ۲ تمدن به بوسيه

درفد گشگون کارو۲ بغ مغایروکن کبابقن کیت .

چوب لیمه ! کیت دافتي اداله اگام اسلام ایت سنتیاس اد برسام ۲ تیف ۲ سئورغ ددالم سگمل فرایدردان دان گیلیران ۲ عمون ممبوی فندوان دان معاتور اف جوا انیک فکر جانن سفای درفد تیف ۲ سئورغ بغ تردیدیق اتس اسوهنن توجادی کمفولن ۲ یغترلاتیه سبیر ۲ روفاکن کمأنسیان بغ سمفون ۲ کمیدن سنله معاسوهن تیف ۲ سئورغ ددافتي فول ای میوسن دان معس نمباتن فر گاولن مأنسی انتارا سئورغ دغن لایم فند فوهوین کلاوارگ ۲ فرنیگان ۲ کبغسان دانلایم ۲ لاگی بغ تیدق توهشک باقن ۲ مک تیدقله ای ملایکن سماد کچیل افتهلاگی بسرن ملینکن دکاولن دغن فواتوران ۲ بغ کس .

بتاف تیدق ؟ کران اسلام این فرتمان معاجر اکن مأنسی بگیمان هندق فوهوین دغن توهن بغ منجادیکنن دغن جالن برعمل دان ممبوة عبادة منورة فواتوران ۲ بقتله داتورکن ۲ دان معاجر اکن مأنسی بگیمان معکوناکن عقل ۲ دغنیاله دافه معتهوی اد دسان توهن بغ اف جوا مخلوق ایت درفد کجیدین ۲ بغ تیاد ترسمبوی درفدان سسوات فون سکالیفون سبیر هام ۲ فد کتیک ایت مأنسی ایت تراس یغای ددالم جاگ دان کاولن بغ منجادیکنن مک تیدقله ای برانی هندق مپلاهی اف ۲ حکون مسکیفون فد ماس سولیه افتهلاگی سبالیقن ۲ مک برجاگ ۲ له ای فد دیوین ۲ تیدقله ای ممبوة اتو برچیتا ۲ هندق ملاکو اشکارا کأتس یغلایم ۲ دان معاجر اکن مأنسی بتاف بر فواسان توتغوغ منوفی اکن کواجیفن ۲ دان بر سئوگوه ۲ مغاول حق کفوپان دان معرجاکن فرکارا ۲ بغ منداتشکن منفعة سماد ددنیا اتر داخرة کاتی .

کدوان معاجر اکن مأنسی بگیمان کبیدوفن بروم توشک ۲ برانیق فینق دان برسر کو سا کتمک داتورن قاعده ۲ بغ سسئورغ هاروس معمیل کوغسی هیدوف دغن فرنمباتن یغدنبر اگام دان دپتاکن سگمل کواجیفن : تیف ۲ سئورغ سوامی استری اف بغ واجب باگین دان بغ واجب اتس ۲ دان دپتاکن فوهوین انتارا کدوا درفد واجب اخلاص ۲ کاسیه سایغ ۲ بلس کسین ۲ برنیمغ راس دان برسکدودقن یغدرضا اگام ۲ برتولوغ ۲ منجاگ ۲ مندیدیق دان معاسوه اتق ۲ درفد کدوا ۲ دان دکاول کدودقن کلایم دغن فواتوران بغ مملیهارا درفد ترچدرا ۲ دلتقن سمفادن بغ بوله بر فندغ ۲ انتارا لالاکی فومفوان ۲ منتا کبیران دهولو درفد ماسوق روم توشک ۲ دنکه برچفهور بغ تیاد براتس انتارا لالاکی دان فومفوان بغ هله سفای کککل دغن تکه دان سلامة فوهوین لالاکی استری سرت برسیه درفد سگمل بغ ممورمکن دان توجاوه درفد فرکارا ۲ بغ ممباوا کفوقرنندا ۲ دمکین جوا دسدباکن فواتوران ۲ کیران ترفقسا برچرای فد کتیک ملاره ۲ فرسیغکیبتان ۲ تیاد دافه دفرتولکن ۲ دان جادیه کبیدوفن انتارا کدوا معهادف هروهارا ۲ فودقنرندا دان ممباوا کفد .

المفوی لارغن اگاه .

که مدین سته اد فرتمبان لاکی استوي دپتا کنځ اف ۲ یغبر کنځان دغن فرتمبان ایت فد ماس
هیدوف اتو که مدین درفد ماتي یا ایت حق کفوپان تیف ۲ سئورغ فد هرتبندا اتو تشکوغن یغ سئورغ
لاگی درفد نفقه ۲ دان فساک ممفسکای بگیحان جوا داتورث فرهو یغن انتارا دوا ایو یاف دان انق ۲ ،
انتارا انق ۲ سام ۲ . ربك دانلاین ۲ لاگی درفد سـ گـل فرکارا یغ توماسوق دباوه انداغ ۲
أحوال الشخصیة .

کتیکان منکل مأنسي جادي ییاق دسیپکن فرتمبان کوغسي هیدوف انتارا للاکی فرمفوان ،
دان . ربك تیاد اوفاي هندق مپمفونا کن سگـل که ندقن دغن سندبري ، نادافه تیاد دري فرتولغن
اورغلاین دغن جالن برنوکر ۲ فندا فتن درفد بریاگی ۲ اوسها ، برجوالی ، سیوا مپیوا ، گادی
مشکادی ، لوفه مغوفه دانلاین ۲ لاگی مک دکاوالن فراوسهان ایت دغن معادا کن بیراف فواتوران
دان انداغ ۲ جادي فندوان یغ منجوق دان منجاگ باگی کسلامتن دان جالن ۲ فراولپهنش ، دان
دکو که کن فوجگان ایت دغن ددبریکن قوا تیکواس یغ مپلسیکن فرتبتهان ۲ یغبر لا کو انتارا سام
ربك دیدان بریاگی ۲ فراوسهان ایت یا ایت دغن مشکونا کن سقسې ۲ ، فغا کوان ۲ دانلاین ۲ لاگی
درفد فرکارا ۲ یغ دجالنکن فد کتیک معادا کن فوجاران سفای تولفس دان سـ لـامـه فراوسهان ۲
ربك درفد تیو داي دان دغـکی خیانه دان ترکاول دغن کاوالن که ادیلن دان تیمیغ راس دان
تولفس درفد گشکوان . ربك ۲ یغ برصفه کبشفس دان هلوب طمع .

کامفتن سته ایت مشاچر فول اکن مأنسي بگیحان چارا ۲ فرهو یغن عام ددالم حیاه مشارکه
سوت دکمسن دغن بریاگی ۲ اساس ۲ داسر کسلامتن دان کهماجوان یا ایت ستنهن بارغسیاف منیفو
دای اورغ ۲ اسلام بو کتله دي درفد مربکیت — اگام ایت اباله نصیحه یعنی هندقله ربك ۲
یغبر اگام اسلام ایغه برایغه انتارا ساتو سام لاین — بارغسیاف توفندغ فرکارا ۲ یغ اشکارا دان
کني هندقله دبتول سبراف کواش سفای تیدق ترجادي سفرت بني اسرائیل : وربکیت تیدق
تکه منکه دالم فرکارا ۲ یغ کچی دان منکو . — بارغسیاف برجنجی هندقله دتونیکن ، اف جوا
جنجی ملینکن جنجی مشحلالکن فرکارا یغ حرام اتو مشحرامکن فرکارا یغ حلال — حرام ملا کو کنځ
فربوانن منوموبوق روسوق (مجبوري واغ سواف) سفای دافه سسوات دغن تیدق سبتر — دان داجرن بتاف برواة
بأبك انتارا جیران ۲ ، برپلس کسپهن دانلارا سأنق سودارا ، انتارا اورغ ۲ یغبر تشکوغن دغن ربك ۲
یغ دباوه جگنانش ، دان انتارا کتوا ۲ دغن انق بواهن سفای اداله سکاین روسودارا فد فراسان دان
ایشانن دغن دمکین ترجاوه درفد بومارهن ۲ دان ترسلامه درفد تیدق فواسهاتی یغسان ایتوله فونجا
فورقفرندا منجادیکن لسه که فولن ۲ اسلام ، فد کتیک ایت برفلواغله سترود ۲ اسلام ممفرو ده ۲
دان مشینا کن .

کلیماں تتکل حیاہ مشار کہ ایت تیدق سوپی درفد بر کایۂ ۲ جوا دغن اورغ ۲ بغ بوکن اسلام تیدقله دلا لیکن اتو دچوایکن فد ممبوکن فرهو بغن ۲ بغ تیاد منجانوهکن مروہ اسلام بهکن دانور دان دسوسن فراتوران ۲ بگیماں فرهو بغن ۲ یغیرله دان هاروس دلا کوکن اتارا فیبق اسلام دغن یغلا یغن سعاد بر کنان دغن اومتش ۲ فد نکاح کھوین ۶ بر جبران ۶ فرنیکنان ۶ فراوسمان دان سبا گین ۶ اتو دغن کراجانن ۲ فد معاد اکن ایکسان فرجنجن ۲ سفرت بر جبران ۶ بر صحابه اتو سبا گین ۶ ددالم فد ایت داجون کیت مستی بر جاگ ۲ اکن کقوانن سترو ۲ دان کیت مستی سیف برسدیا منولق اکن سراغن ۲ مریک دان جوا دتغکوغن کانس کیت منجاننکن سورعپالس تتکل دچابول اوله مریک ۶ ولو بگیماں فون داجون کیت مستی منجانوهکن دان تیدق منداتنکن فرکارا ۲ بغ مپلاهی ستیا فرجنجن سفای سلامه کلیان اسلام دان که گمانن ۶

کآنمن منکل الله سبحانه وتعالی معتموی بهوا دانارا همبان ۲ ایت اد مریک بغ طاعة مشیکوه سبارغ اجران دان منجانوهکن اف ۲ لارغن ۶ دان اد مریک بغ اوغسکل لاگی دگیل تیدق برهنتی درفد کجواسنن ملینکن ستله ای سندیری مراسی عذاب سقسا اتو دلیمه تورباغ ۲ دمتان مک دانور کنش بر باگی ۲ حکوم دان برماچم ۲ بالسن ددنیا ابن ۶ باگی منجاننکن حکوم ۲ دان بالسن ۲ ایت دادا کنش اتوران چارا بر فرنتاهن ۶ دان دواجبکنن اومه ۲ اسلام مستی ملتیق سئورغ یغلا یق لاگی بر فغاروه فد منجادی ولی الامر (فمرته) بغ برتغکوغ جواب مندیورکن اف جوا یغیر کنان دغن مریک انس مصلحه ۲ بغ مملهارا مروہ دان موتو اسلام دان ملولسکن سموا انداغ ۲ دان سگل حکومنن ۲ سفای اورغ ۲ جاهه سیلو هندق ملا کوکن کجواسنن دان تورنکه درفد ممبوا اغسکارا ۶ دغن دمکین هافوس سگل انپای دان کچروپن اتو سکورغن ۲ بر کور اغن مک سنتوساله مانسی فد هر تیندا دان پاوان دان امان تفترام تیف ۲ سئورغ فد مپمفونا کن سگل کواجیفن ۲ بغ ترهادف کفدان ۶ سغکم نون بکیتو تیدقله دامسکن اورغ ۲ یغیر کتغکوغن ایت ممبوا سکهندق هاتی بهکن دبانشن فرغکن ۲ ککواسن مریک دان دسدیا کن حکوم ۲ دان بالسن ۲ بغ فدیه کیرا ملحفوی سحفادن ۲ ایت ددالم حال منجاننکن تدیور ۲ دان قوانکواس یغدوا کیلکن کفدان ۶

کتوجهن ددالم سجوا حال یغیر سبوة ۶ مانسی ۲ ایت تیدقله دیورکن منوره فیلبن هاتی مریک سهاج ۶ منطاعتی اتو تیدقن حکوم ۲ اسلام ایت بهکن دانور دان دسدیا کن دسبالیق حکوم ۲ ایت بر باگی ۲ بالسن بغ کسحوان برتوجوان منولق اکن مریک کفد مشیکوه دان مغرق اکن فراسان « دسان اد جنجی ۲ بآبک دان جاهه » دان مپادر اکن ابعانن بهواسان الله سبحانه وتعالی توهن بغ منجادیکنن ایت کتوبی سگل گر فکرین ۶ تیدق تولیندوغ سسوات جوا فون ۶ دان دپتاکنن بهوا مانسی ۲ سعاد اورغ ۲ یغیر کتغکوغن اتو اورغ ۲ بغ دباوه جکانن ۶ سکلمینن ددالم گتگمانن کواس ۶ کهندق ۶ دان فتموران الله سبحانه وتعالی ۶ حالن الله سبحانه وتعالی ایت ترکای درفد مریک ۶

يهدمكين بارغسياف بمبواه بايك باگين بلاسنن بايك، دان بارغسياف بمبواه جاهه دانسن بلاسنن جاهه،
 مشكوهن الله سبحانه وتعالى نيدق معانباي اكن همباث .

دمكمله سوسنن انداغ ۲ اسلام دالم تيف ۲ بهاگين درفد سگل بهاگين هيدوف مسسورغ اتو
 فرگاؤلن ۶ باگي مويك ۲ بچ برفكغ تواجو كليكيرون .

مشكوهن لاگي بات كففد كيت بهوا بچ منمبه ۲ كابلوقكن فرجلانن اسلام دانس كسمفرنن
 دان كمس اتوران ۲ دان سوسنن انداغ ۲ اداله اي تباد ميرو دان مناريق مانسي كففد بمبواغ اف
 جوا كانداهن ۲ دان فرهياسن بچ جادي نعمة دنيا ۶ دان نيدق سگالي ۲ ميوره بوناف اتو برسولو
 بهكن اي منكه اكن مانسي درفد يهدمكين ايت، تنافي سباليقن فول اي مشكالمق اكن مانسي كففد
 براوسها ۶ برفنچارين هتكم كففد منجاجة دمان ۲ تمفة دانس موك بومي اين كوان منتوة رزقي ۶
 دان ميوره مانسي معميل كسدافن دان كسناغن درفد سگل نعمة يفتله دكرنباي الله سبحانه وتعالى، دان
 دپنا كشن بهوا الله سبحانه وتعالى برفنچي اكن منمبه نعمتن ۲ منكل سهاج مانسي ايت شكور ۶ مك
 ايت اباله سگل نومفوان چيتا ۲ يهداغ ۲ اوله مانسي ددالم كهيدوفن ددنبا اين . مك اداكه دسان
 يفتربه بايك دان باگوس درفد فواتوران ۲ يفتله داتور دان دسوسن اوله الله توهن بقامة معتوي
 سگل كمندق ۲ مانسي دان تولبه بلس كسپهن كففد مويك درفد ايبو ۲ مويك سندن بري ؟

نيدفله بركمندق كففد كپتان لاگي بهوا اسلام اين اداله اي سبنو ۲ تباد ممبوا اكن مسسورغ
 ددالم كسنانن ملينكن دتنجوقن دان تباد مليمة اكن سبارغ ككوراغن ددالم فواتوران فرگاؤلن
 ملينكن دتولكنش ۶ درايت تباد شك لاگي بارغسياف برفكغ دغن تواجو فعاجران اسلام اداله اي
 تله معميل دغن سگل سبب كسناغن دان كسپهگان ۶ دان بارغسياف برفالان دانس داسر ۲ فعاجران
 اسلام نسچاي اي سجهترا درفد ترگلينچير دان ترفيسوغ ۶ دان بارغسياف برفندو دغن فدومن ۲
 اسلام نسچاي اي تباد اكن مسة سلملمماث .

فرايدران انداغ ۲ اسلام

اداله چارا فنديتا ۲ اسلام ممهاگي اکن فرايدران ايت دغن دوا کادان:—
فوتام دبه اگيکن منورة کادان مانسي ، يايت سبيگمان تيف ۲ سئورغ ايت فوتان موفوه
ماس کبودقئن ، کمدين ماس کمودان ، کمدين ماس کتوانن بکيتوله جوا انداغ ۲ اسلام ددالم
سکيل فرايدرانن .
کدوا دبه اگيکن منورة فراوباهن دان فريذان يغ اد مندانشکن کسن ددالم انداغ ۲ اسلام ،
يغدمکين ددافتي فرايدران ۲ ايت دغن سبب فراوباهن ۲ ماس ، ددالم انم فرغکن سهاج يترله پتان:—
فوتام فريحال انداغ ۲ فد ماس النبي صلعم .
کدوا فريحال انداغ ۲ فد ماس الخلفاء الراشدين .
کتيگک فريحال انداغ ۲ فد ماس کمدين درفد الخلفاء هئگک فرمولان قرون يشکدوا هجرة
کأمة فريحال انداغ ۲ درفد فرمولان قرون يشکدوا هئگک فريحال انداغ ۲ قرون يشکأمة .
کليم فريحال انداغ ۲ درفد فريحال انداغ ۲ قرون يشکأمة هئگک کجاتوهن بغداد .
کأنم فريحال انداغ ۲ درفد جاتوه بغداد هئگک سکارغ .
مک منکل کادان يشکدوا اين لبه تراور دان سنغ معوتي مک دنتقکن معاتور فرايدران
انداغ اسلام اين معيکوة فرجلانن .

ماس یغفر نام

بتاف فر یبحال انداغ ۲ اسلام فد ماس النبي ﷺ

— o —

اداله عرب فد ماس دهولو درفد النبي صلى الله عليه وسلم جادي فسورهن الله سبحانه وتعالى، ساتو بغسا یغد کلو بغی اوله کیواسن، دان کیبالن، تباد ممفوپای فراتوران، مریک تباد ترا بکده دغن ساتو اگام، تباد فول منوره اتو توندوق دباوه مان ۲ انداغ ۲ مک اداله یغدمکین ایت منجاد بکن براسیغ ۲ دان برچوای برای ددالم کفرچیان یغ کاروه ماروه، اد مریک فرچیاکن پاوا کتوهانن ایت برتخفه دالم لمباگ فاتوغ ۲ یغدفرواة اوله تاغن سنديري، دان اد مریک فرچیاکن پاوا کتوهانن ایت برتخفه دالم یینغ ۲ بولن دان متھاري یغ نیسبول یغکلم توابیغ ۲ دهدافن فنذاغن مریک، منکل فول اداله تیف ۲ فواق ایت برفکغ قواة دان بوماقی ۲ دغن اف ۲ یغ مریک تله تراسوه دان تریما درفد دانوه نینیق، دان یغاد دسکلیلیغ مریک، دان فول اداله کهکماهن دان کبسون ایت اباله اف ۲ یغتلہ برچیبه دان نوکنل داننتارا فواق ۲ مریک، مریک تباد ممفوپای قاعده ۲ اتو فراتوران ۲ یغ بوله دباوه مپلسی اتو مونسکن فوبنتاهن ۲ ملیسکن سدیکه ساعه یأت سته عاده یغ ابلوق ۲ دان قاعده یغ بابک ایت اباله ساکی باقی درفد فرجلانن نینیقن نبي الله اسمعیل علیه السلام، دان سته کابلوقن یغلاین ایت منجکده درفد اگام یهودی دان نصرانی یغ دودق دان دیم برچمفور گاول دغن مریک اتو یغبرهمفیران نگرې اتو یغدانغ کنگری مریک کران مپمفون اکن فکرچانن دسان، منکل سته کابلوقن یغلاین فول مریک دافه فحاجران درفد فرچوبان منوره کیماسان دان عاده رسم سفرت فواومفمان مریک: — «بالس بونه اداله مفاوسکن فربونن» (الْقَتْلُ أَنْفَى لِلْقَتْلِ) دان «عافله ایت یغ منغکوغ دیه فد بونه ترساله» (الْدِّیَّةُ عَلَى الْعَاقِلَةِ فِي الْحَطَاءِ) دان نوکنل جوا داننتارا مریک فراتوران قسامه (برسومغه وارث ۲ یغ ترحق منتوه بیلا باگی تومغه داره) چرای برای، ظاهر دان برنوغ.

سنگمفون قاعده ۲ اتو فراتوران ۲ یغ سدیکه ایت اد دسیسی مریک تنافی نیدقله یغدمکین ایت سباگی اتوران یغتلہ دفراندهکن ۲ انتوق منجادی مندران مریک فد مپلسی دان مونسکن فوبنتاهن دان مغالو سگل حق کفوپان یغبرجالن قواکواسن دانس تیف ۲ اورغ اتو کبابقکنن، مالهن قاعده ۲ اتو فراتوران یغ سدیکه ایت فون تباد فول دهیراو، لبه لاگی تباد منچو کف تنتغ منجاگ کاولن دان مپکه درفد گودان ۲ اورغ ۲ جاهته، دمکینله برککالن کادان یغساعرب ایت ددالم کماچو بیلو دان برنچروپ هتک برلاکو حکمة الله سبحانه وتعالى هندق منجاد بکن

سمتینجوغ تانه عرب یغیر فادغ فاسیر ایت نامن یغ مپو بر اکن جمباعتن اگام اسلام، ستمسان یغ منچر درفدان چمیا علم، دان فرتنجوق هدایه کسمستا عالم این، دان هندق منجادیکن بشا عرب یغ بغیس طبیعه، کاسر فواغی دان مران فرگاؤلن هیدوف ایت فیرو اگام ایت دان فعاؤل یغ مٹکالغ گنتین، الله سبحانه وتعالی سهاج یغ مقتهوی دمان تمغه هندق داداکن سورهنن .

سینون کیدانغن اسلام این اباله جادی اگام باگی سکلین مانسی دان حق فوپان، تنافی بولا کو حکمة الله سبحانه وتعالی دفلیمش دانتارا بشا ۲ یقاد دموک بومی این ساتو بشا یغ لبه فورقفرندا، ساعه انبای اعکارا دان اوغکل، لاگی تیاد ممفوپای فراتوران، تیاد بوساتو کفرچیان فد اگام دان جارا هیدوف فرگاؤلن، دجادین فیرو، فتمیبه دان فعاؤلش « یأت بشا عرب » سفای اسلام ایت افکل سهاج برجای دانتارا بشا یغیر فنچروب ایت دان دافه فول مپانوکن ددالم سوب فرکارا نسچای دتوروتی دان دتوریمه اوله لاین ۲ بشا دغن موده دان سنغ، تیاد بردگیل .

تله دکتھوی کیدان حال عرب ایت اداله تودیری اتس دوا چارا یغ امة کچبوا — فوچای کبرهلاه، دان فرندا فرگاؤلن هیدوف — مک باگی منجادی اکن مربک فنخلغ اگام الله تا دافه تیاد لبه دهرلو ملفسکن مربک درفد حال ۲ یغیر سبوة، یأت دغن ممبوسه یکن کفرچیان مربک درفد گودان کبرهلاه، دغن بهوا دسمیکن دهاتی ۲ مربک بنیه ۲ کفرچیان مٹاساکن توهن، دان دهادفکن کفند برتولس اخلاص معرجاکن عبادة کران توهن یغ اسم، دان دغن منچابونکن سکل فواغی یغ بواس ۲ درفد نفسو ۲ مربک دان دهافوسکن سکل عاده یغ کجی ۲ دغن دھیدوفکن سکل فواغی یغ بابک دان داداکی فراتوران یغ اباق یغ مٹکافی سکل کهندق کھیدوفن سفای جادی فندوان ددالم سوب فرکارا .

دسینی دافتله دکتھوی تگوغن اسلام یغ تا دافه تیاد داتورن یأت دوا فرکارا: فرتام ممبتولکن کفرچیان اعتقاد . کدوامعاداکن فراتوران باگی ممندو ددالم سکل ۲ چاواغن دان لافغن هیدوف .

مهمبتول کفر چیان

سځگوښ اداله فرمولان اجران یڅدباوا اوله اسلام ایت اباله منتفکن سیخفولن کفر چیان سفای جادی لونس یڅاکن دسیبر دأنس فقاجران ۲ یڅلاین ۶ هڅک افیل سفرون دان فولیه کفر چیان مڅاکو دسان اد توهن یڅها کواس لاگی اسا ۶ بهاروله داتور فول ساتو ۲ اتوران یڅ جادی فزدوان ددالم فلپاگی انیک چاوغن هیدوف .

مک دغن سبب ایت اداله فقاجران ۲ قرآن فد ییلا ۲ ماسن تورن سبلوم لاگی هجوه — فینده کمدینه — فد ماس دمکه المکرمة لبه ۲ یڅدهیماتین اباله منوعکن اداله کبرهالان اتو میڅوتو توهن (الشوک) ایت کفر چیان یڅ سسه دان توفیسوغ ۶ نادافتیاد تیف ۲ مریک یڅبرعقل مستی بولفس درفدان ۶ دان مپرو مریک کفد مڅاس اکن توهن دان ممبنتشکن دهدافن فڅتهوان مریک واجب دبنرکن سکلین انبیاء دان اف ۲ یڅدباوا دان داجوښ ۶ دغن مندانتشکن برماچم ۲ چریتا باگی اومه ۲ یڅ دهولون کالاسباگی جادی تولادن یڅ مننچوفکن دأنس کبنارن فقاجران ۲ ایت ۶ دان قرآن فد ماس ایت یڅ ساعه ۲ دسرون اباله بهوا تیف ۲ سئورغ هندقله مڅکونا کن عقل فیکوانن سندبري ۶ یأیت دغن مناتف دان مڅاماتي ۲ کادان بومي لایه ۶ بولن یینتغ ۶ کایو کاین ۶ گونغ گانغ ۶ دان سگل ۲ کجدین یڅاد ددالم لیڅکوغن عالم یڅتراتور تیف ۲ ساتون تولتی دأنس چارا یڅ مناریق فرهاتین تیف ۲ مریک ممدغن کفد بهوا نادافتیاد اد دسان توهن یڅ ساعه کواس منجادیکش ۶ دان قرآن ملازغ دان منگه سمات ۲ مڅیکوه دغن بوت تولي کفد اف ۲ سماج یڅ دفرچیاي اوله داتوه نینیق .

سباگیلاگی اداله قرآن فد ماس ایت سفتیاس مندانتشکن اجرانن مپوره ممبواشکن سگل فراغي بواس یڅدسیبکن اوله کتیادان فڅتهوان یڅ اداله مریک تورو تي دان فسکای درفد داتوه نینیق مریک سفرت برپونه ۲ ۶ برزنا ۶ مڅکمبوس اتق ۲ فرمفوان هیدوف ۲ دانلاین ۲ لاگی . سمنتارا ایت سباگی گنتي فراغي یڅ کجی ایت دگالفکن مریک برهباس دغن سگل فرهاسن اداب کسوفانن اسلام یڅملیا سفرت سقسام ۶ متفاتي جنجی ۶ برپلس کسپن ۶ برنولوغ ۲ فد کججیکن دانلاین ۲ ۶ دانلاگی فد کباپککن ابات ۲ قرآن ایت دپات دان دتوڅکن سیگیا تیف ۲ سئورغ مڅکونا کن عقلن یڅتله دکرنیا توهن جادی فرییدان درفد سگل کجادین لاین سفای دغن سندیرین مریک براوله فرتنچوق کفد اف یڅ سبنون ۶ دان قرآن ایت تیدق جوا الفا دان لالی فد مندانتغ دان مروفاکن بر. اچم ۲ اوگونن یڅ دغنن تیدقله مریک اوڅککل دان برسلاهن ۲ نتتغ ممفرچیاکن سکلین انبیاء

سفای موبک توفس دان تیدق توکنا بلاء سبکمان یغتلہ مغانی دانس موبک ۲ یغدهولو یغ ادا له موبکیت مندوستاکن سکاین انبیاء دان مندرهاک اف ۲ اجران .

دمکینله قرآن ایت فد مولان ممنتشکن بیواف کپتان دان کتران بوات مشورفکن سیمفولن کفرچیان موبک یغ کارو۲ دان میمفین موبک کجالن یغینر سفای موبک ترانس درفد بر گلو یغ دغن نفو یغ کجی دان سفای تنف سماع۲ موبک منوجو کفد کم جیکن .

مک دري کران ایت سدیکی۲ ساع۲ ددانی ایت ۲ قرآن فد ماس ایت معاتور دان منرغکن اجران ۲ اسلام ددالم سبارغ فرکارا باگی توجوانن یغکدوا — فراتوران سگل ۲ چواغن دیدوف — هغک ادا له کباپتکن اتوران برعباد۲ ایت داتور کن کمین درفد هجوة ۲ دان دهولون نیاد داتور ماینکن اف ۲ یغ مپنتوه دان برهو یغ دغن سیمفولن کفرچیان سهاج ساومقام مشعرا مکن یغکی ۲ داره دان سبارغ سمبلین یغ تیدق کران الله .

یغدمکین ایتوله سودو۲ یغدتوجو اوله قرآن ددالم کباپتکن ابانن ۲ دان منلام۲ یغدهادنکن کفدان اوله کباپتکن کندوغن رنچانن ۲ مسکیفون سفی ییلاغن ۲ ابان قرآن ایت کفد اعک انم ریو آبات ۲ تنافی هباله لبه کورغ دواراتوس آیات سهاج یغاد برکنان تغه دغن سگل حکم لاین درفد سیمفولن کفرچیان ۲ مک سلیمین ایت سمات ۲ مبتول فکاشن کفرچیان سکالیفون بولاین ۲ دان برماچم ۲ گای دان چارا بنتوه سوسنن رنچان چا کفنن .

مک دغن توجوان یغترسبو۲ دتورنکن قرآن سلما ماس تیک بلس تاهن هغک فکاشن کفرچیان ایت سمفون دان تنف ددالم هاتی ۲ کباپتکن موبک دان برانسور ۲ کورغ فکاشن کبرهالان دان تراوغکی سگل تیفو دای موبک ۲ یغ مگالغ دان مپک۲ تیف ۲ موبک یغ سوک منریما اجران بهارو ایت دغن برباگی ۲ کپتان دان برماچم ۲ اشکارا ۲ مک کتیک ایت دکرنا توهن اذان کفد سکلین اورغ ۲ یغتلہ فوجای ۲ کمینش کفد نبی محمد صلم برینده کم دبنه نگری یغ فونچا ککمهان اسلام دان تمغه یغ دفواوله فرتولوغن یغ مپانو کن سگل کقوان انتوق منجادیکن اجران ۲ ایت دان منیباکن کفد کسودهن یغدتوجو۲ یغ .

معاذ اكن فراتوران هيدوف

برمول كمدن درفد يرفينده، برابدرله هالا هلوان اسلام ايت منوجو كنفد تشكوغنش يشكدوا،
 مك دناجن معاداكن فراتوران اتو انداغ ۲ يڅ جادي فندوان دان فدومن مريك ددالم سبارغ
 فكرجان دان كههوانش ۶ دان يڅ مليفوتي سگل ۲ چواغن هيدوف سعاد كهيدوفن سسئورغ
 اتو فرگاولن ۶ فد عبادة ترماسوق كبرسيهن ۶ معاملات - بوجواليلي ۶ سيوا مپيوا ۶ اوفه مغوفه ۶
 فاجق مماحق ۶ گادي معكادي ۶ فينجم مينيجم ۶ بركوغسي دانلاين - جنايه دان سگل چاواغن ۲
 منكاحات ۶ فساك ۶ وصيه ۶ مندوبكن كامانن دان كهاديلن دان سگل يغبوركايتن دشن ۶ جهاد
 دانلاين ۲ درفد تيف ۲ فركارا يغبورماسوق ددالم كندوغن علم فقه .

چارا فراتوران ايت توجادي - سغكوغن تيدقوله فراتوران اتو انداغ ۲ ايت توجادي دان
 توله بگن دشن سگالي گوس ۶ دان تيدق جوا دشن جالن لبه دهولو دريكا سبب ۲ يڅ دشن
 دافه داساسكن انداغ ۲ دان داداكن فركارا يڅ تباد سفاي جادي سندران باغي مشراغ اتو
 مشكوبل اف ۲ حكم سبگيمان فربوانن مريك ۲ ددالم ماس ۲ يڅ كمدن اين ۶ تنافي اداله فراتوران
 اتو انداغ ۲ ايت داتور اتو دفراونداغ ۲ كن دشن جالن بوانسور ۲ دري سوات كسوات ماس منوره
 فركارا ۲ يغبورلاكو ۶ اتو سبب ۲ يغبور كندفكي دپتاكن حكمن يغبور كين اداله تيف ۲ اورغ يغبورايمان
 فد زمان ايت افيل دداتقي لوله سوات فركارا يغبور كندفكن كنفد دپتاكن حكمن معهادفله
 مريكشيت كنفد نبي صلعم موهن فتوى ۶ كشتيك ايت نبي صلعم فون مبري فتوى توكادغ دشن
 جالن آيات قرآن يغبوراوا اوله جبريل كنفداش دان توكادغ دشن سپداش سندبوري اتو دشن گر فكري
 فكرجانن اتو اي منتفكن اف ۲ فربوانن يڅ مريك تله بواة كيواش فربوانن ايت بتول مك دشن اف چارا
 دبري جواب اوله نبي صلعم فربوانن مريكشيت اداله تومفوان دان فونچا جوافن ايت اباله الوحي -
 سعاد الوحي ايت الكتاب اتو السنة - كران اف جوا فتوتوان نبي صلعم اداله تمفة تويتش ايت
 الوحي سبگيمان فرمان الله سبحانه وتعالى : « وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ »
 يغبوراتي نبي صلعم تباد بوتوتو دشن اف ۲ فركتان سعات ۲ مشيكوة هوا نفسون مالن تباد اد توتوانن
 ايت ملينكن وحي توهن يغبورتورنكن كنفداش .

مك درفد كتراشن ۲ يغبورسبوة دكتهويكن تيكن فركارا: -

فونام: اداله ككواسان مشكوبل انداغ ۲ اسلام فد زمان ايت توتوتو باغي نبي صلعم سندبوري
 سهاج ۶ تباد دگشكو دان دچمفوري اوله سسئورغفون دان توفوان اتو سندران نبي صلعم معاداكن
 انداغ ۲ ايت سعات ۲ الوحي سعاد الكتاب اتو السنة مك دشن سبب يغبور كين تباد دداتقي برسايسيه

اتو بوسلاهن ۲ ددالم اف جوا حکم .

کدوا: اداله آیات ۲ قرآن ایت دتورنکندي سمات ۲ کران منجواب فوتبأن اتو اد سبب ۲
بغ مناسبه ، مک سد بکيه ساعة ددافاتي آیات ۲ قرآن ایت دتورنکندي دغن تباد بوسبب اتو تباد
ددهولوي فوتبأن یغبر کمندق کفد دجواب — مک سلاگي اکن دپتاکن سپهاگین درفد سبب ۲
ایت دان فائده ۲ معتموین ، یأبت فد کتیک ، نرغشکن کادان الکتاب الکربیم .

کتیک: اداله انداغ ۲ اسلام (علم الفقه) ایت تیدقله نرجادي اتو نولمپاگن دغن سکالي
گوس بهکن یقدمکین برانسور ۲ دري سوات کسوات ماس ، اد کالان دغن کپتان آیات
الکتاب دان اد کالان دغن کپتان بیراف حدیث السنة النبویه .

سباگیلاگي تله بولاکو ددالم فربیهاس فقها (فندیتا ۲ انداغ ۲ اسلام) اداله آیات ۲ بغ مپتاکن
اتو یغبر کنان دغن حکم ۲ دنماکن آیات الأحکام ، دمکین جوا حدیث ۲ بغ مپتاکن اتو یغبر کنان
دغن حکم ۲ دنماکن أحادیث الأحکام .

(سوالن) — کیران دکتاکن بتاف بهوا اداله فونچا دان سندران باگي معاداکن انداغ ۲ فد
زمان ایت اباله الکتاب دان السنة سماج؟ فد حال تله ثابت بهوا نبی صلعم اد براجتهاد فد سته ۲
حکم ، دان جوا ایاث تله منتف دان ملولسکن اجتهاد سته ۲ صحابتن فد بیراف حکم یغلاین ،
ادفون سته درفد اجتهاد ۲ نبی ایت یأبت فد هاري هندق کلوار فرغ تبوک ، داتغ بیراف
اورغ منافق معهادفن مموهن کبیران تباد ماهو کلوار بر فرغ مک فرموهنن مریک دبترکن دغن
اجتهاد — دان سته درفد اجتهاد ۲ صحابة یغدلولسکنن ایت یأبت ای بوستوجو دغن اجتهاد
سیدنا ای بکر رضي الله عنه بهوا اورغ ۲ تاوان فرغ بدر ایت دیبیسکن دغن تبوسن ، مک ممندغ
فد یقدمکین ایت اداله اجتهاد فد زمان ایت ساتو درفد فونچا ۲ اتو سندران ۲ باگي معاداکن انداغ ۲
اسلام لاین درفد الکتاب دان السنة .

(جوافن) — سبنون! فد ماس نرلیواة تورن الوحي ، نبی صلعم تله معکوناکن اجتهادفن فدو کمارا ۲
یغبر کمندق دسگراکن حکمن مک کمدين درفد اجتهادفن تورن فول الوحي انتوق منتفکن اجتهاد ایت
اتو مپتاکن دان تنتغ کسلاهن ، مک دغن یقدمکین پتاله بهوا الوحي ایتوله تمفة تحفوان باگي کسو داهن
اجتهاد ، دمکین جوا سته ۲ صحابة تله معکوناکن اجتهاد فد ماس جاوهن درفد النبی صلعم اتو
فدماس دناکو تکن لوفة فلواغ ددالم فر کمارا ۲ یغبر کمندق دسگراکن حکمن ، سته ایت مریک معهادف
نبی صلعم مپتاکن حال ۲ یغبر لاکو مک نبی فون نرغشکن اف ۲ حکم ددالم فر کمارا بغ مریک تله معکوناکن
اجتهادفن سعاد بتول اتو ساله مک یقدمکین اداله کسودهن اجتهاد مریک اباله السنة ، مک دغن جوافن این
پتاله بهوا اسان اجتهاد فد زمان ایت تیدقله جادي ساتو فونچا اتو سندران باگي معاداکن انداغ ۲ اسلام .

الكتاب

سان اداله الكتاب ايت اباله قرآن يغ مان اباله جادي تباغ اگام، داسر اسلام، فوبندهاران
 يغ تباد تونيلي هرگان، مغندوغي کپتان تيف ۲ سوات، دان جادي فدومن باگي مغنل دان
 ممبذاکن انتشارا بتر دان ساله، بوننت يغ مپينوکن فلجاگي حکمة، گليکا فناور باگي منچرهکن مات
 هائي، بقتله دسيحمن اوله الله سبحانه وتعالی ددالمن برباگي انيك فعاچوران دان فورتنجوقتن .
 بارغ سياف معتموي اف ۲ ايسي کندوغتن دغن سبنر ۲ فتموان سئگوهن اي تله معتموي اکن سکل
 فرجلانن اسلام سبگيمان فرمان توهن عزوجل (وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ -
 - اربنن تله کلامي تورن ۲ کن کفد اغکو اکن قرآن اد مپتاکن تيف ۲ سوات) فرمانن لاگي:
 (مَا فَرَطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ - اربنن تباد کلامي توتيفکل فد مپتاکن تيف ۲ سوات ددالمن
 قرآن ايت) . دروايتکن درفد ابن مسعود (اِذَا ارَدْتُمْ الْعِلْمَ فَاتَّبِعُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّ فِيهِ
 عِلْمَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ - اربنن افيل کامو برکهندق اکن علم مک هندقله کامو مليهکن
 قرآن کران ددالمن اد ترکندوغ علم ۲ اورغ ۲ دهواو کمالا دان اورغ ۲ يغ کمدين .

سئگمفون بگيتو اداله کسادان قرآن ايت مپات اکن اف ۲ حکم ايت اباله يغ
 کبابقکنن دغن جالن کلي (ساتورغکافن کات يغ تيدق تفة فد ساتو ۲ فرکارا سهاج
 سفوت فرمان توهن : أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَات - اربنن دحلالکن باگي کامو سکل يغ بابک ۲،
 مک يغ بابک ۲ ايت تيدق تفة دان تورنتو کفد ساتو ۲ فرکارا بهکن توماسوق دباوهن اف جوا
 فرکارا يغيرصفة دغن بابک سعاد فد مک.ان، مينومن، فک.اين دان سباگين)، تيدق دغن جالن
 جزئي (ساتو رغکافن کات يغ تفة دان تورنتو فد ساتو فرکارا يغيرنتو) دان دغن جالن
 اجمالي (ريفکس) تيدق دغن جالن تفصيلي (هورابن) مک دغن سبب ايت تا دافة تباد هندق
 معتموي سبنر ۲ توجوان آيات ۲ قرآن ايت برکهندق کفد السنة يغ منراغ دان معهورايکن مان ۲
 آيات يغ معنان تيدق بات . مک دغن اداله کاداان قرآن يعدمکين جاديله اومه اسلام ايت توله
 مليا درفد اومه ۲ بقلانن کران عقل يقتله دکرناکن اوله توهن ايت تيدق جادي سسيا بهکن
 دافة دگوناکن باگي منيمبع دان ممانکن دانتارا الكتاب دان السنة، برسلاهن کيران آيات ۲ قرآن
 ايت مپتاکن حکم ۲ دغن جالن جزئي اتو تفصيلي سبگيمان کتاب ۲ يقدتورنکن کفد اومه ۲

بشد هولو ، دان دغن ايت جاديله انداغ ۲ اسلام اين ساتو انداغ ۲ بڃ عام دان برفنجاغن لاگي تنف سگدل
 قاعده ۲ يقبوله دلواس دان دنو ريتکن درفدان بيراف حکم يغير کهندق کفدان اوله فوايدران ماس دان
 فواوباهن هيدوف مانسي فد بيلا ۲ دان دمان ۲ اد اي دانس مولک بومي اين دغن تباد فوايه دفيند ۲ دان دبطلکن .
 سفر کارا لاگي ، اداله علماء اصول الفقه تله برسنگوه ۲ دان برهيمه بمبوة ساتو فغنالن
 (التعريف) بشد دغن دکتھويکن افدي بشد نماکن الکتاب سفاي پات مان آيات ۲ بڃ هاروس دغن بوله
 دبواة سمه بڃ ، دن بڃمان تباد هاروس ؟ دان مان آيات ۲ بڃ جادي دليل اتو سندران باگي مسوات
 حکم دان بڃمان تباد بوله جادي دليل ؟ دان مان آيات بڃ جادي کفر سياف ۲ مانکار کندی
 دان بڃمان تباد منجاد بکن کفر ؟ مک کات موبکيت : **الْكِتَابُ هُوَ الْقُرْآنُ الْمُنَزَّلُ عَلَى**
مُسَيَّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَاحُ الْعَرَبِيِّ الْمَنْقُولُ بِالتَّوَاتُرِ الْمَبْدُوءِ بِسُورَةِ الْفَاتِحَةِ
الْمُخْتَوَمُ بِسُورَةِ النَّاسِ ارنيں بومولا کتاب ايت اباله قرآن بشد تورنکن کشف فقولو کيت
 نبي محمد صلعم دغن توران عرب بشد سمبوت دان دساليکنندي دغن جانن متواتر ، دهولاکن دغن
 سورة الفاتحه دان دسوداھين دغن سورة الناس . مک دغن فغنالن اين اداله بچان بڃ گنجيل
 (**الْقُرْآنُ الشَّاذُّ**) ايت تيدق دنماکن قرآن يايت سفرت بچان ابن مسعود : (**فَإِنْ فَاوَأُ فِيهِنَّ**)
 (**فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ**) دان بچان لاگي (**وَعَلَى الْوَارِثِ ذِي الرَّحِمِ الْمَحْرَمِ**) **مِثْلُ ذَلِكَ**)
 دانلاين ۲ لاگي .

بتاف قرآن ايت تورن ؟ — سبرمول اداله قرآن ايت دنورنکن اياتن ۲ دري سوات کسوات
 ماس منوره اف ۲ يقبولا کو دان مناسبه سفرت فرمان الله سبحانه وتعالى (**وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ**
عَلَى النَّاسِ عَلَى مَكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا) ارنيں دان قرآن ايت تله کامي هينچيرکن تورن
 سفاي اشکو — واهي محمد — باچکندي کشف مانسي ، ددالم ماس بڃ برکتيلک دان برفنجاغن ،
 دان تله کامي تورنکندي سدبکيه ۲) دان فرمان لاگي : (**وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ**
عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً ، كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا) ارنيں
 دان تله بوکات اورغ ۲ کافر ايت : هندقله قرآن ايت دنورنکن کفدان (محمد) ايت سمواں دغن
 سکالي گوس ، دان تله کامي سوسونکنندي سبابک ۲ سوسنن) . مک دغن کتوانن بشدانس
 اين پتاله بوا قرآن ايت تيدقله دنورنکنندي کشف نبي صلعم کسمواں دري فومولان هغک
 کسودهن ايت سکالي تورن سهاج سبگيمان دنورنکن کتاب نوره کشف نبي الله موسى عليه السلام ،

تثاني اداله قرآن ايت دتورنکندي سد بکيه ۲ کران منوره اف ۲ یشر لاکو دان مپتاکن اف ۲ حکم
 اتو کران منجواب فریبان، مک سته درفد چنتوه باگی یغفر نام ایت ایاله فرمان الله سبحانه وتعالی
 (وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَ . ارتین دان جاعله کامو سکلین واهی اورغ ۲
 اسلام، برکومین دغن فرموان ۲ کافر شوك ههک مریک برابمان دان بواگام اسلام) مک آیات
 این --- بگیمان کات علماء تفسیر - دتورنکندي فد مپتاکن قصه سئورغ صحابه برنام مرثد
 الغفوي اداله مرثد این تله دهنتر دان دواتوسکندي اوله رسول الله فرگی کهمکه الکهمه سفای
 ای مقمیل اورغ ۲ اسلام یغ ضعیف . دباوان کمدینه مک تتکل ای سمفی کهمکه برجمفاله ای دغن
 سئورغ فرموان کافر یغ روفاون دان کای مک داجق اکندي اوله فرموان روفاون ایت برمالم درومین
 دان تیدور برسام ۲ مک اعمکن . مرثد کران تا کو تکی توهن عزوجل ، کمدین دفوجق اوله فرموان
 ایت سفای ای سئوکوف برکومین دغن، مک کهنندق این دتوریمه اوله . مرثد دغن شرط دافه کبیران
 درفد نبی صلعم ، کمدین درفد سمفون فکرجانن دمکه کمالیله ای کمدینه لالو مهادف نبی
 صلعم دان برموهن سفای دبنر کندي برکومین دغن فرموان ایت ، مک تتکل ایت تورنله آیات
 نادی مپتاکن حکوم .

فرمانن لاگی: (اِنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ،
 وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِفِينَ خَصِيمًا - ارتین بهواسا تله کای تورنکن کفد اعمکو « واهی محمد »
 ساتو کتاب (قرآن) دغن سپر ، سفای اعمکو محکوم دانتارا مانسی دغن اف ۲ حکوم یتمله
 دفورنوجق اوله الله اکندیکو دغن ، دان جاعله اعمکو برومسه دغن اورغ ۲ کافر یغبر کران
 هندق منولغ اورغ ۲ اسلام یغ برساله) مک آیات این دتورنکندي کران مپتاکن قصه سئورغ
 لاکي درفد نبی ظفر ، برنام طعمه بن آیورق ، اداله طعمه این تله منچوري باجو رنتی درفد
 سئورغ جیرانن برنام قتاده بن النعمان دان دماسوقن کدالم فونی تفوغ یغ تمبوس ، لالو دباوان
 فولغ کمدین دتومفغن کرومه سئورغ یهودی برنام زید بن السمین ، فد سفنجغ ۲ جان ایت تفوغ ایت
 سنتباس برچیچیر ۲ ، کمدین دچاری اوله توان باجو ایت منوره کمان فرگی تفوغ ایت ههک سمفی
 کرومه طعمه سرای دتبان باجو رنتی یغ هیلغ ایت مک طعمه فون برسومفه مپتاکن یغدی تیدق
 مقمیل دان تیدق مقموی ، کمدین دلفسکندي اوله مریک لالو مپکوه بکس تفوغ ایت ههک
 کرومه زید بن السمین مک ددافتین اد باجو دسیتو مک زید فون مپورکن اداله باجو این تله دتومفغ
 اوله طعمه کفدانش سرت دسقی اوله بیراف اورغ یهودی یغلابن اکن حال ایت ، فد کتیک ایت

بروگتاله فواق بني ظفر كغد اورغ ۲ يهودي بشاد دسيو ماريله كامو برسام ۲ كامې مشهادف رسول الله دان بر بچارا ددهافنن مك تكل سحفي مريك كغد رسول الله بروگتاله فواق بني ظفر ايت: واهي رسول الله ۴ جاك توانمب تيدق تواف طعمة نسچاي مالو دان دافه كسلاهن اي دان نفس اورغ يهودي ايت درند كسلاهن دغن كمگهان دان نام بايك مك فد وقت ايت تورنله آيات نادې ميتاكن حال .

دان سغه درفد چنوه باكي بشكدوا فرمان توهن عزوجل . . . (يَسَاءَ لَوْلَاكَ عَنِ الْاَنفَالِ - اربن مريكيت برتاه كغد اعمكو حكم غنيمه ۲۴) (وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي الْمَنَاءِ - اربن مريكيت متا فتوى كغد اعمكو فد حكم ۲ فرموان) دانلاين ۲ لاكي .

شهدان آيات ۲ قرآن ايت تورن دغن تيدق ددهولوي اوله فركارا ۲ بشولا كو اتو فرتيان اداله ساعة سدبكية ۴ تنافي ددافني جوگك برسام آيات بغ ميتاكن حكم قصه فركارا بشولا كو اتو حكم بشدتباكن ايت حكم ۲ لاين بغ اد بر سغكو فافه دغن حكم ۲ بغفرنام ايت ۴ چنوهن فرمان توهن عزوجل (وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي الْمَنَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يَتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَأَمَّى الْمَنَاءِ الَّتِي لَا تَوْنُهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا إِلَيْتَأَمَّى بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا - اربن مريكيت متا فتوى كغد اعمكو فد حكم ۲ فرموان ۴ مك هندقله

كتاكن كغد مريكيت: محفتوى كن كامو اوله الله فد حكم ۲ مريكيت (فرموان) دان حكم ۲ بغ دباچكن كغد كامو سبگيمان تر سبوة ددالم كتاب ايله كپتان الله دان فتوا فد حكم ۲ بشولا كنان دغن انق ۲ فرموان بريم بغ اداله كامو تيدق سحفرناكن سكيل حق ۲ بشد فوضوكن باگين وال حال كامو سوك بر كوپين دغن ۴ دان حكم ۲ بشولا كنان دغن كنانق ۲ بغ ضعيف ۴ دان الله سبجانه وتعالى ميوره كامو ميجاگك دان مپحفرناكن سكيل حق ۲ انق ۲ بريم دغن عاديل ۴ مك اف ۲ كججيك بغ كامو فرواة تفتخ حق ۲ مريكيت سغكوهن الله سبجانه وتعالى كتهويكن بشدمكين ايت) مك اصل فرتيان فد آيات ابن تفتخ حكم بر كوپين دغن فرموان بريم ۴ اكننتافي جوافن فورنام ميتاكن حكم بغتر سبوة سرت دنجه حكم بمبوة كبايقكن كنانق ۲ دان عاديل فد انق ۲ بريم .

تورن آيات ۲ ايت بروكتيك دان حكمة بشدمكين: - ساښ بگيمان نله لالو كپتان اداله فرمان ايت ستياس تورن كغد رسول الله صلعم برماس ۲ ۴ تركادغ ۲ تورن ساتو سورة دغن سحفرناك سفرت سورة الفاتحه ۴ المذر دان سفرت سورة الانفال بايت دتورنكندي دمكه دغن سكالې گوس مليمكن تيك آيات سماج ۴ دانس ساتو قول دتورنكندي دمبنة (قُلْ تَعَالَوْا

أَقْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ - لَعَلَّكُمْ) تَتَّقُونَ دان نو کادغ ۲ سفوله آیات سهاج سفوت
 آیات قصه الافک (اِنَّ الَّذِيْنَ جَاوَا بِالْاِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ - وَانَّ اللّٰهَ دَرَوْفٌ رَّحِيْمٌ)
 دان فد فرمولان سورة الموءمنين دان نو کادغ ليم آیات سهاج مک بعد ممکن ایت باقی ۶ داناد جوا
 تورن کفد رسول الله ستفه ۲ آیات سفوت (غَيْرُ اُولٰٓئِ الضَّرَرِ) یا ایت دتورنکن کمدين درفد تورن
 (لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ) دان سفوت (وَانْ خِفْتُمْ عِيْلَةً فَسَوْفَ
 يُغْنِيْكُمْ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ اِنْ شَاءَ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ) یا ایت تورن کمدين درفد
 (يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ آمَنُوا اِنَّمَا الْمَشْرِكُ كُوْنٌ نَّجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَا) .
 مک برو ککملله تورن آیات ۲ ایت هفتک سفون شریعه دغن سبب سفون قرآن تورن سکلین آیات ۲ .
 حکمة: — سفکوهن علماء تله مبتاکن پراف حکمة برو کناں دغن کادان تورن آیات قرآن
 ایت براونچیه ۲: —

(ا) یا ایت سفای معنوة دان منتفکن هاتی رسول الله صلعم مک کتیک ایت موده ای معیشتن
 محافظن کران ایاں اداله سفورغ آمی تیاد تاهو مپورت دان ممباچ ۶ برلا بن دغن رسول ۲ یقدهولوه ۶
 یا ایت وریک فندي مپورت دان ممباچ مک بوله دتولیسف اف ۲ کتاب یقدهتورنکن کفدان دغن
 سکالی گوس ایت ۶ کمدين دحافظن ۶ مک ایتله یقدهاشارنکن اوله الله بگیمان فرمانن
 (كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهٖ فُؤَادَكَ)

(ب) منکل سفندفکی اوله حکمة الله سبحانه وتعالی بهوا اد ددالم قرآن ایت آیات بغ ناسخ
 دان اد آیات بغ منسوخ مک یقدهمکن ایت تیاد بوله دان تیاد تروفا ملینکن جک قرآن ایت تورن
 آیاتن دهولو کمدين بعنی براونچیه ۲ .

(ج) دمکین جوا منکل سفندفکی اوله حکمة الله سبحانه وتعالی بهوا اد درفد قرآن ایت
 آیات بغ جادی جواب فرتیان ۶ دان اد آیات بغ مبتاکن حکم قصه بغ برلا کو سفای کادان بغ
 دمکین توله مناربی هاتی کفد منربما دان منوره اف ۲ اجرائن دان سفای فرتیان ۲ دان قصه ۲ ایت
 جادی قربنه ۲ بغ موده دان منولغ اکن دافه دهمکن معنی ۲ قرآن ایت دغن سنبر ۲ فهم دان دافه
 دکشموبکن سکل رهسیا ۲ دان توجوانن ۲ .

(د) بهوا کادان براونچیه ۲ ایت اداله جادی رحمة کفد سکلین اورغ ۲ اسلام (صحابه ۲)

کران اداله مریکئیت سهلوم اسلام ددالم کبیاسن یغ تیاد برسحفادن فد سوب فرکارا مک کیران تورن قرآن کفد مریکئیت دغن سکالی گوس نسچای اف ۲ اجرانن جادی کیرانن دانس مریکئیت مک درې سبب ابت مریکئیت اعمکن منریما دان منوره اف ۲ سورهن دان لارغنن بگیمان توسبوه ددالم البخاری (اِنَّمَا نُزِّلَ اَوَّلَ مَا نُزِّلَ مِنْهُ سُورَةُ مِنَ الْمُفَصَّلِ فِيهَا ذِكْرُ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ حَتَّىٰ اِذَا تَابَ النَّاسُ اِلَى الْاِسْلَامِ نُزِّلَ الْحَلَالُ وَالْحَرَامُ وَلَوْ نُزِّلَ اَوَّلَ شَيْءٍ لَا تَشْرَبُوا الْحَمْرَ ، لَقَالُوا لَا نَدْعُ الْحَمْرَ اَبَدًا ، وَلَوْ نُزِّلَ لَا تَزْنُوا لَقَالُوا لَا نَدْعُ الزَّنى — اربتن سغکوهن اداله سورة ۲ قرآن بغورنام تورن ابت ایاله سورده یغ فندیق ۲ بغتوسبوه ددالم کپتان شرگک دان نواک هغک باقی مانسی ماسوق الاسلام تورنله قرآن میتاکن حلال دان حرام ، کیران فرنام ۲ تورن قرآن ملارغ مینوم ارق نسچای مریک برکات: کامی نیدی سکالی ۲ بمبواغ ارق ، اتوفون فرنام ۲ تورن ملارغ زنا نسچای مریک برکات: کامی نیدی سکالی ۲ منیغکلیکن زنا . ادفون فرمان توهن عزوجل یغ فد ظاهرن منیجوقکن کادان قرآن ابت تورنن سکالی گوس یابت فد آیات (اِنَّا نَزَّلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ — اربتن سغکوهن تله کامی تورنکنندی (قرآن) فدالم لیلة القدر) تنافی معنای اداله فرمولاهن تورنن فدالم ابت درفد لوح محفوظ کفد بَیتِ الْعِزَّةِ دلاغیه بغورنام ، مک آیات این تیدقله مغلکالغ دکتاکن برونجیه ۲ سمفی آیات ۲ کفد نبی صلعم .

فائده سبب ۲ تورن آیات: — تله لالو دسبوتکن اداله قرآن ابت دتورنکنندی درې سوات کسوات ماس منوره اف ۲ بغیر لا کو اتو مناسبه دان تر کادغ ۲ منجواب فرتپان ، مک فرکارا یغ مپیکن تورنن ابت دنماکن سبب ۲ تورن (اَسْبَابُ النُّزُولِ) دان معتموی سبب تورن این ساعه برفائده دان فنتیغ ددالم ماس منتفسیرکن قرآن دان مفهمکن معنای دانس کهندی یغ بتول ، بشد مکن کلبهن معتموی سبب تورن ابت دافه دیدان فد دوا مثل این: —

فرنام: دروابتکن درفد . روان بن الحکم بهوا ای مشکیل معنی فرمان توهن عزوجل (وَلَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ — اربتن جاعنله کامو مپغک اکن مریک یغ برسو کربا دغن اف ۲ بقتله دفریوانن ، دان مریک سوک اکن دفوجی دغن فریوانن یغلولم دفریوانن ، مک جاعنله کامو مپغکاکن مریکئیت ترفس درفد عذاب) ، یابت کیران تیف ۲ اورغ یغ سوک اکن اف ۲ بقتله دفریوانن دان سوک دفوجی ددالم فرکارا یغلولم دفریوانن مک اورغ این دعذابکن نسچای سموا کیت کنا عذاب کران کلمکوان بشد مکن ساتو درفد طبعه مانسی ، اکنتتافی . روان بن الحکم ابت منکل

دېتاکن کفدائ اوله ابن عباس رضي الله عنهما سبب ۲ آیات ابن تورن بآیت تورن ددالمحال
بغير کتآن دغن اهل الکتاب کتیک رسول الله منان مریک اکن سوات فرکارا بغداد ترسبوة دالم
کتاب مریک ۱۱ ملک مریک سمبوپیکن فرکارا ایت دغن دخیبر کن لاین درفد اف بغداد ددالم کتابن
دان مریک سوک دافه بر بواة بگیتو سوت برهاف مندافه فوجي ۱۱ مک هیلمله مشکیلان ایت ۱۱ دغن
سبب ترغ کهندق آیات ابن ترنتو کفد مریک بغ معاداد ۲۱ کن بارغیغ نیاد دان مپمبوپیکن اف ۲ بغداد
کدوا: دبریتاکن بهوا قدامة بن مظعون کتیک دبچارا کندي دهدافن سیدنا عمرو بن الخطاب

دغن ساتو تودهن مینوم ارق ۱۱ مک کمدين درفد ثابت تودهن ایت دغن اد دوا سقسي ۱۱ برکات
سیدنا عمرو کفدائ: هي قدامة اکو حکومکن کانس اعمکو دغن مسه ۱۱ جوابن دمي الله کیران
سکالیفون بتول ساي مینوم بگیمان تودهن ایت ۱۱ تیدقله بوله توان منجاتوهکن حکم مسه ایت ۱۱
تآن سیدنا عمرو: کران اف ۱۱ جوابن کران الله تعالی تله بر فرمان: (لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا
وَأَمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ) ارنین تیدق اد دانس مریک ۲ بغ برايمان

دان ممبواة فکر جان ۲ بغ بآیک ۲ ایت ۲ دوسا دان کسلاهن فد اف ۲ جوا بارغ یهدماکن دان دمینوم
افیل مریک طاعتکن الله دان ککمل دانس ایمان دان فکر جانن بغ بآیک ۲ ایت ۱۱ کمدين طاعتکن
الله دان برايمان، کمدين طاعتکن الله دان ممبواة سکل کبجیکن ۱۱ دان سان الله سبحانه و تعالی ساعه
کاسیه اکن اورغ ۲ بغ بواة کبجیکن) مک ساي سئورغ درفد مریکئیت تمباهن فول ساي تله
حاضر برسام ۲ رسول الله ددالم بیراف ففراغن سفرت بدر ۱۱ أحد ۱۱ الخندق دانلاین ۲ لاگی ۱۱
ستله ایت بر فالغ سیدنا عمر کفد صحابه ۲ بغداد دسیو ۱۱ اف کامو فیکر فرکتان قدامة این ۱۱
جواب ابن عباس رضي الله عنهما ۱۱ اداله آیات ۲ یهدباچ اوله قدامة ایت سبب دتورنکندي اباله
هندق مپتاکن کعدوران مریک یعتله مینوم ارق ماتي سلوم دحرامکن ۱۱ ادفون مریک بغ ماسیه
هیدوف ستله دحرامکن ارق ایت تیدقله ترماسوق دباوه کهندق آیات ایت بگیمان فون قواة ایمان
دان صالحن کران الله سبحانه و تعالی تله بر فرمان (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ . . . .
آلایة) کمدين برکات سیدنا عمر: بتول اف یهد کتاکن اوله ابن عباس این .

فرمولاهن دان کسودهن قرآن تورن: — سئگوهن دتورنکن قرآن یعملیا ایت دالحاس دوا فوله
تیک تاهن ۱۱ دان اداله فرمولاهن تورن ایت هاري اثین توجه بلس رمضان تاهن افه فوله ساتو درفد
فتوران نبی محمد صلعم ۱۱ بآیت فد ماس نبی محمد صلعم ددالم سوات گوا دیوکیه حرا ۱۱ تیبیا ۲ دانغ
کفدائ جبرئیل علیه السلام ممباوا وحی دان دباچکن کفدائ بیراف آیات فرمان الله سبحانه و تعالی

(اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ، خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَاقٍ ، اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ، عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ) مك آيات ۲ ابن ابیاله بغفرتام تورن درفد قرآن بکیمان کتتافن سیتی عائشه رضی الله عنها دان جمهور علماء ۰ دان درواپتکن درفد سیدنا جابر بن عبدالله اداله بغفرتام تورن درفد قرآن ایت ابیاله فرمان الله (يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ) تتافی کتتافن سیتی عائشه دان جمهور ایتله یغ تولبه راجحن ، یأیت کران جوافن نبی دالم قصه گوا حواء دغن سبدان: (مَا أَنَا بِقَارِيٍّ — اَکُو بُوکْن اورغ یغ تاهو ممهاج) ایت اداله چوکف نورغ لاگی نفة منجوقکن بهوا نبی صلعم دهولو درفد ایت بلومله لاگی ممهاج مسوات اف فون دان بلوم فونه لاگی تورن وحی کفدان ، دانلاگی یغ وارد ددالم حدیث سیدنا جابر نبی صلعم اد برسبدا دمکین (فَرَفَعْتُ رَأْسِي فَإِذَا لِلْمَلِكِ الَّذِي جَاءَنِي بِحِرَاءٍ فَرَجَعْتُ إِلَى أَهْلِي فَقُلْتُ زَمُّوْنِي دَثْرُونِي فَأَنْزَلَ اللَّهُ « يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ » اَرْتِيْثْ مَكْ اَکُو اَعْكَة کفلاکو (مندوعق) تیبلاکو ۲۱ اکو ترفندغ برهدافن دغن ملائکه بعتله دانغ کفداکو دگوا حواء ، کمدين اکو فون کمالی کفد اهلی اکو سراي منتأ دکلو بغي اکنداکو ، ستله ایت دنورنکن اوله الله سبحانه وتعالی اکن « يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ » مک ابن جلس منجوقکن بهوا تورن « يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ » اداله کمدين درفد « اَقْرَأْ » اوله کران ایت دنأوبل اوله علماء ۲ اکن حدیث سیدنا جابر ایت کفد بیراف تأویل ، کسموان مناسبه دان مپلسیکن روف فرتتاشن اتماراش دغن کتتافن جمهور ، یأیت (ا) اداله یعد کهندفکن دغن « يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ » ایت فرمولان تورن یأیت ابیاله کمدين درفد ترهنتی الرحي ستله تورن « اَقْرَأْ » ۰ (ب) « يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ » ایت ابیاله یغ مولأ ۲ سکالی نسیبه سورة ۲ قرآن یغ سمفون لثکف درفد اول هتک اکیر دنورنکن ۰ (ج) بهوا یعد کهندفکن دغن فرمولان تورن آبات یأیت برکنان دغن منتوکن رساله نبی صلعم (منجادی رسول) کران ددالم اد معندوعی « قُمْ فَأَنْذِرْ » ادفون « اَقْرَأْ » اداله ای فرمولان درفد سموا قرآن ، لاگی هپاله برکنان دغن منتوکن نبوه (جادی نبی) سهاج ۰

سباگیلاگی برکنان دغن آبات یغ اخیر سهاج دنورنکن اد بیراف قول ، دسبونکن دسینی

مان ۲ یغ مشهورن سهاج یأیت: —

(ا) اخیر آبات یعد دنورنکن ابیاله فرمان نوهن عزوجل « الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ

الآية » کات العلامة السدی: سغگوهن کمدين درفد آبات ایت نیاداله دنورنکن حلال دان حرام لاگی ۰

(۲) دروایتکن درفد البراء بن عازب بهوا اخیر آیات یعدتورنکن ابت ایاله آیه الکَلَالَة .

(۳) منکل مسلم قول مروایتکن درفد ابن عباس رضي الله عنهما: اداله اخیر سورة یعتورن
ابت ایاله سورة النصر (إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ) .

(۴) درفد سموا قول ۶ یغ اولى داعتبارکن یأبت قول یغ معتناکن: اداله ایات یغ اخیر سکالی
تورن ایاله فرمان توهن عزوجل « وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجِعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ
مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ - اربین هندقله کماو تا کوة فد هاری یغ کماو سکاین فد هاری
ابت کمبالی سموا کفد الله سبحانه وتعالى ۶ کمدين دسمفوناکن تیف ۲ سئورغ ابت اف ۲
یعداوسماکنش والحال مریک تباد دظالمکن » کران تله دروایتکن اوله بوکن سئورغ درفد
ابن عباس رضي الله عنهما ۶ مک دأتس قول این اف ۲ یعدروایتکن اوله البخاری درفد ابن عباس
جوا معتناکن: « اخیر آیات یعتورن کفد رسول الله صلعم ابت ایاله آیات الربا » سیکماله دتاویلکن
(دایلقکن) کفد معنی اداله کهندقن ابت آیات یغ میمفوناکن ایات الربا یغ ددالم سورة البقرة ۶
سفای تباد برتنتغ اتو بولاون دغن روایتی یغ بوکن سئورغ مروایتکن یأبت « وَاتَّقُوا يَوْمًا »
سغگوهن آیات « واتقوا یوما » ابن تله دنورن کفد نبی صلعم کمدين درفد سلسبی حجة الوداع ۶
دان ددالمش مشندوغ اشاره اکن وفاتش صلعم ۶ سبنرن دروایتکن بهواسان نبی صلعم کمدين درفد
تورن آیات ابت تیدقله لدجوة اسپان هباله قدر سمیلان مالم اتو توجه هاری سهاج ۶ فد ساتو روایه لاین
دوا فوله ساتو هاری ۶ دان دهولو درفد آیات ابت دنورنکن سورة النصر یأبت هاری تشریق ۶ بگیتو
جوا دهمکن مشندوغي اشاره وفاتش . ادفون فرمان (الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ) اتفاق

علماء معتناکن تورنن دعرفة فد حجة الوداع ابت دهولو درفد سورة النصر دان ایات « واتقوا یوما »
تادی ۶ یعدمکین تیدقله بتول معتناکن ایان آیات یغ اخیر سکالی تورن کچوالی کالو دکهندقکن
أخیر ایات یغ مبتاکن کسمفونان اگام لثکف دغن سکل حکمن ۲، تباد دنورنکن کمدين درفد
حلال دان حرام لاگي سفوت یعدکتاکن اوله العلامة السدي مک ابت تباد معکالغ اد تورن
کمدين درفد اثبات الوعظ والارشاد، سفوت فد سورة النصر دان « واتقوا یوما » ابت ادفون
ایات الکَلَالَة یغ وارد جوا معتناکن اخیر آیات تورن اداله تورنن دهولو درفد آیات المائدة مک
هندقله دتغگوغن یأبت اخیر آیات تورن برکنان دغن حکم ۶ مک دغن ابت تیدقله بولاون دان
برتنتاغن سبکچمان یغ ظاهرن .

سئله ایت سدان قرآن ایت اداله تورنن دأنس توجه حروف بگیمان سبدا نبی صلعم
 (اَنْزَلَ الْقُرْآنَ عَلَى سَبْعَةِ اَحْرَفٍ - ارتین دتورنکن قرآن ایت دأنس توجه حروف) مک فدمنتوکن
 کهندق معنی توجه حروف ایت ددافتی بوسالهن ۲ علما ۲ ساتو قول معتاکن اداله کهندق ایت اباله معنی ۲
 یغ توجه یعتباد تولفس ساتو ایات فون درفد ساله ساتو معنی ۲ ایت ۶ ترکشل دسیسی موبک دغن نام
 « اَلْسَبْعُ الْمَثَانِي » یا ایت (1) سورة ۶ (2) لارغ ۶ (3) جنجی بابک ۶ (4) جنجی جاهه ۶ (5) اباحه ۶
 (5) ارشاد ۶ (6) اعتبار ۰ منکل ساتو قول لاگی معتاکن فول اباله حکوم ۲ مباح قرآن یغ توجه
 یا ایت: - (1) ادغام دان اظهار ۶ (2) تفخیم دان توفیق ۶ (3) امالة ۶ (4) اشباع ۶ (5) فنجغ
 دان فندیق (6) تشدید دان تخفیف ۶ (7) تلین دان تحقیق ۶ تنافی بقله منصفاتی کهندق
 اباله قول یغ معتاکن یا ایت توجه بهاس دان تیلور چاکفن فواق ۲ عرب ۶ یغمان ایتله بهاس ۲ دان
 تیلور چاکف یغ مشهور دانتارا اومه بغسا عرب: - بهاس دان تیلور (1) قویش (2) هذیل ۶
 (3) تمیم ۶ (4) الازد ۶ (5) ربیعة ۶ (6) هوازن ۶ (7) سعد بن بکر ۰ مک قول این تله
 دصحن اوله البیهقی ۶ دان دفیله اکندی اوله ابن عطیة ۶ دان دفرستوجوئی اوله علماء ۲ لغة یا ایت
 ثعلب ۶ ابو عبید دان الازهری ۰ اکنتتافی بوکن معنات تیف ۲ کلمة قرآن ایت بوله دباچکن دغن
 سموا توجه ۲ بهاس اتو تیلور ایت بهکن معنات اداله تورن آیات ۲ ایت تباد ترکلوارد درفد ساله ساتو
 درفد توجه یغترسبوة ۶ کلمة ۲ یغ ساتو ایت نوکادغ تورنن دغن بهاس قویش - ایتله یغ
 کباپقکنش - دان نوکادغ ۲ دغن بهاس قبیلة لاین کران فد کلمة ایت تولبه فصیح درفد بهاس
 قویش ۶ دان نوکادغ ۲ ددافتی جوا ساتو ۲ کلمة ۲ ایت دتورنکن لجه درفد ساتو بهاس قبیلة ۰

(سوال) بتاف بوله دکتاکن قول یغ اخیر ایت منصفاتی کهندق ؟ حالن اد ترسبوة دالم
 حدیث صحیح البخاری: بهوا سیدنا عثمان رضی الله عنه فد ماس ممثکیل زید بن ثابت سوت بیراف
 صحابتن سفای مپالین قرآن ایت کفد بیراف مصحف ۶ ای تله بوفسن کفد موبک دمکین: «افیل
 کامو برتلیشکه اتو بوسلیسیه ابغانتن فد مان ۲ ساتو ایات قرآن هندقله کامو تولیسکن اکندی
 دغن بهاس قویش ۶ کران اداله قرآن ایت دتورنکن دغن بهاس موبک ۰

(جواب) فرنام ۶ اداله کهندق فرکتان سیدنا عثمان ایت بهوا قرآن ایت کباپقکن ابانن ۲
 دتورنکن دغن بهاس موبک یعنی بوکنش سموا سکالی ۰

کدوا ۶ دهدیوکن بتول تورنن دغن بهاس قویش تنافی یا ایت بچان سیدنا جبرئیل یغ مولا فرنام
 کفد نبی صلعم سئله ددغورن مک نبی صلعم معنأ داولغی لاگی دغن بچان لاین ۶ کمدین نتکل

نبی صلعم میبفیکن کفد اومتش اداله ای منوره کدادان مریک ۲ یثد سحیفیکنن ایت درفد اف فواق
اتو اف بهاس ۶ یث لبه دهنن بگیمان تله اد ثابت ددالم کتاب حدیث صحیح البخاری درفد ابن
عباس نبی صلعم تله بر سبدا (أَقْرَأَنِي جِبْرِئِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى حَرْفٍ فَرَأَجَعْتُهُ فَلَمْ
أَزَلْ أَمْتَزِيْدُهُ وَيَزِيْدُنِي حَتَّى أَنْتَهِيَ إِلَى سَبْعَةِ أَحْرَفٍ) ارنین تله دباچکنداکو اوله
جبرئیل علیه السلام داتس ساتو حروف مک اکو متنا داولقی اکندی ۶ سنتیاسله اکو متنا نمبه
اولقی ایت دان ایفون منمبیکن داکو هتک سحیفی توجه حروف)

دانلاگی ستعه ۲ کلمه آیات ۲ ایت اد ددافتی جوا بچانن دبچاکن لبه درفد توجه وجه ۶ ایتفون
تیدقله جادی منچاچتکن قول یث اخیر ایت کران بهواسن لبه ایت اداله کبایقکشن برفونچا درفد
برسلیسبه اتو بر سلاهن چارا ملفظکن بچانن ایت سهاج سفرت فد مد ۶ إمالة دان سبایگن .

«سؤال» کات العلامة السیوطی بهوا سیدنا عمر بن الخطاب دان سیدنا هشام بن حکیم کدوا ۲۸
برسلیسبه فد سوات بچانن ۶ فد حال کدوا ۲ ایت درفد فواق قوبش ۶ مک این منجوقکن اداله
توجه حروف ایت بو کفله معنائن توجه بهاس اتو تیلور .

« جواب » بو کفله معنائن قرآن ایت تورن دغن توجه بهاس ایت بهوا نبی صلعم هان اداله
ای میبفیکن اتو معاجر اکن قرآن کفد تیف ۲ فواق ایت دغن بهاس فواق سهاج تتافی بهکن
نو کادغ فد ساتو ۲ مجلس نبی صلعم ددافتی سوات جماعه یث درفد برباگی ۲ فواق (قبیله) مک
نبی صلعم ممباچکن کفد مریک آیات ۲ یثد تورنکن دغن ساتو بهاس درفد بهاس ۲ یث توجه ایت
دان دحفظکن اوله مریک سکلینن دغن بهاس ایت ۶ لاگی اهل ۲ باگی ساتو ۲ فواق ایت تیدق
لازم مریک سکات سکلینن محفظ قرآن دغن ساتو بهاس فواق سهاج ۶ کم دین منوره کپتان
یثد بتتکن ایت بوله جادی سیدنا عمر اد مندغر دغن ساتو بهاس یث تیاد ددغر اوله هشام بهکن ای اد
مندغر دغن لاین بهاس ددالم مجلس یث لاین فول ۶ دغن دمکین بر ساتو اتو بر سام فواق انتارا دوا
اورغ ایت تیدقله جادی گالغن کدوا ۲۸ بوله بر لاین ۲ فد سوات بچانن .

قرآن یثملیا ایت دنولیس دان دحفظکن: — سان اداله نبی صلعم سئورغ یث امی (بون حروف)
تیاد تاهو ممباچ دان منولیس ۶ بگیمان فرمان (وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا
تَخْطُهُ بِإِيمَانِكَ) ارنین دان تیدقله اغمکو دهولون تاهو ممباچ کتاب دان تیدق جوا تاهو
منولیس دغن ناغن اغمکو) مک اوله یثد مکیان اداله نبی صلعم ایت ساعه برهاتی ۲ دان برهیمه فد
محفظ تیف ۲ وحی یثد تورنکن سفرت یثد اشارنکن اوله فرمان (لَا تَحْرُكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ
إِنْ عَلَيْنَا جَمْعُهُ وَقُرْآنَهُ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ) ارنین

جائزله اعمكو مشكور فكن ۲ لیده اعمكو بر كهنه فكن بر سگوا دشن ۶ هان توفولعله كنفد گامی
مشمفولكندي دان مباح كنن ۶ بعد كنن افيل كامي باچكندي مك ايكوتيله بچانن ۶ كمدین
دانس كاميله مپناكن انو مشهورا بكنش) .

سان نبی صلعم اد با گین بیراف اورغ فنولیس یغ فنولیسکن آیات ۲ قرآن كنفد اف ۲ یغ توموده دان
سغ ددافتكن سفوت فد تولغ ۲ ۶ فلفه ۲ کروما دان باتو ۲ تیغیس دان سگیل یغ توفولیس ایت دسیغمن
درومه نبی صلعم تنافی فنولیس ۲ ایتفول مپیغمن جوا سالینش ۶ مك یغ منجوقكن انو مشاتور كن
نمفة ۲ لتق آیات ۲ ایت اباله نبی صلعم سندیری .

مك تنتخ سوسنن آیات ۲ باگی تیغ ۲ سورة ایت تیدقله اد خلاف علماء بهكن سگلیمنش
سكات مشتاك توفیقی (فوته نبی درفد وحی) بركات سیدنا عثمان بن العاص رضی الله عنه :
فد سوات ماس اكو دودق دسیسی رسول الله تیبا ۲ ای توبلیاق متا دشن ونوغ نفة ۶ كمدین ای
برسبدا: تله دانغ اكنداكو اوله جبرئیل مپوره اكو ملتفكن آیات ایت دنمفة ابن باگی سورة ابن ۶
(اَنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ) .

ادفون فد سوسنن سورة ۲ قرآن ایت ساتو قول مشتاك دشن اجتهاد صحابة رضی الله عنهم ۶
تنافی یغ راجحن ایتفون توفیقی جوا كوان ستغہ ۲ صحابة یغ حفظ قرآن سفوت ابن مسعود رضی الله عنه ۶
وربك حاضر ماس ۲ مدرس قرآن اتارا جبرئیل دشن نبی صلعم دان دلیمه انو ددغر یوا سوسنن
سورة ۲ ایت اداله سبگیمان سوسنن یغ معلوم این فد سورة ۲ دان آیات ۲ جوا .

مك فنولیس نبی صلعم یغ معروف دان مشهور ایت اباله صحابة ۲ یغ نمفة ۶ أبی بن كعب ۶ زید بن ثابت ۶
مهاویة بن ابی سفیان ۶ زید بن أبی سفیان ۶ المغيرة بن شعبه ۶ الزیر بن العوام دان خالد بن الولید .
فد زمان نبی صلعم اداله قاری ۲ قرآن اباله صحابة ۲ یغ حفظ سموا قرآن درفد اول هعك
اخبرش ۶ ستغہ درفد وربك عبدالله بن مسعود ۶ سالم بن معقل مولى أبی حذیفه ۶ معاذ بن جبل ۶
أبى بن كعب دان زید بن ثابت .

آيات ۲ مکه دان مدينه دان بيدار انتارا گدواش

آيات ۲ مکه دان مدينه: — قرآن بعمليا ايت اداله تورنث — بکيمان بچ معلوم — ددالم ماس دوا فوله نيکک تاهن لبه کورخ ، دان ماس ايت تربهاگي دوا (1) ماس نبي صلعم دمکه المکرمة سبلوم هجرة يا ايت سلما نيکک بلس تاهن ، (2) ماس نبي صلعم بومستوطن مدينه المنوره کمدين درفد هجرة سلما سفوله تاهن ، مک دغن سبب ابنله آيات ۲ قرآن ايت تونسبه کفد مکه دان مدينه ، ترککل دغن آية مکیه — آية مدنية .

سنگوهن ممبذاکن انتارا مکیه درفد مدينه ايت ادا فائده بچ ساعه برهروگ قد مهمکن قرآن بعمليا ايت دان مشتهوي بعمان ناسخ دان منسوخ .

مک قد منتوکن بعمان مکیه دان مدينه ايت باگي علماء اد نيکک جالن يا ايت: —
فوتام اداله « مکیه » ايت اباله آيات ۲ بقدتورنکن دمکه المکرمة سکاليفون کمدين درفد تله هجرة ، دان « مدينه » ايت اباله بقدتورنکن دنکري مدينه المنوره .

انس قول اين جاديله مان ۲ آيات بقدتورنکن ددالم ماس فوجلانن فلايران تيدقله دکتاکن « مکیه اتو مدينه » بهکن يا ايت جاديله اي بهاگين بچ کتيکک فول .

کدوا: اداله بقد کتاکن « مکیه » ايت نيف ۲ آيات بقدخطابکن (بقدهادفکن) کفد اهل ۲ مکه ، منکل « مدينه » ايت مان ۲ آيات بقدخطابکن کفد اهل مدينه المنوره .

کتيکک: ابنله فول مشهورن — بهوا « مکیه » ايت اباله آيات ۲ بقدتورنکن سبلوم هجرة ، دان « مدينه » مان ۲ آيات بقدتورنکن ستله هجرة سکاليفون ددالم ماس ۲ فوجلانن فلايران اتو فون دمکه المکرمة سفوت سورة النصر دان فرمان (الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ . . .) دانالين ۲ ، ددالم قد ايت کات يحيى بن سلام: بهوا آيات ۲ بقدتورنکن دمکه دان دالماس فوجلانن فينده کمدينه المنوره سبلوم سحفيش اداله دکتاکن « مکیه » دان آيات بقدتورنکن ددالم ماس فلايران لاین درفد فوجلانن هجرة دنماکن « مدينه »

سباگيلاگي علماء ۲ اد خلاف قد منتوکن سورة ۲ مکیه دان مدينه دالم قرآن ايت ، کات ستغه مريک اداله ددالم قرآن ايت اد سحبيان بلس سورة سهاج دکاتکن سورة مدينه دغن اتفاق يا ايت: — البقرة ، آل عمران ، النساء ، المائدة ، الانفال ، التوبة ، النور ، الاحزاب ، القتال ، الفتح ، الحجرات ، المجادلة ، الحشر ، الممتحنة ، الجمعة ! المنافقون ، الطلاق ، التحريم دان النصر .

مك يڄ باقي درفد ايت اداله يڄ اتفاق علماء مقتاكن « مكية » هپاله توجه فوله ساتو سورة سماج ، ادفون بڄلاينڄ خلاف علماء منتتو كمنڄ يأت سباق دوا فوله امفة سورة: الفاتحة ، يونس ، الرعد ، الجمعة ، الفرقان ، يس ، الحديد ، الصف ، التغابن ، الانسان ، للمطففين ، الفجر ، البلد ، الليل ، القدر ، البينة ، الزلزلة ، العاديات ، التكاثر ، الاخلاص ، دان دوا سورة المعوذتين .

اداله سبب يڄ قوا لاگي پات منجاديكن علماء خلاف فد منتتو كن سورة ۲ يڄ دوا فوله امفة ايت گران ددالم سورة ۲ ايت ستقه ۲ ايت ۲ مكية منكل ستقه بڄلاين ايت مدنية .

تندا ۲ مثلن انارا مكية دان مدنية: — سڄو هن علماء ۲ تله براوسها فد منچاري دان مشغولن ۲ بڄوله مغزل بڄمان ايت ۲ مكية دان بڄمان فول مدنية يأت منكل تباد وارد فد منتتو كن بڄد مكن ايت يأت: —

(1) بهوا ايت ۲ يڄ مبادا انداغ ۲ مپتاكن فواتوران ۲ دان حكومن ۲ اداله كباپه كمنڄ ايت مدنية ، ادفون مكية بهوا يڄ كباپه كمنڄ اداله دتوجو كن كنفد جالن ۲ توحيد ، دان منديريكن دليل انس كادان اداڄ توهن يڄ اسا ايت سرت منرغ مكن كسلاهن كفرچيان شريك دان مپرو بوسيه هاتي دغن جالن منجآوه اتو ممبواغ اكن سگل فراغي ۲ كجي دان رنده سبالينڄ منتتوت دهباسكن دغن فراغي ۲ مليا دان ترفوجي .

اين ايله دكهندكي اوله حكمة الله منسوسا بكن دغن كادان حال مانسي فد ماس ايت گران رسول الله ايت داوتوسكن فد ماس كفرچيان شريك سباتي لكه دهاتي ، دان مانسي منجروموس توندوق دباوه كجسرن سفيكوغ ۲ دان بوعبادة كنفد برهالا ۲ ، دان مريك تيدق مغرتي معني هيدوف داخرة سرت بالسن ۲ بڄاكن دسدياكن كلق . مك تولبه مناسبهله دغن حال مريك ، تيدق داتوركن سبارغ انداغ ۲ اتو فواتوران هيدوف سفوت انداغ ۲ فساك ، انداغ ۲ بروجوالهلي دانلاين ۲ ، اوله گران ايت اداله قرآن فد مولا ۲ منوجو كنفد ممبوعكر كفرچيان شريك درفد هاتي ۲ مريك دان ممبرسيهكن فراغي ۲ جاهه دان كجي بڄترجادي درفد كفرچيان ايت ، بهكن قرآن ايت سنتباس ممفرايعة اكن مريك كنفد ممفاليغ ابڄان هان كنفد الله توهن يڄ اسا دان هاري ۲ بڄكيتن كلق ، دان مبادا فنداغن بڄيمان هاري محشر دان هورو هاراش دان مپات اكن شرگ نواك ، سرت دداتمكن بيراف چنتوه تولادان اومه ۲ بڄدهولو دان منچترا اكن حال ۲ بڄتله بولاكو اوله اوسها اتو فربواتن مريك سندبوي ، ددالم فد ايت قرآن ايت مپرو دان مپوره مريك بوفيكور تروا تمام كنفد ديوي سندبوي ، دان كجدين ۲ بڄد سكيلايڄ سفاي براوله فرتنجوق كيران مريك بوعقل .

(2) بهوان لفظ بڄد گوناكن باگي شهادفكن فرمولان چاكف ايت جك فد ايت ۲ مكية تركادغ دغن فركتان « يَا أَيُّهَا النَّاسُ » تركادغ فركتان « يَا بَنِي آدَمَ » ادفون ايت ۲ مدنية ايت

اداله كباپه كنن دغن فركشان « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا » دان تباد ددافاني دغن فركشان
« يَا أَيُّهَا النَّاسُ » ملينكن فد توجه آيات سهاج: يأت دوا دالم سورة البقرة يَا أَيُّهَا النَّاسُ
اعْبُدُوا رَبَّكُمْ الْآيَة - 21 يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ الْآيَة 167) ۱۰۰۰ دالم سورة
النساء (يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الْآيَة ۱ - اِنْ يَشَاءْ يُذْهِبْكُمْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ
الآيَة 133 - يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ رَبِّكُمُ الْآيَة 170 - يَا أَيُّهَا النَّاسُ
قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ الْآيَة 174) دان ساتو دالم سورة الحجرت (يَا أَيُّهَا النَّاسُ
إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى الْآيَة 13)

(3) بهوا آيات ۲ مكية كباپه كنن فنديق ۲ يأت كران مودهكن نبي صلعم دان اورغ ۲ اسلام
محفظن بولاينن آيات ۲ مدينة مك ايت بوله ددافتي فريذانن انتارا سورة الانفال دغن سورة الشعراء .
كدوان ۲۱ برسمان ستعه ۲ جزء ۱۰ منكل بغفرتام ايت مدينة دان بيلانن آياتن ۲ توجه فوله ليم
آيَة دان سورة الشعراء ايت مكية دان آياتن ۲ دوا راتوس دوا فوله توجه آيَة ۱۰ بگيتو جوا انتارا جزء
« قد سمع » دغن جزء « عم » بغفرتام ايت سموا سورهن ۲ مدينة دغن اتفاق هپاله فد سورة الصف
دان التغابن اد خلاف مك آياتن ۲ سباق سواتوس تيگك فوله توجه آيَة ۱۰ منكل جزء « عم » فول
سورهن ۲ مكية ۱۰ قدر كن فد بيراف سورة سهاج اد خلاف جوا مك آياتن ۲ ليم راتوس توجه فوله
آيَة ۱۰ توليه باقى بيلانن درفد جزء « قد سمع » يثمان منجوقكن آياتن ۲ ايت اداله فنديق ۲
(4) بهوا تيف ۲ سورة بغداد دسبونكن ددالمن اورغ ۲ منافق مك يأت سورة مدينة ملينكن سورة
العنكبوت سهاج كران دكة المكرمة تباد اد منافق .

(5) تيف ۲ سورة بغداد نوسبوة ددالمن سجدة مك يأت سورة مكية ملينكن سورة الحج ۱۰
بهوا بغ راجحن مدينة .

(6) سورة ۲ بغداد مغدوغي كلمة « كَلَّا » اداله اي مكية ۱۰ رهسيان لاگق چاكفن بغ
گارغ ايت اداله مناسبه دغن اورغ ۲ بغ اوغكل سفرت فنودوق ۲ مكة المكرمة ۱۰ اد فون يودي
دان فنودوق مدينة المنورة يأت سوات قوم بغ ضعيف دان هينا سيگيان فد مغلالا كن چاكفن كفدان
دراعيكن بيراف حال بغتيدق دبريكن كراعين ايت كفد لابن .

اساس ۲ فراوند اغن اسلام دالم قرأت

برمول فراوند اغن ۲ اسلام اداله ترديري دأنس تيگك اساس. تيدق مپوسهكن ۶ منسد يكيتهكن
تغكوغن ۲ ۶ دان برانسور ۲ .

تيدق مپوسهكن: — سان ددالم سكل تكليف شرع تيدق له ددافاتي اد سسوات يغ مپوسهكن
دان مپوتكن ۶ دان تيدق جوا ددافاتي درفد حكومنه ايت اد سسوات يغ ممپنكن مانسي دان
ممپچمپكن مريك .

اكننتافي بوكهله معناه نياد يغ مپوسهكن ايت سام سكاله نياد كفاهين ددالم شرع اسلام ۶ كران
كفاهين ايت اد دوا ماچم (ساتو) كفاهين يغ سمپمخ اد ددالم سبارغ اف جوا فركارا دان فكرجان
دان تيدق فول داعتباركن فد عادن سوات كوسهكن يغ مپاكيته ۶ مك كفاهين يغ سفوت ايت
تيدق له شرع اسلام بر مقصود هندق ممبواغ اتو معايدركنه ۶ كران سهاجله اف جوا فركارا اتو
فكرجان يغ مپلهكاراكن كهيدون تنو نياد ترافس درفد ان ۶ هكك ددالم فركارا ۲ يغ ضروريات
كهيدون هاري ۲ سفوت ماكن ۶ مينوم دان فاكي ۶ بقدمكين كفاهين يغ سفوت اين نياداله جادي
بشكاغن ادا ددالم تكليف ۲ شرع بهكن سباليكن فول تيدق دنماكن « تكليف » كمالو سكيوا
نياد كفاهين ايت كران معني تكليف ايت منتوت بارغ فركارا بغاد كيران . (دوا) كفاهين
لاين ۶ تمباهن دأنس يغترسبوه ۶ يغ مپوسه دان مپاكيته ۶ لاكي بر كهندق براف بايق تناك ددالم
حال منويكنه ۶ دان براف بايق ماس منجاديكن تربشكالي كوج ۲ لابن بغاد منفعه اتو مپنتوه ديري
سسورغ يغ منويكنه ايت دان هرتن ۶ مك اينله دياش دكتاكن نياد اد دالم شرع اسلام ۶ دكرنيا
اوله الله سبحانه وتعالی كأنس اومه ۲ اسلام معايدركنه سفاي لافغ دهادن مريك موده دان سنغ
دفرجلانين . فرمان الله سبحانه وتعالی (يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ) —
ارتين الله سبحانه وتعالی مهندكي كمودهن باكي كامو ۶ دان اي تيدق مهندكي اكن كوسهكن كأنس
كامو) فرمان (يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ) — ارتين الله سبحانه وتعالی مهندكي مريشكن
كامو) فرمان لاكي (وَمَجْعَلْ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ) — ارتين نياد دجاديكن فد اگام
كامو اكن كوسهكن كأنس كامو) دان لابن ۲ لاكي فرمان . دان كادان نبي صلعم فول افيل
ديري فليله انتارا دوا فركارا مك ديليهن مان يغ ترله موده دان سنغ سلماش بوكن درفد
فركارا يغ منكر .

مشتگوئن افيل کيت سيلق سگل حکوم ۲ شرع کيت دافتيله جالن ۲ کمودهن دان چارا ۲
مشتلکن کسوسهن اداله پات دان سيف دسدیاکن دان کيت دافتي فول سموا تکليف ۲ شرع فد
فرمولان ۶ فرتهاهن دان کسودهنن اداله دینا موايکن کوبخن دان کمودهن کانس همب
الله سکلين .

الله سبحانه وتعالی مواجکئن کانس سکلين مکلف سهارى سمالم ليم سمبيغ دان ددالمحال
منونیکن دواجکئن برديري مک اين سوات تشگوئن يغ ريغن تياد مپوسهکن بوله دتونیکن دالم ماس
دوا فوله ليم مينيه درفد دوا فوله امفه جم يغ برجمله سريو امفهراتوس امفه مينيه ۶ ددالم قد ايت
فول افيل عذور تياد بوله برديري دمودهکن بوله دفرواة سمبيل دودق اتو سچارا اف بتردايان .
دمکين جوا فواس دواجکئن سبولن ددالم ستاهن ۶ تيدق فول سفنچغ ۲ ماس هپاله انتارا
تريه دان تشکلم متهاري ۶ مک کفایهئن ايت بلومله تيما کفد کنادان يغ مپوسه دان مپاکيتي ۶
سشگمفون بکيتو دهاروسکن فول بربوک ددالم بيراف حال يغ منجادیکن سوسه سفرت دالم
فلایران ۶ ساکيه ۶ معندوغ دان مپوسوکن انق .

بکيتو جوا ددالم فوکارا ۲ يغ حرام ۶ الله سبحانه وتعالی تله محرامکن دغن فرمانن ددالم قرآن
تفافي دهاروسکنن ماکن فد ماس کلایران ۶ قدر مملهارا پاوا .

سباگيلاگي جالن ۲ شرع مودهکن ايت دهاروسکن برتيمم فد ماس کتيادان اير ۶ دهاروس
مقصوکن سمبيغ دالم ماس فلايران ۶ دان داداکن حکومن معلوارکن کفارات باگي مپوسيه بکس ۲
دوسا ۶ کسلاهن دانلاین ۲ لاگي درفد حال ۲ اتو جالن ۲ بغيرتوجوان منچاري جالن کمودهن دان
مشتلکن کسوسهن دالم شرع اسلام سفاي تياد لحه تناگک مانسي فد هندق منونیکن اف ۲ يغ
واجب دتشگوئن کانس .

علماء فقه (اهل انداغ ۲) تله مپليدبکي چارا ۲ مودهکن دالم شرع اسلام ددافتي لا توجه
جالن يابت :-

(1) مشگوگرکن فرض عبادة فد ماس اد کعدوران سفرت فرض حيج فد کتيک کتيادان
امان اومفمان .

(2) مشکورعکن درفد قدر بغيرفرضوکن سفرت سمبيغ قصر ددالم فلايران .

(3) منوکرکن کفد بعلبه موده اتو ريغن سفرت تيمم .

(4 - 5) مندهولوکن اتو مشکمدینکن مان بعلبه موده اتو سنغ سفرت جمع تقديم دان تاخير .

(6) مشوبهکن فراتوران ۲ درفد بقتله دفرضوکن سفرت سمبيغ خوف .

(7) معندورکن نكاهن سفرت ماکن بشکي ماس کبولر .

منسدبکيتن تشگوئن ۲ :- سان سانو درفد کلبين شرع اسلام دانس شريعه ۲ بغيرهولو ايت اباله

منسد بکینکن تشکوغن ۲ بعد نقتوه کانس فیکوتن ۲ دي تیدق مباپکن فیکولن ۲ کانس باهو فیکوتن
دغن برباگي ۲ سورهن دان لارغن بهکن دي تله مینتس جالن یغ سدرهان، یغ نیاد مینتکن دان ملهکن
دغن ممین برباگي ۲ چیهیه مپیه تشکوغن، چوب فرهاتی! ددالم قرآن یغملیا ۰ اداله کواجین
یغدفرضوکن ایت ساعه سدیکیه، بوله دفلاجری ددالم ماس یغ سیفکه، نیاد بوجیلا ۲ دغن
برباگي ۲ چروبوه، دان تیدق جوا برکایه ۲ سیلو، یلو، اجوان، یایت سمات ۲ سفای
موده دفلاجری دان دعملکندي، مپسین یغدمکین ایت فرمان توهن عزوجل (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءٍ إِنْ تُبَدِّلَكُمْ تَسْوَأَكُمْ ، وَإِنْ نَسَأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنْزَلُ الْقُرْآنُ
تُبَدِّلَكُمْ ، عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ، قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا
بِهَا كَافِرِينَ -) ارنین واهی اورغ ۲ یغ برایمان جاغله کامو برتا ۲ دري حکوم ۲ برباگي ۲
فرکارا یغ سکورا ۲ دپتاکن کفد کامو نسچای، روسقکن دان مپوتکن کامو، دان جک کامو
برتاکن درفدان فد ماس ماسیه لاگی دتورن قرآن (وحی) تادافتیاد دپتاکن کفد کامو، الله
سبحانه وتعالی تله مفاکن درفدان - تیدق دپتاکن ایت سوات کمورهن الله سبحانه وتعالی -
دان الله سبحانه وتعالی ساعه معامفون دان برلس کسین، سغکوهن تله مناپکندي اوله قوم یغدهولو
درفد کامو، کمدین نیما ۲ ربك اشککن دان انکارا کندي) دسینی دافه دفروها نیکن بهوا الله سبحانه وتعالی
تله، لارغ کیت معکور یق ۲ دان میلوغکو برباگي ۲ فرکارا یغ نیاد بوفائده دان کبجیکن سفای تیدق
منجادیکن سبب دفرضوکن حکوم ۲ بهارو کمدین دغن سبب تولالو باقی فوض، کیت نیاد
توافای منونیکن، فد وقت ایت کچلا کانس منیفا کیت سبکیمان اومه ۲ یغدهولو ملک آیات این مپرو
بهوا الله سبحانه وتعالی سهاج مپکه جالن ۲ باگی مفرضوکن حکوم سفای سدیکیه نکلیف ۲ شرع
دان کیت فون موده دان سنغ منونیکن دان کیت تیدق توبین دغن تشکوغن ۲ یغ بوه دان باقی ۰
دانلاگی دلیلن درفد سینه نبویه سیدا نبی صلعم کفد الاقرع بن حابس فد وقت ای برتاکن
فرض حج: اداکه حج ایت فرضوکن تیف ۲ تاهن بارسول الله ﷺ : - «لَوْ قُلْتُ نَعَمْ لَوَجَبَتْ
ذُرُونِي مَا تَرَكْتُكُمْ فَأَنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِكَثْرَةِ مَسَائِلِهِمْ وَأَخْتِلَافِهِمْ
عَلَى أَسْبِيَاءِهِمْ - » ارنین کالو اکو جواب «با» نسچای ترواجیله تیف ۲ تاهن، هندقله کامو
بیارکندا کو سلما اکو تیدق کورغکن مسوات کفد کامو، سغکوهن بناس ربك ۲ یغدهولو
ایت اباله دغن سبب باقی فونبان ربك دان ربك برسلاهن دغن نبی ۲ ربك « سبدان لاگی
(أَعْظَمُ الْمُسْلِمِينَ فِي الْمُسْلِمِينَ جِرْمًا مَنْ سَأَلَ عَنْ شَيْءٍ لَمْ يَحْرَمْ عَلَى الْمُسْلِمِينَ)

فَحَرَّمَ عَلَيْهِمْ مِنْ أَجْلِ مَسْأَلَتِهِ - ارټين سببر ۲ کسلاهن بهد فولا کوکن اوله اورغ اسلام
 کفد اورغ اسلام ایاله مریک یغ بوتیاکن سوات فرکارا یغ تیدق حرام کفد اورغ ۲ اسلام ،
 تیا ۲ دحرامکن کفد مریکثیت دغن سبب فوتیانن (لاگی سبدان صلعم) (إِنَّ اللَّهَ فَرَضَ فَرَائِضَ
 فَلَا تَضِيعُوهَا وَحَدَّ حُدُودًا فَلَا تَعْتَدُوهَا وَحَرَّمَ أَشْيَاءَ فَلَا تَنْتَهِكُوهَا وَصَكَتَ عَنْ أَشْيَاءَ
 رَحْمَةً بِكُمْ غَيْرَ نِسْيَانٍ فَلَا تَبْخَشُوا عَنْهَا) - ارټين بهوا الله سبحانه وتعالى تله مخفرضوکن
 بیراف فرض مک جاغمله کامو چوایکن ، دان تله مغاتورکن بیراف درا ۲ بالسن مک جاغمله کامو
 تیدق گونا گندی ، دان تله مشحرامکن بیراف فرکارا مک جاغمله کامو لشکر اگندی ، دان تله
 دیم تیدق مپیوتکن اف ۲ حکوم درفد بیراف فرکارا سمات ۲ کران رحمة کفد کامو ، بوکن
 کران لوف مک جاغمله کامو فول برتا ۲ دان میلو عکر حکوم ۲ (دان باقی لاگی حدیث ۲ نبوی
 دان آیات ۲ قرآن یغ کسموان منجوقکن کفد بهواسن شرع اسلام ایت اصلان منوجو کفد منسدیکیتکن
 تکلیف یعنی تشکوغن ۲ .

برانسور ۲: - سغکهن مولا اگام اسلام لاهیر اداله فد ماس اومه عرب ددالمحال یغ بیس
 منوره اف جوا کماهوان نفسو ، مریک تیدق سوك دسکه کیبیا سن ایت دان ماره دباتسکن شهوة
 نفسو ، دان مریک تله سبانی دغن بوباگی ۲ عادة دان طبیعه یغ تیدق موده هندق دپوسیهکن دغن
 سکاالی گوس ، اوله یغدمکین بولا کو حکمة توهن بهوا فوانوران ۲ دان حکوم ۲ اسلام ایت تیدقله
 ددانسکن دغن برومفون ۲ یغ منجادیکن دراسای برة تشکوغن دان مریک اشکن منربمان ، ایتله
 سبین آیات ۲ قرآن ایت دتورنکن دغن بولونچیت ۲ دان برکتیک ۲ دان ددانسکن حکوم ۲ ایت سفصل
 لفس سفصل سفای یغ فومولانن جادی فوسدیان ممیاسکن منربما بیراف لاگی حکوم ۲ ، دان
 حکوم ۲ ایت کبابقتکنن اداله دوحیکن - بگیمان تله معلوم - کمدین درفد اد سبب ۲ یغ
 مشندفکنن یأیت منجادیکن تولکه دهاتی دان توناریق کفد منربمان ۲ مثال ۲ بگیمان بوایکوة: -
 (۱) ستغه درفد یغدمکین ایت برکشان ارق ، یأیت منکل اداله ای جادی سوات مینوم
 اورغ ۲ عوب دان تله جادی عادت کیبیا سنن دان تله سبانی جادی طبیعه کفد مریک ، مک بولا کو
 حکمة الهی بهوا برکشدفکن ایت مپات اکن حکوم دغن برانسور ۲ ، تیدقله دحرامکن درفد
 مولا ۲ لاگی بهکن قرآن تنکل منجواب فوتیان ارق دان جودی اداله ماشارنکن دمکین: -
 (قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْ فَعِلَ لِلنَّاسِ إِثْمَهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْسِهِمَا) - ارټین کتا کفله
 واهی محمد: فد کدوا ۲ ایت اد مشندوغي مضرة یغ بسر دان بیراف منفعة دان فائده کفد مانسی
 تنافی مضرة دري کدوا ایت اداله تولبه بسر درفد منفعتن (ددالم آیات ابن تیدق دافه فهم اکن

ننتون « لارغن » کچو الي اوله اورغ بغ مغرتي رهسيا ممفراونداغ اکن انداغ ۲ « تشویع » بابت حال بغ باقی مضرتن سیکیاله دجاوهکن، سببش اف جوا فربواتن ایت تیدقله ددافنی جاهه سمات ۲ دان جوا تیدقله سمات ۲ بایک مک بعد اعتبار کن نتغ حلال اتو حرام اباله دغن مندغ کفد سکی مصلیحه اتو مفسده مان بغ لبه باقی .

ستله داشاره اوله آیات ایت « سیکیان دجاوهکن کران مضرتن ادلبه باقی » ددانکن فول لارغن بهوا مانسی تونکه برسجهیغ فد کتیک مابوق (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَىٰ - اَرْتِثْ وَاهِي مَرِيكَ ۲ بغ برایمان جاعنله کامو همفیر کفد سمجهیغ والجالن کامو مابوق) . کمدین بهارو دجاسکنن دغن تفت ملارغ مینوم ارق ایت سباگی لارغن عام بعد تنفکن فد آیات (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ، إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ - اَرْتِثْ هِي مَرِيكَ ۲ بغ برایمان سغکو هن ارق ، جودی ، بوهالا ۲ دان برهاگی دغن اوندي ایت اداله نجیس بغ کچی بابت درفد فربواتن شیطان مک هندقله کامو جواهی اکندی ، مدھمدان کامو بواوله کمنان ، سغکو هن شیطان ایت اداله هندق مناوور کن انتارا کامو بنیه ۲ فوستروان دان فوسگیکنان دغن جالن ارق دان جودی ، دان مپکت کامو درفد مچیفتکن توهن دان درفد عباده سمجهیغ مک تیدفکله کامو بوهنتی ؟)

(۲) فد فرمولان کمنیغ اگام اسلام اداله حکوم اورغ یسبرزنا ایت نیاد ملیمهی ستا کفد کوروغ ددالم رومه دان دکچی دغن فوکتان ۲ سهاج بکیمان فرمان (وَاللَّاتِي يَا تُيْنِ الْفَاحِشَةِ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ - اَرْتِثْ سبباف درفد فرمفوان ۲ کامو مک ملاکر کن فکر جان زنا مک هندقله کامو معاد اکن امفه سقسی درفد کامو (الاکی جوا) مک جک مریکیت مپسبکن هندقله کامو تاهن مریک یعنی فرمفوان ۲ کامو ، ددالم رومه (کوروغ اکندی) ستله ایت کمدین الله سبحانه وتعالی فیندا دغن حکوم رجم کانس بغ محمن دان سهه کانس بغ دارا . دان ثابت رجم ایت اباله دغن سهه نبویه منکمل سهه دغن فرمان (الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ - اَرْتِثْ فرمفوان دان الاکی بغ برزنا ایت هندقله کامو سهه تیف ۲ سئورغ درفد کدوان سواتوس کالی سهه) . (۳) فد فرمولان بهوا سمجهیغ ایت اداله دفور کندی دوا رکعه فاگی دان دوا رکعه فغ

سمات ۲ کران بوبلس کسین کفد مانسی دان ریغکن کران مریک بهارو سهاج ماس کداتن
اگام اسلام دان مریک بلوم لاگی فهم بتول اکن فائده کباگوسن سمبیغ ایت دان بلوم مراس
بگیمان لذاتن برمناجه کحضرة الله سبحانه وتعالى ددالم سمبیغ ایت مک افکل سوده سبانی
فراسان هانی مریک دغن سمبیغ ایت دتمبه اوله الله سبحانه وتعالى سباق قدر یغ معلوم یغ
دکندفکی اوله حکمتن یغ تیغکی درجتن .

(۴) تکل اورغ ۲ اسلام فدومولانن اداله سدیکیه ییلاغن دان ضعیف ککواسانن ،
تیدق بواوفاي هندق مناگتی اورغ ۲ مشرکین دان ملاون مریک برفرغ مک باگی مصلحه مریک
الله سبحانه وتعالى مپوره بوصفه سوك ممعاف دان بولبه کورغ سوت صبر اتس سکل بلاء بنچان
سترو یغ مشرکین ایت دان بوجاوه ۲ درفد مریک سوت جاغن مریک برفرغ . فرمان الله سبحانه وتعالى
(أَتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ) - ارنین
تورنیله اف ۲ بقتله دوحیکن کفد اغیکو درفد توهن اغیکو یغ تیدق اد سبتو ۲ توهن مایمکن دی
دان برفالیعله منجاوهی دری اورغ ۲ مشرکین (فرمانن) (خذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ
عَنِ الْجَاهِلِينَ) - ارنین امیله صفة برمعاف ۲ دان سورله دغن حال ۲ یغ کبجیکن دان
بوفالیعله منجاوهی دری اورغ ۲ مشرکین یغ دغو دان بیل (فرمانن) (وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ
فَاصْغَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ) - ارنین بهواسان قیامة ایت اکن داتغ . مک هندقله ممعاف سبباگی
معافن یغ بایک) . مک افکل فردیورن اورغ ۲ اسلام سوده قوای دان باقی مانسی منوره اگام الله
یغبنرو دایذینکنن مریک ملاون هعک کالو توجادی ففراغن سکالیفون بایت منولق اتو مفرناهنکن
دیوی دان سفای مریک مراس نعمة کمناعن . فرمانن (أُوذِّنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنَّهُمْ ظُلِمُوا
وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ) - ارنین دایذینکنن باگی مریک ۲ یغ کنا سورغ دان لشکر ایت دغن
سبب مریک دانباي دان دظالمکن ، دان سغکوھن الله سبحانه وتعالى ایت امة برکواس اتس منولغ
مریک) . کمدین منکل مریک سوده مقرتی فائده ففراغن دان مراس نعمتن لالو دفونته دان
دفوضوکن کاتس مریک سبباگی سوات کواجیفن فرمانن (وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُوكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ) - ارنین هندقله کادو فرغکن سعات ۲ کران منیغکیکن
اگام الله اکن مریک ۲ یغ مپورغ دان ملشکر کادو تنافی جاغنله کادو منچروبه دغن مملاکن کران بهواسان

الله سبحانه وتعالى تيدق سوک مریک ۲ بغ منجروبه ۶ بونهله مریک دمان ۲ کامو دافه دان هالوله مریک کلوار نگوي درفد سکیرا ۲ مریک تله مقلوار کن کامو - درفد مکه - دان بهواشربک ابت تریله بسر دان برة درفد فوبونهن (فرمانن لاگي) وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ - ارئین هندقله کامو فرغ اکن مریک هعک تیدق اد شربک لاگي -

هافوس درفد مکه - دان جادي برعباده ابت سمات ۲ کفد الله سبحانه وتعالى سهاج) .
 (۵) تیکل نبی صلعم بهارو بوفینده کمذینه المنوره ۶ کتیهکن حکمة درفد الله سبحانه وتعالى تیدقله دگمفرکن اهل ۲ کتایی دغن سوات حال بهارو بغ برتننغ دان بولاون دغن اف یقله مریک تریما درفد نبی ۲ بنی اسرائیل دان جادي کیماسان بغ سجاتی دان عادت رسم مریک سفوت برقبلة معهادف بیت المقدس مک الله سبحانه وتعالى فوضوکن گائس نبی صلعم معهادف بیت المقدس جوا یابت سفای دافه مناریق مریک دان جادي کتواغن: بهوان نبی صلعم ابت بوکنله سئورغ رسول بغ گنجیل درفد رسول ۲ دان منتنغ مریکئیت بهکن نبی صلعم سئورغ بغ مینواف یقله مریکئیت اجرکن دان بهرو سروان مریکئیت جوا لاگي منتنغ جالان بغ بنر بغ مریکئیت تله منجالتین هعک افکل تنف ایمان ددالم هاتی ۲ مریک دان مریک برسدیا مریما اف جوا یقداجر دان دنجوق اوله نبی صلعم ۶ فد وقت ابت مریک تیدقله ترهارو افیل دفالیکن قیلة درفد بیت المقدس کیت الله الحرام فرمان الله سبحانه وتعالى (وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ فَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ وَاِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً اِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّعَ اِيْمَانَكُمْ اِنَّ اللَّهَ بِالْاِنْسِ لَرَّوْفٌ رَّحِيمٌ - ارئین سکارغ کامی تیدق منجادیکن باگي اعکو قیلة بغ اعکو معهادف دهولو - - کعبه فد ماس بلوم بوفینده - ماینکن سفای کامی کتموي دغن ظاهر کلکوانن سیاف مریک بغ سبنر معبکوت رسول درفد مریک بغ برفالبع تاده کران شک ۶ فد سئکوانن نبی صلعم تیدق بوکننتوان دالم اجران اگام، بهوا سئگوون برفالبع کفد بیت المقدس ابت ساعه برة راس فراسان ماینکن مریک ۲ یقدافه فرنجوق هدایة الله سبحانه وتعالى ۶ دان الله سبحانه وتعالى تیدقله منسسیاکن سجهیغ کامو معهادف بیت المقدس کران بهواسن الله سبحانه وتعالى ساعه بربلس کسین گائس اورغ ۲ مو من مک تیدقله منسسیاکن فملا عملن) .

ددالم حکوم ۲ اداله بند یغن ۲ ساومقام یغترسبوة ابت امة باقی کران شریعة اسلام سهاج دیناکن دانس اساس مصالحه ۲ مانسی ۶ مک دانس اساس ابنله ددانتی باقی حکوم ۲ فد مولان دغن اجمال

کمدین بهاروله داتغ تفصیل ۶ این بوله دافه دغن پات منکمل دبتدیتهکن انتارا تشریع مکي دغن
 تشریع مدني ۶ مک آیات ۲ یغ دتورنکن دمکيه المکرمه سدیکيه ساعه مپتاکن تفصیل حکوم ۲
 بر سلاهن آیات مدنية اداله کجاپتهکنن منرعکن حکوم ۲ دغن تفصیل ۶ تراونام حکوم ۲ یغ برکآبتن
 مسام مانسي ۶ دغن سبب ایت مان ۲ آیات یغ مپتاکن حکوم ۲ فروع کجاپتهکنن دتورنکن کمدین
 درفد هجرة (مدنية) دان تیدق ددافتني درفد آیات ۲ مکيه کچوالی کالو توجوانن مملیهارا کسمفرنان
 عقائد سفرت محرامکن سمبلین یغ بوکن کران الله بهکن کران برهالا ۰

سیلو ۲ رنچان قرآن فد « تنمتو تن دان فیلیهن »

سان ددالم مبتاکن حکوم ۲ یغ لیم اداله قرآن یغملیا تیدقله سوسنن رنچانن مشیکوتی ساتو
جالن سهاج ۶ سفرت یغدفربوآه ددالم کتاب ۲ فقه ۶ تیدقله دی مقعبارتکن تیف ۲ حکوم واجب
ایت دغن کلامه « واجب » تیف ۲ حکوم حرام ایت دغن کلامه « حرام » بگیتو جواسنه ۶ مکروه
دان هاروس ۶ یأیت سوات چارا عبارة یغ لکس جمو ۶ تیدق مناریق فوهاتین ۶ دان ماجل کسنن
کفد یغ مندغر دان مایهتن ۶ بهکن ددالمحال این سیلو ۲۰ رنچان قرآن اد برباگی ۲ دان برباگین ۲
انس سکیرا ۲۱ دکهندکي بلاغن سفاي دي منچاي درجه معجزه یغ ملههکن دان تیدق فول فواس
مندغر دان تیدق جلق مایهتن ۶ دغن حال یغدمکین تر تاریق فراسان کفد منریما دان مشیکوه
دغن ریضا دان ستیا ۶ مک کیت دافتي بهوا قرآن یغملیا ایت ممباوا حکوم ۲ سنتیاس برسولم ۲ دغن
برباگی ۲ چارا ۶ ترکادغ دغن مسوات یغ مپوکاکن (تبشیر) ۶ ترکادغ دغن اوگونن (الانذار)
منکل فد کتیک ۲۸ دغن نصیحه اتو فوایشانن ۶ دان فرغکنکات یغ دفاکین ایت فول ترکادغ
دغن کلامه یغ برهمنی مننجوق انس کریشان الله سبحانه وتعالی فد مغربوآه ۶ ترکادغ مننجوق
انس کرکائن کانس یغ مغربواتن اد کالان دسرتاکن دغن جنجی ۲ سعاد بهکیا اتو چلاک ۶
اتو تیدق دسرتاکن دغن دمکین ایت ۰ سغکو هفون دمکین ۶ مک علماء انداغ ۲ اسلام برفندافتن:
سکالیفون برباگی ۲ دان برباگین ۲ چاران ۶ تیدقله ترکاوار درفد حکوم ۲ یغ لیم ایت یأیت اوله
کران اد کالان تنتوه فربوآه اتو تگه مغربوآه ۶ اتو مهنرکن سهاج مک بنو سهاج ایت ایداله هاروس ۶
دان تنتوه فربوآه جک بوسوت لفظن دغن مسوات یغ مشواتکن تنتوتن ایت دان ممستیکن اتوفون
فرغکنکات یغ سفرت ایت سهاج دفاکی منوره فربهاس عرب مننجوق انس نومستی ۶ مک یأیت
واجب کالو تیدق هان سنه سهاج ۰ دمکین جوا فرغکنکات یغ مننجوق تگه فربوآه ۶ اد کالان
برسوت دغن مسوات جنجی سقسا انس سکیرا ۲۱ مشواتکن تگن ایت اتو تیدق برسوت دغن مسوات
اف تنافي انس سکیرا ۲۱ منوره فربهاس سهاج تنتو دفاکی مننجوق انس تگن ۶ یأیت حرام ۶ کالو
تیدق مک مکروه سهاج ۰

ربشکسن علماء ۲ انداغ ۲ اسلام ددالمحال ماستنباط حکوم ۲ یغ لیم درفد آیات ۲ قرآن یغ برباگی ۲
دان برباگین ۲ چارا سوسننن ایت اداله برفندو دغن مسوات حال یغ اد توسولم دچله ۲ آیات ۲ ایت
سعاد دغن جنجی بهکیا اتو چلاک دان دغن مشیکوه عرف اتو قاعده اورغ ۲ عرب مشکوناکن فرغکنکات
یغ سفرت ایت منوره فربهاس ۰ سغکو هون لاگی اکند پتاکن بهوا ممبیداکن انتارا حکوم ۲ یغ لیم ایت
دان منتوکن ساتو ۲۸ دغن نام ۲ یغ معلوم سکارغ این اداله سمات ۲ اصطلاح علماء ۲ انداغ ۲ سهاج ۶
ترجادی ایت دالم قرون هجرة یغکدوا فدماس تیحبول مذهب ۲ دان ددفتر گندی ددالم کتاب ۰۲

تنتوۃ بواۋا

بھوا نتوتن ایت اد کمالان دغن:-

(i) لفظ ۲ بڃ شھاج معنائ مپوره سفوت فرمانن الله سبحانه وتعالی (اِنَّ اللّٰهَ یَاۡمُرُکُمْ اَنْ تُوۡدُوۡا الْاٰمَانَۡتِۚ اِلٰیۤ اَهْلِہَا - ارنین بھواسان الله سبحانه وتعالی مپوره کامو ۶ بھوا کامو ممولئکن سیکل امانۃ ۲ کفد توانن ۲ .

(ii) لفظ ۲ مپوره ۶ سعاد دغن سبب باغون لفظ ایت فرواتن مپوره اتو فون دغن سبب دفا کیکن دغن تمھان الہ فیورہ یعنی (لَامَ الْاَمْرِ ، سفوت) اَقِیْمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّکَاةَ - ارنین کامو دیو یکنلہ سمبھڃ دان کامو کلوار کئلہ زکاة) ۶ دان (ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُؤْفُوا نَذْرَهُمْ - ارنین کمدین هندقلہ مربک مقبلئکن کوتر ۲ بدان مربک دان هندقلہ مربک مپمفرنا کن نذر ۲ مربک) .

(iii) ممبریتا کن بھوا فرواتن ایت ادالہ دتفکن ۶ سعاد دغن لفظ فرض ۶ کتاب اتو لاین سفوت فرمانن الله سبحانه وتعالی (قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَیْہِمۡ فِیۤ اَزْوَاجِہِمۡ - ارنین شھگوھن گناہی کتھوی اف ۲ بھئلہ کامی فرض کن کانس مربکئیت - اورغ ۲ موہن - سیکل حکوم ۲ بھبر کئلان دغن استری ۲ ن) دان فرمانن (کُتِبَ عَلَیْکُمُ الصَّیَامُ - ارنین دنتو کن کانس کامو فواس) ۰ لاگی فرمانن (اِنَّ الصَّلَاةَ کَانَتْ عَلٰی الْمُؤْمِنِیۡنَ کِتَابًا مَّوْقُوتًا - ارنین شھگوھن بھوا سمبھڃ ایت ادالہ فرض بڃ تنتو ماسن تو تھگوغ کانس اورغ ۲ موہن) .

(iv) ممبریتا کن مسوات فرواتن ایت بأیک ۶ کبجیکن ۶ انوفون مپھفیکن کفداتن سفوت فرمانن الله سبحانه وتعالی (یَسٰۤاۡلُوۡنَکَ عَنِ الْیَتٰمٰی قُلْ اِصْلَاحٌ لَّہُمۡ خَیْرٌ - ارنین مربک برتانا کفد اھکو دریحال اتق ۲ یتیم ۶ اھکو پتا کئلہ بھوا ممبا گوسکن گادان مربکئیت ادالہ بأیک) دان فرمانن (وَلٰکِنَّ الْبِرَّ مِّنۡ اَتَّقٰی - ارنین تفاقو کبجیکن ایت مربک بڃ تقوی) لاگی فرمانن (اِنَّ تَمَالُوۡا الْبِرَّ حَتّٰی تُنْفِقُوۡا مِمَّا تُحِبُّوۡنَ - ارنین کامو تیدق اکن مندافہ کبجیکن شھک کامو بر صدقہ ایت دغن هرت ۲ بڃ کامو گور) .

(v) فرواتن ایت جادی جواب باگی شرط سفوت فرمان الله سبحانه وتعالی (فَإِنْ أَحْصَرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ) - ارئین مک جک کامو دگمالغ درفد میمفروا کن حج دان عمرو ملک افه ۲ یغ ترموده دافه دجادیکن هدیه (وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ) - ارئین دان جک یشور هو تغ سوسه دان سمفیه کادان مک دتغکو هکن هتکک سنغ دان موده) .

تنتوة تنگه بواة

مک یایت اد کالان دغن: -

(i) لفظ ۲ یغ بومعنی تفة تنگه اتو حرام سفوت فرمان الله (إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الذِّهْنِ قَاتَلُواكُمْ فِي الدِّينِ) - ارئین هان الله سبحانه وتعالی تنگه کامو درفد اورغ ۲ کافر یغ موعاچی کامو (حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ) - ارئین دحرامکن کاتس کامو سموا ایو ۲ کامو) .

(ii) باغونن لفظ نگاهن اتو سورده منبغکالکن سفوت فرمان الله سبحانه وتعالی (وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ) - ارئین جاغن کامو بونه پاوا یغ الله سبحانه وتعالی حرامکن بونه ملیکن دغن حق کبیران (دان فرمان) (وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ) - ارئین کامو نیشکالکنله برنرغ ۲ مپووة ساله دان برس مپوپی)

(iii) مپوپی تا کن بهوا فرواتن ایت جاهه اتو تیدق اد کبجیکن سفوت فرمان الله سبحانه وتعالی (لَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا أَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ) - ارئین جاغن کامو برسغک، موبک ۲ یغ بخیل دغن هرت ۲ فون یغتلده دکر نیا کن الله سمات ۲ دغن کلیهن دان کموراهن ایت یایت کبجیکن بهکن ایت کجاهتن کفد موبک) (دان فرمان) (وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا) - ارئین بو کفله دکتا کن کبجیکن بهوا کامو مماسوفکی روه ۲۴ درې فینتو بلا کث) .

(iv) مپووة فرواتن برسوت جنجی جاهه اتو تودافت دوسا سفوت فرمان الله سبحانه وتعالی (وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا) - ارئین بارغسیاف ممبونه اورغ

دومن دغن سغهاج مك بالسبن نراك جهنم ككل ددالمن (دان فرمانن) فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا
 سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ — ارئين بارغسياف منو كر كندي « وصية » كمدبن
 درفد تله ددغن مك سغكوهن ادا له دوسا ايت انس مريك ۲ يغ منو كر كندي) .
 (۷) منفيكن فرواتن اتو منفيكن حلال سفوت فرمان الله سبحانه وتعالى (فَإِنِ انْتَهَوْا
 فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ الظَّالِمِينَ — ارئين مك جل مك مريك بوهنتي درفد مپشوتوكن توهن مك
 تبدقله بوله دچروبهكن ملىكن كانس اورغ ۲ يغ ملاكوكن كظالمين) دان فرمانن (لَا يَحِلُّ
 لَكُمْ أَنْ تَرْثُوا نِسَاءَ كُرْهَا — ارئين تيدق حلال باكي كامو بهوا كامو ممفسكاي اكن فرموان ۲
 دغن فقسا) .

فيليهن

اداله يقد كندقي دغن فيلپن دسيني بهوا بوله كيت فرواة مسوات حال ايت دان بوله كيت
 تپكلكندي ، ايت دكتهويكن اد كالان دغن : —

(i) لفظ حلال سفوت فرمان الله سبحانه وتعالى (أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ —
 ارئين دحلالكن باكي كامو بناتغ ۲ كرو ، لمبو ، كميغ دان سباگين) دان فرمانن لاكي (الْيَوْمَ
 أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ — ارئين فدهاري اين دحلالكن باكي كامو سكل بند ۲ يغ باگوس دان سد ۲) .

(ii) منفيكن دوسا ۲ ، كسلاهن ۲ اتو كسوهن سفوت فرمان الله سبحانه وتعالى
 (فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ — ارئين بارغسياف چمس اكن كبولوان حال
 ي تيدق مندرهكا دان تيدق فپامون مك تبدقله بدوسا كانس — مماكن بقتوسبوة —) دان فرمانن
 (لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ — تباد جادي كسلاهن كانس كامو دان
 كانس مريكيت — همب سبا دان كنانق ۲ فلاين — ماسوق دغن تباد اذن لاين درفد وقت ۲
 يغ تيك ايت) لاكي فرمانن (لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ
 حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ الْآيَةُ — ارئين تباد ددندغ كوسهن كانس
 اورغ بونا دان تيدق ددندغ كوسهن كانس اورغيغ تپمغفغ دان تيدق ددندغ كوسهن كانس
 اورغيغ ساكيه دان تيدق جوا كوسهن كانس كامو سنديري بهوا كامو بوماكن ميذوم درومه اتق ۲ كامو ۱۰)

اداکه ددافتي نسخ ددالم قرآن ??

—o—

اصل معنی نسخ فد بهاس عرب اد کالان مشبهلکن سسوات دان مضافوسکندی ، دأنس معنی ابن برکات عرب « نَسَخَتِ الشَّمْسُ الظَّلَّ » ارتین مشبهلغ اوله متهاري ايت اکن بايغ ۶۲ دان اد کالان مینده سفرت کتاش « نَسَخَتُ الْفَحْلَ » افيل دفيندهکنش ليه ۲ ايت دري سوات سارغ کسارغ بعلاین .

دسيسي فريهماس علماء اصول فقه اداله معنای مشبهلکت سسوات حکوم شرع دغن دليل شرعي جوايغ دانتغن کمدين ، دأنس معنی ابن تيدقله دنماکن « نسخ » مشبهلکه حکوم « اباحه اصلية » — هاروس يغ دري اصل کجادين — يعني سسوات بغاد ددالم دنيا اين دري سموا حال دان فوکارا اداله فد اصلن هاروس منوره فرمان الله سبحانه وتعالى (هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا — ارتين بآيت توهن يغ منجاديکن اف ۲ بغاد دبوي اين سموا کران کلامو) ، دان تيدقله براوبه درفد حکوم اصل اين ملينکن افيل دانغ درفد شرع سسوات حکوم يغ ملاينين ، کران اباحه اصلية ايت بوکنله درفد حکوم شرع ، دان تيدق جوا دنماکن « نسخ » تراشکه حکوم دغن سبب ماتي اتو گيلا ، کران تراشکه ايت بوکن دغن سبب دليل شرعي بهکن دغن سبب دانغ سسوات حال يغ منافیکن أهلية . دمکين لاگي تيدق دنماکن « نسخ » مپتاکن حکوم دغن دليل يغ برسام ۲ دانغ دان دليل ايت منجوقکن ترکلوار سته ۲ فوکارا فد حال دي ترماسوق جوا ددالم کندو دغن دليل يغ دهواو دغن جال منقيد کندي دغن شرط ، فوهمگان (الغاية) اتو کچوالين .

اداله نسخ دغن معنی بترسبوة اد ددالم قرآن بعمليا ، فرمان الله سبحانه وتعالى (مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا — ارتين سا ۲ اف ۲ جوا درفد آية يغ کيت هافوسکن حکوم سماد برورت لفظن سکالي اتو تيدق ، اتو کيت لمبتکن تورنن (سفلي دگيتي لاین) نسچاي کيت دانمکن دغن تولبه بأبک دان منفعة اتوفون دغن ساومفام جوا) دان فرمانن : وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ، وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنْزِلُ، قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ — ارتين دان افيل کيت گنتيکن ساتو آية دنمفة ساتو آية ، سگوهن الله سبحانه وتعالى ليه مضموي دغن اف بعد تورنکنش . برکات مريکيت — اورغ کافر — بهواسان اشکو « هي محمد » سگوهن فندوستا . بهکن کجا پمکن مريکيت تيدق مضموي حقيقة قرآن دان فائده نسخ .

درواچکن اوله امام مسلم ددالم کتاب صحیح درفد ابی العلاء بن الشخیر برکات
(کَانَ رَسُولُ اللَّهِ يَنْسَخُ حَدِيثَهُ بَعْضُهُ بَعْضًا كَمَا يَنْسَخُ الْقُرْآنُ بَعْضُهُ بَعْضًا - ارنین اداله
رسول الله صلعم منسوخکن حدیثن ستنه اکن ستنهن سہ گیمان دنسوخکن قرآن ستنه اکن ستنهن)
بعنی نسخ حدیث دغن حدیث دان نسخ آیات قرآن دغن آیاتن ۲ جوا .

ستنه درفد آیات ۲ یغد منسو خکن

(i) فرمان الله سبحانه وتعالی (کُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ
حَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ ، حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ - ارنین دفروضکن
کأنس کماو افیل همفیر ساله سئورغ درفد کماو ماتی ، جک ای اد منیغکیل هرت ، اکن وصیه
باگی ایوو ۲ باف دان قوابتن ۲ یغد که دغن عادل یأبت فرض یغ حق کأنس اورغ ۲ یغ تقوی)
مک آیه ابن تفة منجوقکن اداله بروصیه مبري بها گین ۲ کفد ایوو باف دان سو دارا مارا یغ همفیر
ایت سوات حق یغ واجب تر تفتکو غ اتس اورغ ۲ مو من ، که دین حکوم این دنسوخکن دغن آیات
المیراث (فساك) یأبت فرمانن (یُوصِيكُمُ اللَّهُ مِنْ أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِي كَرِهَ مِثْلُ حُظِّ الْأُنثِيَيْنِ -
ارنین الله سبحانه وتعالی مپوره کماو دغن وصیه درفدان ، فد بها گین انق ۲ فینق کماو دغن فوانوران
یغ تنف یأبت باگی یغ لا کین ۲ سو مقام بها گین دوا فرمفوان) هتکک اخیر آیات المیراث . یأبت
تککل الله سبحانه وتعالی تله میتاکن ددالم آیات ۲ ابن سیاف دی ترحق مندافة فساك دان فتمکتین ۲
سرت قدر بها گین ماصیغ ۲ دان مننتو کن تیف ۲ یغ ترحق ایت اکن حقن دغن قاعده یغ چوکف
سمفرنا دان لغکف ، مقندو غی فول ددالم حکمة ۲ یغ مایا سمفرنا له حکوم ۲ وصیه یغ فد آیه
(کُتِبَ عَلَيْكُمُ الْآيَةُ) کران سوده حاصل مقصود دغن فوانوران یغ لبه بابک دان عادل . اد جوا
علماء ۲ یغ برکات: اداله یغ منسخکن آیه وصیه ایت حدیث نبی صلعم (لَا وَصِيَّةَ لِلْأَرْثِ -
ارنین تیدق لولس وصیه کفد وارث) .

(ii) فرمان الله سبحانه وتعالی (وَالَّذِينَ يَتُوفَوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً
لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ أَخْرَاجٍ - ارنین ربیک ۲ یغ سمفرنا اجان درفد کا دان
منیغکیل استری ۲ مک هندقله ربیک بروصیه باگی استرین ۲ ایت مبري نفقه ۲ فکابن ۲ منجاد بکنندی
منغ هتکک چوکف حول ستاهن کادانن تیدق بوله دکلو وارکن درفد رومه کدیماان) آیات
ابن منجوقکن بهوا فرمفوان ۲ یغ ماتی سوامی ایت واجب برعده لمان ستاهن دان واجب بروصیه دغن

نقحه ۲ سورت نعمة كذباً من سلماء ماس ددالم عده بځ ستاهن ايت مك عده بځ ستاهن ايت دنسخكن
دغن فرمان الله سبحانه وتعالى (وَالَّذِينَ يَتُوفُونَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَرْوَاجًا يَتَرَبِّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ
أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا — اړتښ بومول مويك ۲ بځ سمفي اجان درفد كامو دان مويك منيځكل

استري ۲ مك هندقله استري ۲ ايت مناهن دبرښ سلماء امفه بولن سفوله هاري) مك آية ابن سځگوهون
تردهولو فد سوسنن بچان تنافي تو كمدښ فد ترتيب نورنن كران سوسنن ۲ آيات ۲ قرآن ددالم
مصحف بو كښن منوره انس ترتيب نورنن بهكن يايت ساتو سورهن خاص درفد رسول الله صاعم ۶
ددالمحال ابن اجماع علماء مسلمين درفد صحابة ۲ سمفي ماس ابن معاكو كن بځدمكين ايت ۰
ادفون حكوم وصية كغد استري ۲ ايت دنسخكن دغن آيات الميراث بځنرسبوة دالم (i) كران
الله سبحانه وتعالى تله منتوكن ددالم آيات ۲ ايت بهاگښن ۲ يايت سفرامفه اتو سفرلافن ۰

(iii) فرمان الله سبحانه وتعالى (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ
يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةً — اړتښ واهي اورغ ۲ موئن افكل كامو هندق مځهادف رسول الله
صلعم مك هندقله كامو مندهولو كن سېلوم كامو مځهادف فمبرښ صدقة) سځگوهن بمباوا فمبرښ ۲
افكل هندق مځهادف رسول الله اداله واجب فد فرمولائن بگيمان بځدفعمكن درفد آية ابن
اكننتافي كمدښ دنسوخكن دغن فرمان (أَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ
الآية — اړتښ اداكه كامو تاكوة مندهولو كن سېلوم مځهادف فمبرښ ۲ كران كامو كتيادان ۰۰۰)
سځگوهن اد لاگي آيات ۲ بځد نسخكن بځمان مننجوفمكن نسخ ايت بولاكو فد آيات ۲ قرآن،
اوله كران ايت اتفاق علماء ۲ اسلام مځتاكن بولاكو نسخ فد آيات قرآن كچوالي ابو مسلم الاصفهاني
سهاج مېلاهښ دي مځتاكن تيدق بولاكو نسخ فد سبارغ آيات قرآن دغن دليل كائن فرمان الله
سبحانه وتعالى (لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَافِهِ — تباد دداتقي اكنندي اوله
باطل تيدق دهولو درفد ان دان تيدق جوا كمدښ درفد ان) فد حالن ايت ساعه جاوه درفد اف
بځدجادېكن دليل دان سندران اوله ابو مسلم ايت كران نسخ ايت بو كښن بومعني بطل بهكن
كدوا ۲ آيات ۲ بځد نسخكن دان بځد نسوخكن ايت حق بځ بتول ښر درفد الله سبحانه وتعالى هپاله
آية بځد نسوخكن ايت دبرهنتيكن برجالن قواښكواس حكوم كران سده نعت تيمفوهن مپوره
برعمل دغندي، دان واجب فول برعمل دغن حكوم ۲ بځ درفد آية بځ منسخكن فد بوله دجادېكن
حجه اتو مځاېمكن حكوم يايت سمات ۲ كران مصلحة منورت بځد كندقي اوله الله سبحانه وتعالى
(يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ — اړتښ الله سبحانه وتعالى مځانوسكن اف بځد كندقيكن دان

منتفکندی (مشکککندي).

بآيت اوله کران بهواسان شریعة اسلام اداله ددبریکن دأتس مصلحة ۲ مانسي جادي اساس بانو کتافهکنن دان مصلحة ۲ ايت بر اوبه ۲ دان بر لاین ۲ دغن سبب بر اوبه ۲ حال دان بر لاین ۲ زمان . مک فد سوات حال دتفکن ساتو ۲ حکوم دغن اعتبار مصلحة ۲ بغ تونفتو ، افیل بر تو کر کادان مصلحة ايت مناسبه دیندا حکوم ايت کفد بغ لبه ملائکهافي دان لبه مسواي دغن مصلحة ۲ بغ بر ککلن یأيت سمات ۲ رحمة درفد توهن رب العالمین .

مک مان ۲ آیات یغتهله دنسختن حکوم نیهگمله دي ککل باگي بچان کران عباده باگي مقتهوي تاریخ تشريع دان باگي مقیعتکن کادان حال یغلالو سفای اورغ ۲ اسلام ايت تیدق اوف اکن نعمة ۲ الله سبحانه وتعالی دان کایهنن دان الله سبحانه وتعالی ايت تله موحیکن انداغ ۲ شریعتن منورت اتس یغد کهندکي اوله حکمتن دان مصلحة سماءد فد فرمولان دان ککل برفنچاغن .

سان کمدين درفد سلید یفکن بغ هالوس ددافاتي بهوا تباد بر لا کو نسخ فد حکوم ۲ کلي ددالم بچارا عقائد اتو اساس ۲ اجران یغد باوا اوله شریعة ۲ سماویة « شریعة ۲ یغد سمفیکن اوله رسول ۲ صلوات الله عليهم درفد الله سبحانه وتعالی » سفوت برايمان دغن الله ، ملائکه ۲ ، کتاب ۲ ، رسول ۲ دان هاري کمدين . تباد جوا بر لا کو فد سکل توجوان ۲ « الحقايد » عام یغمان سموا شریعة ۲ مپو دان مپوره عملیو دان معاوالن . بآيت ضروریات ، حاجیات دان تحسینیات ، سان نسخ ايت هیاله بر لا کو فد حکوم ۲ جزئیات سهاج اوله کران ايت ساعة سدیکية ددافاتي نسخ فد تشريع مکي کران کبا یفکن یغدتورنکن دمکه المکومة اداله درفد حکوم ۲ کلي دان اساس اجران اصولية بهکن بغ باقی بر لا کو نسخ یأيت فد تشريع مدني کران باقی دتورنکن آیات ۲ فد مسالة جزئیات .

ادفون فد فرخبران ۲ سفوت آیات بغ مپتاکن حال احوال اومة ۲ دهولو کمالا ، حال احوال لاگي اکندانغ اتو بر گنأن دغن فرکارا ۲ بغ غائب ، کات جمهور علماء اسلام تیدق بوله بر لا کو نسخ کران ملازمکن دوستا فرخبران الله سبحانه وتعالی یأيت سوات حال یغتهله فونس مستحیلن .

کمدين درفد تله پات آیات ۲ یغمان بوله بر لا کو نسخ مک علماء ۲ ادا برسلیسیه انتارا مریک ددالمحال منتفکن براف باقی آیات ۲ بغ بر لا کو نسخ ، ستقه مریک مقبراهان سباقی دوا فوله آیات منکل اد جوا درفد مریک بغ منمبه دان معکور عکن درفد ییلاغن ايت ولو بگیمان فون بغ برون نسخ ايت ساعة سدیکية ددافاتي دالم قوان کران ایان مپلاهي اصل . مک تیدقله بوله کیت لاري کفدان هیاله افیل تورعذور ملولسکن کدوا ۲ دلیل ايت (الجمع بین الدلیلین) — جالن ۲ ملولسکن ايت باقی — دان کران بهواسان تیدقله بوله کیت برکات تراشکة سوات حکوم یغتهله تحقیق ثابتن ملینکن دغن دلیل بغ معلوم دان تحقیق جوا ثابتن ، اوله کران این کات علماء

تبدیق بوله دنسختن قرآن دغن خبر واحد کران یقدمین ملازمین نواعیکه بقین دغن ظن .
 مشهورن افیل کیت تاتف دغن تلیتی کیت دافاتی اداله کماپتکن یقدم کتاکن نسخ ایت فد
 یغیر کنان دغن شرع ممیطلکن حکوم ۲ یغیر لا کو زمان جاهایه دان فد کادان یغ مریک ملاکو منوره
 حکوم اباحه اصلیه ۶ حالن فول براف باقی درفد آیات ۲ ایت بوله دلوسکن کدوا ۲ دلیل ایت دغن
 قاعدهن ۲ یغ معلوم سفوت دلیل یغکدوا منتخصیصکن عموم دلیل یغفوتام ۶ مقیدکن اطلاقن ۶
 اتو مبتاکن اجمالن ۶ مک دغن سبب ایت العلامة المفسر ابن العربی نله بمبواغ براف باقی آیات ۲
 یغمله دلتفکن ددالم دفتر ناسخ دان منسوخ ۶ تمباهن لاگی اداله یغ ظاهر درفد فرکتان علماء
 متقدمین بهوا مریک ملوغتکرکن فد منتتو معنی نسخ ۶ لاین درفد معنی یغترسبوه فد فرمولان نادی ۶
 مریک منماکن نسخ جوا تخصیص عموم ۶ تقید اطلاق ۶ مبتاکن اجمال دان سباگیکن درفد حال ۲
 یغ بواه دهنمکن حکومن دغن منچتتو ممکن انتارا دوا دلیل ایت .

فرهاتی دان امامی فد اف ۲ یغمله درواپتکن درفد سیدنا عهده الله بن عباس رضي الله عنهما: —
 (i) انتارا آیه (مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ
 حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤَتْ بِهِ مِنْهَا) — ارئین بارعسیاف اداله ای برکهندق درفد عاملن ایت کانتوغن
 أخوة کامی تمبهکن فد کانتوغن (فهلا) دان بارعسیاف اداله این برکهندق درفد عاملن فائده دنیا کامی
 قدر یغترانتوق کفدان (دان آیه (مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ
 — ارئین بارعسیاف اداله ای برکهندق درفد عاملن فائده ۲ یغ سگرا دنیا این کامی سگراکن
 کونیان ددالم اف ۲ یغ کامی کهندقکی ۶ کفد مریک یغ کامی کهندقکی) کات ابن عباس
 رضي الله عنهما اداله آیه یغکدوا ایت منسختن آیه یغفوتام ۶ حالن اداله یغ سبتر بوکشن نسخ
 بهکن یأبت تقید انس اطلاق آیه یغفوتام کران فرمان الله (نُؤْتِيهِ مِنْهَا) — کامی کونیان قدر
 یغترانتو) ایت اطلاق تبدیق ترنتو کفد سیاف ۲ تنافی معنات ترقید دغن کهندق دان مشینه الله
 یغمان ایتوله توجوان فرمان فد آیه یغ کدوا (لِمَنْ نُرِيدُ) — کفد مریک یغ کامی کهندقکی) .
 کمالو تبدیق ۶ کدوا ۲ آیات ایت اداله درفد بهاگیکن آیات ۲ فرخبران (آیات الاخبار)
 نله معلوم تبدیق بوله بولا کو نسخ .

(ii) انتارا آیه (لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا)

— ارئین جاعنله کامو ماسوق کدالم رومه ۲ یغ بوکن رومه کامو هتک کامو لبه دهولو ممنا

کبیران دان مبري سلام کانس اهل ۲ رومه ايت (دان آية) (لَاجَنَاحَ عَلَیْکُمْ اَنْ تَدْخُلُوا
 بُیُوتًا غَیْرَ مَسْکُونَةٍ - ارنين تیدق اد کسلاهن کانس کامو بهوا کامو ماسوق کدالم رومه ۲
 یغ تباد ددیامي « کوسغ ») کات ابن عباس رضي الله عنهما اداله آية یغفرنام ايت دنسختن دغن
 آية یغکدوا، تنافي فد حقیقه بوکن نسخ هپاله منتخصيصکن عموم رومه ۲ یغددالم آية فونام بهکن
 درفد آية فونام ايت سندبري دافه دهمکن تخصيص عموم ايت یأيت فد فرمانن (حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا
 وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا - ههک کامو لبه دهولو منتأ کبیران دان مبري سلام کانس اهل رومه
 ايت) یغمان منجوقسکن رومه ۲ ايت اد ددیامي اوله اهلین ۲، کالو تیدق، تأیر فائده ممنتأ کبیران
 دان مبري سلام .

(iii) ائارا آية (یَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ - ارنين مریک
 بونان کفد اشکو دربحال رمفاسن فراغ « غنیمه » پتاکنله بهوا رمفاسن فراغ ايت باگی الله دان
 رسولن) دان آية (وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ - ارنين
 کتهوي اولهمو سان سسوات یغ کامو رمفاسن دالم ففراغن مک باگی الله دان رسول سفرلیمان)
 کات ابن عباس رضي الله عنهما اداله آية یغفرنام دنسختن دغن آية یغکدوا، سبنون، ايت بوکن
 درفد بهاگین نسخ بهکن یأيت درفد بهاگین مپتاکن ننتغ ایهم کران آية یغفرنام ايت منجوقسکن
 بهوا کات فونس فد ممهاگیکن رمفاسن ايت حق الله دان رسول سهاج مک دانغ آية یغکدوا مپتاکن
 چارا فربهاگین ايت .

افیل دکتھوي درفد کتواغن ۲ یغترسهوت دانس این بهوا علماء ۲ متقدمین تیدق یغکوناکن
 کلمه نسخ ايت فد معنی یغ سحفية یغمان ایتله کتتافن علماء ۲ متأخرین تراوتم علماء اصول
 فقه مک سیگیان جاعفله افکیل کیت دافت سسوات یغ وارد درفد مریک دالم باب نسخ این، کیت
 روجوعکن کفد اصطلاح علماء اصول فقه بهکن سیگیاله لبه دهولو کیت برچومه مپایدیقکی دغن
 هالوس سفای کیت تولفس درفد کسلاهن دغن تیدق دسدرکن .

سان اداله یغ بوله منسختن قرآن ايت هپاله نص درفد قرآن جوا دان سنة نبویه، تنافي علماء ۲
 ننتغ هاروس نسخ قرآن دغن سنة ايت اد خلاف، تحفت هوراینن یغ لواس دالم کتاب ۲ اصول فقه .
 ادفون اجماع مک برستوجو دان سکات علماء ۲ معتاکن بهوا تیدق بوله ای منسختن دان
 تیدق هاروس جوا دنسختن کران اجماع ايت تیدق ترجادی فد زمان نبی صلعم . سان اداله ایان
 جادی حجه اتو دلیل درفد جمله دلیل ۲ شرع یأيت کمدين درفد، مک کمدين درفد حیاة نبی

صلعم نیاد هاروس نسخ، لیه جزاوه لاگي قیاس، تیدق هاروس سام سکالی ای منسخن کران
ساتو درفد شرط ۲ صح قیاس ایت جاغن ای برتننغ دان برلاون دغن نص .
بارغد کتھوي اداله نسخ ایت ترهاگی کغد نیگ ماچم: --

(i) بارغیغدنسخن حکوم سهاج تیدق لفظن، این بگیحان تله دپناکن مثالن ۲ .

(ii) بارغیغدنسخن لفظن سهاج تنافی حکوم ککل، سفوت آیه الرجم (الشَّيْخُ
وَالشَّيْخَةُ إِذَا زَنَيَا فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ -- لاگي ۲ نوا دان
فومفوان توا افیل کدوا ۲ ایت بوزنا مک هندقله کامو رجمکن کدوا ۲۸ سکالی، فعاجران درفد
الله سبحانه ونعالی، دان الله تعالی ایت ساعه کراس دان یجقسان) شکوهن دروایتکن درفد
سیدنا عمر بن الخطاب ای برکات بهوا آیه الرجم ایت دهولون ترماسوق دالم کغدوغن آیات ۲ یغدباچ .
(iii) بارغیغدنسخن لفظ دن حکوم سکالی مثالن بگیحان یغدروایتکن درفد سیدتنا

عائشه رضي الله عنهما، ای برکات اداله ساتو درفد آیات یغدتورنکن کغد نبی صلعم (عشر
رَضَعَاتٍ مُحَرَّمَاتٍ - ارتین سفوله کالی سوسو مشحواکن) .

سباگیلاگی نسخ ایت ترکادغ اداله ای درفد ریغن کغد برات سفوت نسخ فواس عاشوراء
دغن واجب فواس رمضان . دان نسخ واجب مشکوروشکن فومفوان بوزنا کدالم رومه دان للاکین
دهیناکن دغن فرکتان ۲ یغ کچی دان سباگین کغد درجم یغ محصن دان دسه یغبلوم محصن
دان ترکادغ درفد برات کغد ریغن سفوت فد مسئله عده فومفوان یغماقی سوامی دان مسئله
ندهولوکن صدقه سبلوم مشهادف نبی صلعم، ولو بگیحان فون اداله یغ منسخن ایت ادلیه
کچیکن کغد مکلف . ادفون فد حال یغترنام کران اد ممباوا مکلف کغد باقی دافت فهلا سیدا
نبی صلعم (أَجْرُكَ بِقَدْرِ نَصَبِكَ - ارتین بالسن اشکو منورت قدر کفنانن اشکو) دان فرمان
الله سبحانه ونعالی (ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ الْآيَةُ - ارتین یغدمکین ایت
» دنکه ناماهو کدوا بر فوغ برسام ۲ نبی صلعم « بایت دغن سبب موبک تیدق ترکنا دهکما دان
تیدق فده ۰۰۰) . دان فد حال یغ کدوا کران بایت بریفنده درفد برة دان سوسه کغد ریغن
دان موده والله أعلم بالصواب .

تمت فتکل فرنام مغبریچی فتکل کدوا

فومولانن

السنة « حدیث نبوی »

کندو غن تاریخ التشریع الاسلامی

موکدا	ایسین	موکدا	ایسین
41	فائده سبب ۲ تورن آیات	5	فندهولوان ۶ معنی تاریخ دان تشریع
42	فرمولان دان کسودهن قرآن تورن	8	باگی کسلا متن نادانیتاد کفند انداغ ۲
45	تورن قرآن اتس توجه حروف	12	انداغ ۲ الهی دان انداغ ۲ ریکمان سندیری
46	قرآن ایت دتولیس دان دحفظکن	13	فریذآن انارا انداغ ۲ نگری دان اگام
48	آیات مکیه دان مدنیة	16	انداغ ۲ الهی معندو غی کلی دان جزئی
49	تند ۲۱ مثل انارا مکیه دان مدنیة	16	فنداغن فرنام معنی کلی دان جزئی
51	اساس ۲ فواونداغن اسلام دالم قرآن	17	فونچا امیلان باگی حکوم ۲ اصلیه دان فرعیة
51	تیدق میوسهکن	19	فنداغن یغکدوا
52	منسدیکیه تغکوغن	21	فنداغن یغکتیک
54	برانسور ۲	24	انداغ ۲ اسلام ممباوا بهکیا دنیا آخوة
59	سیلو ۲۰ رنچان قرآن	29	فرایدران انداغ ۲ اسلام
60	تونتوت بوات	30	فربعال انداغ ۲ اسلام فدهاس نبی صلعم
61	تونتوت نگه بواة	32	ممتول کفر چیان
62	فیلبین	34	مقادکن فراتوران هیدوف
63	اداکه ددافاتی نسخ دالم قرآن	36	الکتاب (قرآن)
64	ستغه درفد آیات ۲ یغدمنسوخکن	37	بتاف قرآن ایت تورن ؟
69	اداله نسخ ایت تورن باگی کفند نیک	39	تورن آیات ایت برکتیک دان حکمتن
		40	حکمة

بلاغن موکدا	باريس	مساله	بتول
8	2	لَلَامَم	لَلَامَم
13	17	پنهاله اي توجوانن	پنهاله توجوانن
21	1	تحيينات	تحيينات
22	13	دان سورت نبي صاعم	دان سورت مهيدا نبي صاعم
24	7	دان بوسدي	دان بوسديا
28	15	نياد ممپيراکن	نياد ممپياراکن
30	19	في الخطاء	في الخطاء
32	11	بغ دهولون کالا	بغ دهولو کالا
33	19	دکونياکن توهن اذان	دکونياکن توهن اذن
33	21	منجاديکن	منجايکن
34	12	بريک ۲۱	بريک ۲
37	9	بسورة الفاتحة	بسورة الفاتحة
40	1	اقل	اقل
40	12	امي	امي
41	14	برونچيه ۲	براونچيت ۲
42	11	جنح	جنح
43	22	بغ اخير - حاج دتورنکن	بغ اخير دتورنکن
45	6	(5) ارشاد (6) اعتبار	(6) ارشاد (7) اعتبار
46	3	عليه السلام	عليه السلام
48	16	ايلاه فول مشهورن	ايلاه قول مشهورن
49	3	للمطففين	المطففين
49	8	مدينة	مدينة
49	10	مدينة	مدينة
53	7	تسوءكم وان نسالوا	تسوءكم وان تسالوا
54	21	فرصه کن	دفوضو کن
53	26	جرما من سأل	جرما من سأل
55	7	سکاري	سکاري
55	9	والميسر	والميسر